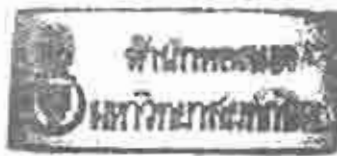

17 ก.ค. 2544

Bib 66361

124365

ศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของ สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิทยานิพนธ์

ของ

นุบผา ชูชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา

พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

หากขอยืมกรุณาใช้โดยระมัดระวัง

ผู้พบเห็นกรุณานำส่งสำนักหอสมุดด้วย ชื่อเบ็ดเตล็ด ๕๕๕๕

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นว่าสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกไทยคดีศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์สมใจ ศรีนวล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ไพศาล สุกใส)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์สมใจ ศรีนวล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ไพศาล สุกใส)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์จำเริญ แสงดวงแข)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์พรศักดิ์ พรหมแก้ว)

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..... อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์)

วันที่ 21 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและการให้คำปรึกษา และคำแนะนำอย่างดีจากอาจารย์สมใจ ศรีนวล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ไพศาล สุกใส กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อีกทั้งได้สะดวกในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ พรศักดิ์ พรหมแก้ว และอาจารย์จำเริญ แสงดวงแข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง และสะดวกตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณข้าราชการและเจ้าหน้าที่หน่วยงานสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณพี่สาวทั้งสองท่าน ที่เบญจมาภรณ์ ไส้ละม้าย และ พิจิตต์ตรา ชูชาติ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

และสุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณพ่ออื่น แม่น้อม และทุกคนในครอบครัว ที่เป็นกำลังใจให้ตลอดเวลาและกำลังทรัพย์ด้วยดีเสมอมาเช่นกัน ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นุบผา ชูชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	8
เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	8
เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้.....	14
เอกสารที่เกี่ยวกับสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	18
3 ศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	23
งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ.....	23
สาขาศิลปะ.....	23
สาขามนุษยศาสตร์.....	43
สาขาการช่างฝีมือ.....	60
สาขากีฬาและนันทนาการ.....	66
สาขาคหกรรม.....	71
งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	80
สาขาศิลปะ.....	80
สาขามนุษยศาสตร์.....	94
สาขาคหกรรม.....	100

บทที่	หน้า
4 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	103
บทย่อ.....	103
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	104
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	104
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	104
สรุปผล.....	105
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	110
บทคัดย่อ.....	123
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	129

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาสังคมให้บรรลุผลสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้ด้วยดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องเน้นที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยสื่อหลายลักษณะด้วยกัน ในสมัยโบราณการสื่อสารยังไม่เจริญ การสื่อสารส่วนใหญ่จึงต้องอาศัยการเล่าสู่กันฟัง หรือการสนทนาปราศรัย ที่เรียกกันว่ามุขปาฐะ เมื่อมนุษย์มีความเจริญขึ้นจึงได้มีการคิดค้นตัวอักษรขึ้นแทนเสียง และได้มีการจดบันทึกด้วยตัวอักษรเก็บไว้เป็นรูปเล่มซึ่งเราเรียกว่า “หนังสือ” หนังสือจึงเป็นสื่อที่สำคัญและมีความจำเป็นยิ่งสำหรับการเรียนการสอน ดังที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับหนังสือไว้ว่า

ในสมัยก่อนที่จะมีการพิมพ์ การถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ต่าง ๆ อาศัยการฟังจากปู่ ย่า ตา ยาย หรือจากที่ตนประสบพบเห็นมาเองเท่านั้น ความรู้ ความคิดของแต่ละกลุ่มแต่ละพวกก็จะจำกัดอยู่ในวงแคบเฉพาะตน ไม่กว้างขวางแพร่หลายออกไป ต่อมาเมื่อโลกเจริญขึ้นก็มีผู้คิดประดิษฐ์แทนพิมพ์และพัฒนาขึ้นจนสามารถพิมพ์หนังสือเป็นที่แพร่หลายมนุษย์ก็มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มได้กว้างขวางขึ้นจากหนังสือประเภทต่าง ๆ¹

นอกจากนี้เพ็ญประไพ หนูนักคิด ได้กล่าวถึงหนังสือไว้ว่า “ หนังสือคือสิ่งพิมพ์ที่บันทึกความรู้ ความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ และการกระทำของมนุษย์นำมารวมเขียนเป็นเล่มอย่างถาวร

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ภาษาไทย 5 – การอ่าน. 2539. หน้า 17.

หนังสือเป็นวรรณกรรมอันมีค่าที่เกิดจากสมองอันปราดเปรื่องของมนุษย์ ซึ่งยอมให้คุณประโยชน์อันล้ำค่าแก่ผู้อ่าน”¹ จะเห็นได้ว่าหนังสือมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะในการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น ทำให้การสื่อความหมายของเรื่องราวดังกล่าวชัดเจน และง่ายในการเข้าใจยิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถเก็บเป็นหลักฐานเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไปด้วย ดังที่ กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงหนังสือไว้ว่า

ในยุคโลกาภิวัตน์หนังสือมีความสำคัญมาก มีหนังสือตำรา หนังสือเรียน หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี วารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ เกิดขึ้นมากมายมหาศาล เสนอเนื้อหาสาระครอบคลุมทุกศาสตร์ทุกสาขาวิชา ครอบคลุมเรื่องราวและประเด็นหัวข้อที่สนองความสนใจใคร่รู้ใคร่ศึกษาของคนในสังคมเกือบทุกเรื่องทุกประเด็น ตอบสนองความต้องการของคนอ่านไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางความรู้ ความคิด เจตคติ ค่านิยม และความบันเทิงใจ กล่าวได้ว่าไม่น่าจะมีกลุ่มคนกลุ่มใดที่ไม่ถูกรวมเข้าในกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง²

นอกจากนี้ กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการเขียนหนังสือไว้ว่า

“หนังสือควรให้ ประโยชน์ครอบคลุมทั้งความรู้ ความคิด และการนำความรู้และความคิดไปเป็นประโยชน์ ต่อชีวิต ประโยชน์เหล่านี้สำหรับผู้อ่านมิใช่สำหรับผู้เขียน ผู้เขียนต้องตระหนักว่าการเขียนหนังสือมิใช่เพื่อผู้เขียนต้องการแสดงว่าตนรู้อะไรบ้าง แต่เป็นเพราะผู้เขียนหวังจะให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของความรู้ และสามารถนำไปเป็นประโยชน์แก่ชีวิตได้”³

¹ เพ็ญประไพ หนูนภักดี. สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. 2538. หน้า 30.

² กรมวิชาการ. “หนังสือยุคโลกาภิวัตน์ต้องพัฒนา” ใน หนังสือและสื่อเทคโนโลยี 2538. หน้า 73.

³ แหล่งเดิม.

ปัจจุบันนักวิชาการ นักศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ได้ผลิตงานวิจัยออกมามากมาย ซึ่งมีเนื้อหาหลากหลาย เพื่อให้ผู้สนใจได้เลือกอ่าน แต่ในจำนวนงานวิจัยเหล่านั้นจะสังเกตเห็นได้ว่า งานวิจัยที่เขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมในช่วง 2 ทศวรรษก่อนหน้านี้นี้ โดยเฉพาะ วัฒนธรรมภาคใต้ จะปรากฏออกมายน้อยมาก ทั้งๆ ที่เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นมีอยู่มากมาย เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะมีสาเหตุหลาย ๆ ประการ ดังที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กล่าวถึงสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้งานเขียนแนววัฒนธรรมท้องถิ่นมีน้อยว่า

ในจำนวนวัฒนธรรมประเพณีที่กำลังจะสูญหายไปต้องนับเอาประเพณีที่ถ่ายทอดโดยการเล่าขาน (Oral Tradition) เข้าไปด้วยเรื่องที่เล่าขานต่อกันมา เช่น เรื่องลึกลับอภินิหารในพื้นที่บ้าน นิยายปรัมปราในท้องถิ่น คติสอนใจ สุภาษิต คำพังเพย แม้แต่เพลงกล่อมเด็ก สิ่งเหล่านี้คงสูญหายไปพร้อมอายุขัยของผู้เล่าผู้แก่ในแต่ละท้องถิ่น เหตุที่ต้องสูญเพราะ สิ่งที่เล่าขานเหล่านี้มิได้ถูกบันทึกไว้นั่นเอง อย่างไรก็ตามใคร่ศึกษากลุ่มประเทศในภูมิภาคแถบนี้ก็ได้ พบพื้นที่ขึ้นมาอีกครั้งแม้ว่าจะยากเต็มทน ทั้งนี้เพราะดูเหมือนกับการทวนกระแสปัญหา รายล้อมที่ส่งผลกระทบต่อองค์อยู่ของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ปัญหาด้าน เศรษฐกิจ ปัญหาด้านการไม่ตระหนักในความสำคัญของคนส่วนใหญ่ในสังคม ปัญหาเรื่องการบันทึก ตลอดจนการเผยแพร่รวมถึงการลงทุนด้วย อย่างไรก็ตามหากเราคิดว่าวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแก่การรักษาไว้ เราคงจะต้องละเลย ปัญหาเหล่านั้น และหากเราสนใจจะนำเรื่องเล่าขานในท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กสำหรับชาวบ้าน เราก็ควรศึกษาให้ลึกลงไปว่ามีอะไรที่น่าสนใจและควร ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษบ้าง¹

เมื่องานวิจัยที่นักวิชาการและนักศึกษาได้ผลิตออกมามีจำนวนมากมาย จึงจำเป็นต้องมีการจำแนกประเภทของเนื้อหาของงานวิจัยเหล่านั้นเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้า ในการจำแนกประเภทของงานวิจัยสามารถจำแนกได้หลายวิธีด้วยกัน อาจจะจำแนกประเภทของงานวิจัยเล่มดังกล่าวตามเนื้อหา หรือจัดแยกประเภทตามลักษณะคำประพันธ์ เป็นต้น ดังที่ เพ็ญประไพ หนูนงภักดี ได้กล่าวถึงการแยกประเภทของสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง หรืองานวิจัยในแต่ละสาขาไว้ว่า

¹ กรมการศึกษานอกโรงเรียน. “ผลิตหนังสืออ่านจากเรื่องเล่าพื้นบ้าน,” ใน เส้นทางการรู้หนังสือ, 2538. หน้า 44.

การแบ่งประเภทของหนังสือทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน ทั้งแบ่งในลักษณะของเนื้อหา แบ่งตามลักษณะคำประพันธ์ และการแบ่งตามลักษณะการให้บริการ ในที่นี้จะขอนำเสนอรูปแบบการแบ่งหนังสือตามลักษณะของเนื้อหาซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. หนังสือสารคดี (Non – Fiction) คือหนังสือที่มุ่งเน้นให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ ซึ่งอาจแบ่งย่อยเป็นหนังสือตำราวิชาการ หนังสืออ่านประกอบ หนังสือความรู้ทั่วไป หนังสืออ้างอิง เป็นต้น
2. หนังสือบันเทิงคดี (Fiction) ได้แก่หนังสือที่มุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญอาจเขียนจากประสบการณ์หรือจินตนาการของผู้เขียน โดยอาศัยเค้าความจริงของชีวิตและสังคม ซึ่งนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้วอาจจะได้รับข้อคิดคติต่างๆที่น่าสนใจแทรกไว้เพิ่มเติมในเรื่อง หนังสือประเภทนี้ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น และนิทาน¹

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นทำให้ทราบว่า ได้มีผู้ผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมไว้มากพอสมควร โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยทักษิณ ตั้งแต่ยังเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ได้มีการผลิตงานวิจัยที่เกิดจากครู อาจารย์ ในมหาวิทยาลัยดังกล่าว และจากนิสิตระดับปริญญาโท ในสาขาไทยคดีศึกษา และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ถึงกระนั้นก็ตามงานวิจัยด้านวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ปรากฏให้เห็นยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาขา บางครั้งเนื้อหาของงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมบางสาขาได้มีการผลิตออกมามากมาย ในขณะที่บางสาขาไม่มีการผลิตหรือเขียนออกมาให้เห็น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าได้มีการรวบรวมและแยกประเภทของงานวิจัยที่มีอยู่จนถึงปัจจุบันและให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้เห็นออกอย่างชัดเจนว่าในปัจจุบันนี้หน่วยงานดังกล่าวมีงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ประเภทอะไรบ้าง จำนวนเท่าใดและรวมทั้งมีเนื้อหาโดยย่ออย่างไร ก็จะทำให้นักวิชาการหรือผู้ที่สนใจได้ทราบว่าจำเป็นต้องผลิตผลงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในด้านใดเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้นและสำหรับบุคคลที่ต้องการศึกษาค้นคว้างานวิจัยแนววัฒนธรรมภาคใต้ก็จะได้ทราบอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ในปัจจุบันมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ประเภทใดบ้างและตอนนี้ให้บริการอยู่ที่ใด

¹ เพ็ญประไพ หนูนุกกติ. สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. 2538. หน้า 33 – 34.

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบว่า ในปัจจุบันมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวนเท่าใด และให้บริการอยู่ในหน่วยงานใดเพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียน ผู้สอน และผู้ที่สนใจได้ทราบถึงจำนวนงานวิจัยที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบันและได้รับความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มมากขึ้น

2. เป็นประโยชน์สำหรับนักเขียน นักวิชาการ และผู้ผลิตผลงานทางวิชาการที่ต้องการผลิตผลงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมภาคใต้ จะได้ทราบว่า จะผลิตผลงานวิจัยด้านวัฒนธรรมภาคใต้ ประเภทใดเพิ่มเติมเพื่อให้ผลงานดังกล่าวไม่ซ้ำซ้อนกับเรื่องเดิม

3. ทำให้ทราบว่างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีเนื้อหาโดยย่ออย่างไรเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน ผู้สอนและผู้สนใจงานวิจัยเล่มดังกล่าวได้ทราบถึงเนื้อหาโดยย่ออย่างรวดเร็วและสะดวกเพิ่มมากขึ้น

4. สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ไปใช้อ้างอิงทางวิชาการเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในแง่มุมอื่น ๆ อย่างกว้างขวางขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษางานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ซึ่งมีให้บริการอยู่ด้วยกัน 2 แห่ง ดังนี้
 - 1.1 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
 - 1.2 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเนื้อหาของงานวิจัยด้านวัฒนธรรมภาคใต้ ตามประเภทที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดแบ่งไว้ 5 ประเภทด้วยกัน คือ
 - 2.1 ด้านศิลปะ เช่น เรื่องวรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร เป็นต้น
 - 2.2 ด้านมนุษยศาสตร์ เช่น เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น
 - 2.3 ด้านการช่างฝีมือ เช่น การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น
 - 2.4 ด้านกีฬาและนันทนาการ เช่น การละเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่กระบอง เป็นต้น
 - 2.5 ด้านคหกรรม เช่น อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประเภท หมายถึง ประเภทของวัฒนธรรม ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดแบ่งไว้ 5 ประเภทด้วยกันคือ ด้านศิลปะ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านการช่างฝีมือ ด้านกีฬาและนันทนาการ และด้านคหกรรม

เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาโดยย่อของงานวิจัยแต่ละเล่มที่มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ หมายถึง สิ่งตีพิมพ์ที่เป็นงานวิจัยทุกเล่มที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ โดยมีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร โดยมีขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. ขั้นสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยการสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาจากแหล่งเอกสารต่างๆ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐาน ซึ่งจะช่วยในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาและเขียนเค้าโครงวิจัย

2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลเอกสารโดยวิธีการสำรวจและจัดแยกประเภทเนื้อหาของงานวิจัยทุกเล่มที่มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามประเภทของวัฒนธรรมที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดแบ่งไว้ เป็น 5 ประเภท

3. ขั้นจัดกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ มาจัดแยกประเภทตามการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดแบ่งไว้

3.2 นำงานวิจัยแต่ละเล่มที่ได้จากการสำรวจ มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยย่อและนำเสนอเนื้อหาโดยย่อดังกล่าวด้วยวิธีการที่เรียกว่า บรรณานิตส์

3.3 สรุป และจัดแสดง ปริมาณงานวิจัยแต่ละประเภทที่สำรวจพบ ในลักษณะตารางตามเนื้อหาของวัฒนธรรมแต่ละประเภท

4. ขั้นนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม
2. เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้
3. เอกสารที่เกี่ยวกับสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม

1. ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่า “วัฒนธรรม” เป็นคำที่มีความหมายกว้าง ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะ ซึ่งพอจะประมวลได้ดังต่อไปนี้

เสาวภา ไพทยวัฒน์ ได้รวบรวมความหมายของวัฒนธรรมไว้ดังนี้

คำว่า วัฒนธรรมเป็นคำที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้แทนคำว่า Culture เพื่อให้ความหมายของคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษได้มี การใช้อย่างถูกต้องในภาษาไทย พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงบัญญัติคำว่า วัฒนธรรมจากความหมายคำว่า Culture โดยคำเดิมทรงใช้คำว่า พฤฒิสรรณ แต่เนื่องจากไม่เหมาะสมกับการใช้สำหรับคนไทยในเวลาต่อมาทรงเปลี่ยนมาใช้เป็นวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังได้รวบรวมความหมายของวัฒนธรรม ตามที่ พระราชบัญญัติวัฒนธรรม พุทธศักราช 2485 ไว้ว่า วัฒนธรรมหมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน¹

¹เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย : แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. 2538.หน้า 1.

ทิพย์สุดา นัยทรัพย์¹ ได้รวบรวมความหมายของวัฒนธรรมสรุปได้ดังนี้

คำว่า วัฒนธรรม เป็นคำซึ่งบัญญัติขึ้นจากคำว่า Culture ดังที่ เสฐียร โกเศศ ได้นิยามคำว่า วัฒนธรรมไว้ว่าวัฒนธรรม คือสิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือผลิตสร้างขึ้นเพื่อความเจริญออกงามในวิถีแห่งชีวิตส่วนรวม

วัฒนธรรม คือ วิถีแห่งชีวิตของมนุษย์ในส่วนรวมที่ถ่ายทอดกันได้ เรียนกันได้ เอาอย่างกันได้ สืบต่อกันมา

วัฒนธรรม คือ สิ่งอันเป็นผลิตผลของส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนแต่ก่อนสืบต่อเป็นประเพณีกันมา

วัฒนธรรม คือความคิดเห็นความรู้สึกรู้สึก ความประพฤติและกิริยาอาการหรือการกระทำใด ๆ ของมนุษย์ในส่วนรวมลงรูปเป็นพิมพ์เดียวกัน และสำแดงออกมาให้ปรากฏเป็น ภาษา ศิลป ความเชื่อถือ ระเบียบประเพณี เป็นต้น

ส่วน ประสิทธิ์ กาพย์กลอน ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรม ไว้ 2 ประเด็นดังนี้

1. วัฒนธรรมในความหมายกว้าง หมายถึง วิถีทางและแบบฉบับในการดำเนินชีวิตที่ได้ปฏิบัติ สัมผัสกันมา รวมทั้งความคิดต่าง ๆ ที่คนได้กระทำ สร้างขึ้น มีการสะสมถ่ายทอดและรักษาไว้ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้นอะไรที่เป็นผลงานและเรื่องราวของมนุษย์ต่างก็เป็น วัฒนธรรมทั้งสิ้น
2. วัฒนธรรมในความหมายแคบนั้น หมายถึง ความเจริญออกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน ในความหมายนี้ จึงจำกัด เฉพาะส่วนที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม²

¹ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. ภาษากับวัฒนธรรม. 2538. หน้า 5.

² ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. ภาษาและวัฒนธรรม. 2518. หน้า 3 - 4

นอกจากนี้ สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร¹ ได้รวบรวมความหมายของวัฒนธรรมสรุปได้ว่า “คำว่าวัฒนธรรม เป็นคำไทยที่นำมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ธรรมเป็นเหตุให้เจริญ หรือธรรมคือความเจริญ มีที่ใช้เป็นหลักฐานทางราชการครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2483 หรือ ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485² ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรม ไว้ดังนี้ วัฒนธรรมหมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมกลืนทั่วหน้า ของชาติ และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน”

2. ประเภทของวัฒนธรรม

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมไว้หลายลักษณะซึ่งพอจะประมวลได้ดังต่อไปนี้ พระยาอนูมานราชชน² ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น 2 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสุขกาย เพื่อให้ได้อยู่ดีกินดี มีความสะดวกสบายในการครองชีพ วัฒนธรรมประเภทนี้ได้แก่ ปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต และสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ ตลอดจนเครื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เป็นเครื่องป้องกันตัวก็สงเคราะห์เข้าอยู่ในประเภทนี้ด้วย

2. วัฒนธรรมทางจิตใจ เป็นเรื่องที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญได้แก่ ศาสนา จรรยา ศิลป วรรณคดี กฎหมายและระเบียบประเพณี เป็นต้น

¹ กรมศิลปากร. สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. ระบบการบริหาร - การจัดการวัฒนธรรม. 2540. หน้า 7 - 9.

² พระยาอนูมานราชชน. วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย. 2514. หน้า 99.

รัชนิกร เศรษฐ์¹ ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 9 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. วัฒนธรรมการบริโภค เช่น วิธีประกอบอาหาร วิธีรับประทานอาหาร เป็นต้น
2. วัฒนธรรมการอยู่ เช่น การสร้างที่อยู่อาศัย การตกแต่งบ้าน เป็นต้น
3. วัฒนธรรมการแต่งกาย เช่น วิธีการแต่งกาย วิธีกำหนดชนิดสีเครื่องใช้ วิธีรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย เป็นต้น
4. วัฒนธรรมการพักผ่อน เช่น วิธีการพักผ่อน อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการพักผ่อน เป็นต้น
5. วัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ เช่น วิธีแสดงอารมณ์รัก เกลียด โกรธ เป็นต้น
6. วัฒนธรรมเกี่ยวกับการสื่อความหมาย เช่น ภาษาท่าทาง เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อความหมายนั้น ๆ เป็นต้น
7. วัฒนธรรมเกี่ยวกับการจราจรขนส่ง เช่น การเดิน การส่งสิ่งของ ระบบจราจร เป็นต้น
8. วัฒนธรรมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ เช่น วิธีสร้างความสามัคคีรักใคร่ระหว่างกลุ่ม วิธีการบริหารงานขององค์การ วิธีจัดตั้งหรือยุบเลิกรัฐบาล วิธีควบคุมพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มคน เป็นต้น
9. วัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขทางจิตใจและหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต เช่น ความคิด ความเชื่อทางศาสนา ปรัชญาชีวิต เป็นต้น

¹รัชนิกร เศรษฐ์. โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมไทย. 2532. หน้า 7.

พงษ์ศักดิ์ พชัยวิเชียร ได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมไว้จากการร่วมสัมมนา เรื่อง แนวทางการจัดทำคุณภาพ มาตรฐานงานด้านศิลปวัฒนธรรม ไว้ ดังนี้ วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วัฒนธรรมสากล (Global Culture) คือวัฒนธรรมที่ทุกชาติทุกภาษามีคล้ายกัน เช่น วัฒนธรรมการกินอยู่ วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการใช้ภาษา เนื้อหาเหมือนกันทุกชาติทุกภาษา แตกต่างกันแค่รูปแบบและวิธีการ

2. วัฒนธรรมท้องถิ่น (Local Culture) คือวัฒนธรรมที่จำกัดตัวเอง เฉพาะคนบางกลุ่ม และมีเนื้อหารูปแบบเฉพาะตัว เช่น วัฒนธรรมของชาวเอสกีโมต้องอยู่บ้านน้ำแข็ง วัฒนธรรมเงาะป่าชาวกูยต้องนุ่งห่มใบไม้ ใช้หอกล่าสัตว์ วัฒนธรรมของพระภิกษุไทยต้องโกนผม นุ่งผ้าไตรจีวร ออกบิณฑบาต ฉ้นอาหาร 2 หรือ 1 มือ เป็นต้น¹

ทิพย์สุดา นัยทรัพย์ ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมไว้เป็น 2 ประเภท คือ

1. วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่

1.1 ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค

1.2 เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น ช้อน ส้อม ตะเกียบ จอบ เสียม ขวาน มีด

1.3 สิ่งก่อสร้าง เช่น บ้านเรือน ปราสาทราชวัง ดึก โบสถ์ วิหาร ศาลา

สะพาน ถนนหนทาง ฯลฯ

1.4 ยานพาหนะ เช่น เรือ รถ เครื่องบิน ดาวเทียม โทรศัพท์ ฯลฯ

1.5 งานศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้น ดนตรี วรรณคดี ละคร ภาพยนตร์

2. วัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม เป็นสิ่งที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญงอกงาม หรือเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การปฏิบัติทางศาสนา การปฏิบัติตามกฎหมายหรือขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อถือ โศกกลางและเครื่องรางของขลังต่าง ๆ เป็นต้น²

¹ พงษ์ศักดิ์ พชัยวิเชียร. การสัมมนาเรื่องแนวทางการจัดทำคุณภาพ มาตรฐานงานด้านศิลปวัฒนธรรม. 2541. หน้า 19.

² ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. ภาษากับวัฒนธรรม. 2538. หน้า 7

เสาวภา ไพทยวัฒน์¹ ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมสรุปได้ดังนี้

1. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันทางด้านวัตถุ (Material culture) วัฒนธรรมประเภทนี้เน้นในสิ่งที่เป็นรูปธรรมอันเป็นผลผลิตทางภูมิปัญญาของคน ซึ่งเป็นที่มาของปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกด้าน ตั้งแต่การประดิษฐ์คิดค้นรูปแบบการก่อสร้างและวัสดุของที่อยู่อาศัย การคิดค้นยารักษาโรคทุกชนิด เครื่องนุ่งห่ม และอาหาร ตลอดจนความคิดทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการประดิษฐ์เครื่องยนต์ โทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น

2. วัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ (Non - material culture) วัฒนธรรมประเภทนี้เน้นสิ่งที่ไม่ใช่รูปธรรม กล่าวคือ เป็นนามธรรมอันเกิดจากความคิดคำนึงในการอยู่ร่วมกันในสังคมซึ่งเป็นบ่อเกิดของภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี จริยธรรม ค่านิยม ศิลป และสุนทรียศาสตร์ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ² ได้จำแนกวัฒนธรรมตามแนวสากลไว้ 5 สาขาสรุปได้ดังนี้

1. สาขาศิลปะ ว่าด้วยเรื่องวรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร
2. สาขามนุษยศาสตร์ ว่าด้วยเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทไทยในสังคม การปกครอง กฎหมาย
3. สาขาการช่างฝีมือ ว่าด้วยเรื่องเครื่องเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา
4. สาขากีฬาและนันทนาการ ว่าด้วยเรื่องการเล่น เช่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง
5. สาขาคหกรรม ว่าด้วยเรื่องอาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัวยุคใหม่ การกินอยู่ การต้อนรับแขก การประกอบอาชีพ

¹เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย : แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. 2538. หน้า 5.

²สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. วัฒนธรรมประจำชาติ. 2531. หน้า 3

เอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้

1. วัฒนธรรมท้องถิ่น

เสาวภา ไพทยวัฒน์¹ ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น ไว้สรุปความได้ว่า คำว่า “ท้องถิ่น” หมายถึงพื้นที่และขอบเขตที่ชุมชน หมู่บ้าน เมือง มีการสังสรรค์กันทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม จนปรากฏรูปแบบทางวัฒนธรรมที่เหมือนกัน และแตกต่างกันไปจากชุมชน หมู่บ้าน และเมือง ในท้องถิ่นอื่น โดยที่รูปแบบทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกันทั้งในขนาด จำนวนประชากรจำนวนชุมชนของหมู่บ้านและเมือง การใช้คำว่า “พื้นบ้าน” หรือ “พื้นเมือง” เป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมย่อยซึ่งเกิดขึ้นเฉพาะพื้นที่ใด พื้นที่หนึ่งการศึกษาทางวัฒนธรรมจึงให้ความสำคัญ ในด้านรูปแบบของ วัฒนธรรม

นิคม มุสิกคามะ² ได้กล่าวถึงโครงสร้าง และเนื้อหาของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรจะเป็นไว้ว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นระดับตำบล ระดับเทศบาล หรือระดับจังหวัด หรือ เมือง ควรจะต้องมีเนื้อหาทางวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

1. ประวัติศาสตร์ พัฒนาการ ของบรรพชนตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณ และเหตุการณ์สำคัญของท้องถิ่น
2. มีบัญชีทรัพย์สินและสถานที่ที่เก็บรักษาวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ เช่น
 - 2.1 โบราณสถาน
 - 2.2 โบราณวัตถุ
 - 2.3 จารึก เอกสาร ตำนาน

¹เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย:แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. 2538. หน้า 33.

²นิคม มุสิกคามะ. แนวทางการทำนุบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น. 2542 หน้า 5-6.

3. เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น
 - 3.1 การทำมาหากิน
 - 3.2 ภาษา
 - 3.3 ศาสนา
 - 3.4 ศิลปะ
 - 3.5 สังคม
4. ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีสาขาต่าง ๆ เช่น
 - 4.1 วิชาวิหะ วิชาวะ และโหราศาสตร์
 - 4.2 วิชาอักษรศาสตร์ หรือภาษาถิ่น
 - 4.3 วิชาการเกษตร หรือการทำมาหากิน
 - 4.4 วิชาการป้องกันตนเองและหมู่บ้าน หรือคัมภีร์พิชัยสงคราม
 - 4.5 วิชารัฐศาสตร์ การศาสนา การปกครอง
 - 4.6 วิชาแพทยศาสตร์ และการพยาบาล
 - 4.7 วิชาศิลปศาสตร์ ดุริยางศาสตร์ การละเล่นเพลงพื้นบ้าน ระบายพื้นบ้าน
5. บุคคลสำคัญในท้องถิ่น
 - 5.1 คนสำคัญในประวัติศาสตร์
 - 5.2 ผู้นำชุมชนปัจจุบัน

2. วัฒนธรรมภาคใต้

ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ภาคใต้ ตามการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งไว้ สรุปได้ดังนี้

2.1 สาขาศิลปะ ว่าด้วยเรื่องวรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร โดยแต่ละสาขาได้กล่าวถึงเอกสารที่ได้อ้างอิงถึงไว้ดังนี้

วิมล จิโรจนพันธุ์¹ ได้กล่าวถึง เรื่องของคนตรีพื้นบ้านภาคใต้ไว้ว่า ... คนตรีพื้นบ้าน หมายถึง เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง ที่เกิดจากการขับร้อง และเกิดจากการบรรเลงโดยเครื่องมือหรือเครื่องดนตรีที่สืบทอดกันต่อมา ในท้องถิ่น เพราะมนุษย์สามารถ สร้างเสียงดนตรีด้วยเสียงธรรมชาติของตนเอง และด้วยการสร้างเสียงขึ้นจากเครื่องมือหรือทั้งการขับร้องเพลงและเครื่องดนตรีต่าง ๆ สำหรับคนตรีพื้นบ้านภาคใต้นั้น วิมล ได้กล่าวถึงเครื่องดนตรีที่ใช้ สำหรับคนตรีพื้นบ้านภาคใต้ไว้ว่า เครื่องดนตรีภาคใต้ หากจัดประเภทตามวิธีการปฏิบัติที่ทำให้เกิดเสียงดนตรี ประกอบด้วย ประเภทเครื่องตี ประเภทเครื่องดี และประเภทเครื่องเป่า เช่น ปี่นอกกลองคู่ เป็นต้น

2.2 สาขามนุษยศาสตร์ ว่าด้วยเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทไทยในสังคม การปกครอง กฎหมาย

เสาวภา ไพทยวัฒน์¹ ได้กล่าวถึงลักษณะของประเพณีประจำท้องถิ่นภาคใต้ไว้ว่า

คนไทยมุสลิมจะยึดมั่นตามประเพณีของศาสนาอิสลาม ในการถือศีลอดคน ไทยในพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก เช่น นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี พัทลุง มี ประเพณีวันสารท เป็นประเพณีประจำท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่นที่โดดเด่น โดยเฉพาะ ดังเช่น ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกให้ความสำคัญในประเพณีกินเจและเคารพความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าในศาลเจ้า รวมทั้งจังหวัดตรังก็ให้ความสำคัญในประเพณีกินเจ ส่วนกลุ่มชาวเลและกลุ่มชาวกูย มีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มในประเพณีของตนเอง²

¹วิมล จิโรจนพันธุ์. หมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (เลือก ภาคใต้. 2538. หน้า95

²เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย:แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. 2538.

2.3 สาขาการช่างฝีมือ ว่าด้วยเรื่องการเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงินเครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา

กรมศิลปากรได้รวบรวมเนื้อหาของสาขาการช่างฝีมือ เกี่ยวกับเรื่องผ้าพื้นเมืองภาคใต้ไว้ว่า...

... ผ้าพื้นเมืองภาคใต้ที่สำคัญประเภทแรกสุดที่ควรรู้จัก คือ ผ้ายกเมืองนครศรีธรรมราช หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า ผ้ายกนคร หรือ ผ้ายกเมืองนคร คำว่า ผ้ายก หมายถึง ผ้าซึ่งทอมีลวดลายในเนื้อผ้า บางครั้งเรียกยกดอกก็มี ผ้ายกนครชนิดที่มีชื่อเสียงมาก คือผ้ายกทอมีเส้นทองทอผสมกับเส้นไหม เป็นของที่มีราคาสูงซึ่งเจ้านายจากหัวเมืองภาคใต้ส่งเข้ามาถวายเจ้านายในกรุงเทพฯ ส่วนผ้ายกชนิดธรรมดานั้นมีใช้กันโดยทั่วไป แต่ก็มีได้ใช้ในชีวิตประจำวัน มักใช้เวลามีเทศกาลงานมงคลที่สำคัญ¹

2.4 สาขากีฬาและนันทนาการ ว่าด้วยเรื่องการละเล่น เช่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่กระบอง

สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.² ได้กล่าวถึงการละเล่นพื้นเมืองภาคใต้ไว้ว่า

... การละเล่นพื้นเมืองภาคใต้จะเน้นที่ภาษาเป็นพิเศษ และเป็นภาษาที่เป็นบทกลอนซึ่งเน้นที่การร้องขับลำนำและจังหวะดังกล่าวนั้นมาแล้ว เช่น ในการแสดงโนรา หนังตะลุง ลิเกป่า ร้องเงี้ยวแบบชาวบ้าน สวดมอลัย เหล่านี้เป็นต้น การละเล่นบางอย่างมีการแสดงท่าทางประกอบน้อยที่สุด เช่น เพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา เพลงแห่นาค หรือ คำตัด เป็นต้น.²

¹ กรมศิลปากร. นานาสาระวัฒนธรรมไทย. 2540. หน้า 201- 203

² สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. “การละเล่นพื้นเมืองภาคใต้”. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 1 . หน้า 370.

2.5 สาขาคหกรรม ว่าด้วยเรื่องอาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก
ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก การประกอบอาชีพ

วิมล จิโรจนพันธุ์¹ ได้กล่าวถึง อาหารพื้นบ้านภาคใต้ว่า
... คนพื้นบ้านภาคใต้รับประทานข้าวเจ้าเป็นอาหารหลัก ส่วนข้าวเหนียนั้นนิยมใช้
ประกอบเป็นของหวาน รับประทานกันเป็นบางมื้อ คนพื้นบ้านภาคใต้ส่วนใหญ่ชอบ
อาหารรสจัด คือ เปรี้ยวจัด เผ็ดจัด ถ้าเป็นแกงจะมีรสกะปิเข้มข้นและมีสีเหลืองจัด รสจุน
ของขมิ้นค่อนข้างแรง วัฒนธรรมการใช้ขมิ้นผสมเครื่องแกง นับว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ
ของภาคใต้ เพื่อใช้ฆ่ากลิ่นคาว นอกจากนี้ ยังมีความเชื่อว่า ขมิ้นเป็น ยาแก้ยา หรือ พญายา
ทำให้บรรดาเวทมนตร์คาถาหรือคุณไสยต่าง ๆ ที่ผู้อื่นกระทำเพื่อปองร้ายให้เสื่อมสูญไป
ได้¹

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขล
านครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สำหรับเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประวัติและ หน้าที่ของสำนักหอสมุดสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย ในภาคใต้ ประกอบไปด้วย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติและหน้าที่ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ได้สรุปประวัติและหน้าที่ของสำนักวิทยบริการ
วิทยาเขตปัตตานีไว้ว่า² จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2532 โดยการรวมหน่วยงานเดิม ที่ทำหน้าที่ใน
การให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเข้าด้วยกัน คือ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี ศูนย์
เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

¹วิมล จิโรจนพันธุ์. หมวกวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (เลือก ภาคใต้). 2538. หน้า107.

²มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. คู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด. 2542. หน้า 3.

วัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งสำนักวิทยบริการ

1. เพื่อให้บริการห้องสมุดและเทคโนโลยีทางการศึกษา แก่นักศึกษา อาจารย์บุคลากรของมหาวิทยาลัย ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป
 2. เพื่อให้บริการเอกสารและสารสนเทศแก่นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปเพื่อเป็นแหล่งกลางในการศึกษา การผลิต เผยแพร่ และการให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาประเภทต่าง ๆ
 3. เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานให้ความร่วมมือกับหน่วยงานบริการสารสนเทศต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ
 4. เพื่อเป็นแหล่งปฏิบัติการและฝึกงานของนักศึกษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติและหน้าที่ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากเอกสารของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ¹ สรุปลงประวัติและหน้าที่ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณไว้ว่าสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณเป็นหน่วยงานบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย มีฐานะเทียบเท่าคณะ ดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้การสนับสนุนความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยทั้งในด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีภารกิจที่สำคัญ คือ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางวิชาการที่รวบรวมวัสดุสารสนเทศสำหรับให้บริการด้านการเรียน การสอนและการศึกษาค้นคว้าวิจัย แก่นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอก

การดำเนินงาน

สำนักหอสมุด จัดแบ่งงานภายในเป็น 4 ฝ่ายดังนี้

1. ฝ่ายสำนักเลขานุการ
2. ฝ่ายเทคนิคสารสนเทศ
3. ฝ่ายบริการสารสนเทศ
4. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

¹มหาวิทยาลัยทักษิณ. คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตการศึกษ. 2542. หน้า 57.

เวลาการเปิดทำการ

ระหว่างเปิดภาคเรียน ภาคเรียนปกติและภาคฤดูร้อน

วันจันทร์ – ศุกร์ 08.00 ถึง 20.30 น.

วันเสาร์ 10.00 ถึง 17.00 น.

วันอาทิตย์ 09.00 ถึง 15.00 น.

ระหว่างปิดภาคเรียน

วันจันทร์ – ศุกร์ 08.00 ถึง 16.30 น.

ทั้งนี้ สำนักหอสมุด สงวนสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนแปลงเวลาให้บริการตามที่เห็นสมควร

บริการของสำนักหอสมุด

สำนักหอสมุด จัดให้บริการต่าง ๆ สำหรับผู้ใช้ดังนี้

1. บริการให้ยืมวัสดุห้องสมุด วัสดุห้องสมุดส่วนใหญ่ให้ยืมออกไปใช้ข้างนอกได้ หนังสือทั่วไปยืมและคืนที่เคาน์เตอร์บริการ จ่าย – รับ ชั้น 1 ถ้าเป็นวัสดุอื่นๆ ขอยืมและส่งคืนที่บรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ประจำห้องนั้นๆ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อปฏิบัติว่าด้วยการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ

2. บริการหนังสือสำรอง หนังสือสำรองหมายถึง หนังสือที่มีผู้ต้องการใช้จำนวนมาก แต่สำนักหอสมุดมีอยู่จำนวนน้อยเล่ม หรือหนังสือที่อาจารย์ต้องการให้นำนิสิตได้อ่านโดยทั่วถึง สำนักหอสมุดจัดแยกไว้ที่เคาน์เตอร์บริการจ่าย – รับ และให้ยืมในระยะเวลาสั้นกว่าให้ยืมหนังสือทั่วไป

3. บริการจอง สำนักหอสมุดจัดบริการนี้ สำหรับผู้ต้องการใช้วัสดุห้องสมุด ซึ่งในเวลานั้นมีผู้อื่นขอยืมออกไป ผู้ต้องการจองสามารถแจ้งความจำนงได้ที่เจ้าหน้าที่ ที่ให้ยืมวัสดุนั้นๆ

4. บริการยืมระหว่างห้องสมุด สำนักหอสมุดอาจพิจารณาขอยืมหนังสือจากหอสมุดมหาวิทยาลัยอื่นตามความเหมาะสมให้กับผู้ใช้ ผู้ที่ต้องการใช้บริการนี้ติดต่อบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

5. บริการยืมระหว่างห้องสมุด ในหน่วยงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค สำนักหอสมุดบริการทำบัตรสมาชิก ให้กับอาจารย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่ประสงค์จะไปยืมสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดอื่นๆ ในหน่วยงาน ด้วยตนเอง และสำนักหอสมุดก็ให้บริการยืมสิ่งพิมพ์แก่สมาชิกของห้องสมุดอื่น ๆ ในหน่วยงานที่มีบัตรสมาชิก เช่นเดียวกัน

6. บริการโสตทัศนศึกษา อยู่ที่ห้องโสตทัศนศึกษา ชั้น 4 ของอาคารสำนักหอสมุด จัดบริการให้ยืมและให้ใช้โสตทัศนวัสดุ อุปกรณ์ได้แก่ ม้วนวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง แผนที่ รูปภาพ รวมทั้งชุดศึกษาด้วยตนเอง ตลอดจนบริการห้องโสตทัศนศึกษาตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอนบริการถ่ายสำเนาเอกสาร สำนักหอสมุดมีบริการถ่ายสำเนาเอกสาร อยู่บริเวณชั้นล่างของอาคารบริการสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูป ซีดีรอม ผู้ใช้บริการสามารถขอพิมพ์ผลข้อมูลได้ที่เคาน์เตอร์บริการตอบคำถาม บริเวณชั้น 1 บริการสืบค้นสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ OPACบริการสื่อผสม ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ผู้ใช้สามารถศึกษาได้ด้วยตนเองการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาของผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัย สามารถนำความรู้มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการเขียนเค้าโครง กำหนดกรอบแนวความคิด กำหนดความมุ่งหมาย กำหนดขอบเขต และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ต่อไป

บทที่ 3

ศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทนั้นมีหลายหลักสูตรด้วยกัน ทั้งวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต การศึกษามหาบัณฑิต และหลักสูตรอื่นๆ อีกหลายหลักสูตร
หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับดังกล่าวนี้มุ่งเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าวิจัย (ปริญญาโท) เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรนั้นๆจึงจะสำเร็จการศึกษาได้ เมื่อมีการผลิตงานวิจัย(ปริญญา
โท)ออกมาจำนวนมากทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านเนื้อหาของงานวิจัยเหล่านั้น จนบางครั้งมี
การผลิตงานวิจัยออกมาซ้ำซ้อนหรือมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันเพียงแต่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตด้าน
พื้นที่ให้แตกต่างออกไป แม้ในปัจจุบันงานวิจัยเหล่านั้นได้ถูกแบ่งให้เห็นออกมาได้ชัดเจนขึ้นมาบ้าง
โดยอาศัยการจัดระบบการแบ่งหมวดหมู่หนังสือของห้องสมุด แต่ละหน่วยงาน แต่ขณะเดียวกัน
ก็ไม่สามารถทราบได้ว่าจนถึงปัจจุบันงานวิจัยที่ได้มีการผลิตออกมามีรายละเอียดทางด้านเนื้อหา
ของงานวิจัยแต่ละเล่มด้านใดมากที่สุดน้อยเพียงไร โดยเฉพาะงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้
ซึ่งหลายๆหน่วยงานได้ให้ความสนใจต่องานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้น
โดยเฉพาะท้องถิ่นภาคใต้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจรวบรวมงานวิจัยเหล่านั้นและจัดแยกประเภท
ออกมาเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ เมื่อรวมกัน
ทั้ง 2 หน่วยงาน คือ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งทั้งสองหน่วยงานมีภาระงาน การเรียน การสอน การวิจัย ที่เน้นเนื้อหา
ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทุกสาขาวิชา ผลปรากฏงานวิจัยรวมกันทั้งหมด 172 เล่ม
โดยผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยแต่ละเล่ม ตามขอบเขตด้านเนื้อหาที่สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งไว้ 5 ประเภท คือ

1. ด้านศิลปะ เช่น เรื่องวรรณคดี ดนตรี วิจารณ์ศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร เป็นต้น
2. ด้านมนุษยศาสตร์ เช่น เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา
ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น
3. ด้านการช่างฝีมือ เช่น การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน
เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำ
เครื่องปั้นดินเผา

4. ด้านกีฬาและนันทนาการ เช่น การละเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง เป็นต้น

5. ด้านคหกรรม เช่น อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก เป็นต้น

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอแนะนำตามลำดับหน่วยงานที่ให้บริการ ตั้งแต่ หน่วยงานสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามลำดับเนื้อหาในแต่ละสาขาดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ

1. สาขาศิลปะ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขาศิลปะ ถึงรายละเอียดประเด็นในเรื่อง วรรณคดี ดนตรี วิจารณ์ศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร และภาษา เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์ งานวิจัยในสาขาศิลปะตามรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะบรรณานิติคณห์หนังสือตามระบบการจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมดิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วรรณคดี

294.3187 สุนิตย์ วงศ์พลาข. การศึกษาวรรณกรรมเรื่องพระมอญที่ปรากฏในภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

มุ่งศึกษาในด้านการสำรวจสภาพลักษณะและจำนวนของวรรณกรรมเปรียบเทียบเนื้อหาของวรรณกรรมฉบับที่ได้รับการปริวรรตแล้วศึกษาศิลปะการใช้ภาษาและศึกษาความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเรื่องนี้ จากผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเรื่องพระมอญที่ปรากฏในภาคใต้เท่าที่รวบรวมได้ขณะนี้ เป็นหนังสือบุคขาวทั้งหมด ลักษณะการบันทึกจะบันทึกด้วยตัวอักษรไทย และอักษรไทย – ขอม

- 294.3188
ค236ก ดรุณี คำเจริญ. การศึกษาเรื่องพระมอญในอำเภอสังขละบุรี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเรื่องพระมอญ ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยการปริวรรตหนังสือพระมอญที่พบ 2 ฉบับ คือฉบับวัดคูขุดและฉบับวัดพะโคะ จากอักษรขอมเป็นอักษรไทยแล้วศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ความเชื่อจริยธรรมที่ปรากฏ และศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างเรื่องพระมอญกับวัฒนธรรมพื้นบ้านในอำเภอดังกล่าว ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าเรื่องพระมอญทั้งสองฉบับแตกต่างกันในด้านอักษรวิธีและการใช้สำนวนภาษา แต่ใช้รูปแบบการประพันธ์และทำนองสวดระหว่างเรื่องพระมอญทั้ง 2 ฉบับเหมือนกัน
- 398.204
ก482ก กานดา ขานะวิมุติ. การศึกษาเจตคติของชาวไทยภาคใต้ที่มีต่อค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่น. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
การศึกษากระทำเป็น 2 ขั้นตอน คือศึกษาค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่น 15 เรื่องโดยวิธีวิจัยเอกสาร ต่อจากนั้น ศึกษาเจตคติของชาวไทยภาคใต้ ที่มีต่อค่านิยม โดยนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม และนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาศึกษาค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่น โดยนำเสนอเป็นตอนที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมท้องถิ่นสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวของค่านิยมในด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุนทรียภาพ ด้านศาสนา ด้านการเมือง การปกครอง และด้านสังคม และยังพบว่าชาวไทยภาคใต้โดยส่วนรวมมีเจตคติที่ดี และจากการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติระหว่างกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย หรือผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีเจตคติไม่แตกต่างกัน เป็นต้น
- 398.204
จ822ก จุฬาทิพย์ บุญฤทธิ. การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องพระนิพนพานโสทร. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
ศึกษาพระนิพนพานโสทรฉบับพระครูเหม เจตยาภิบาล ในด้านศิลปะการใช้ภาษาและภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่า มีวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่องพระนิพนพานโสทร จำนวน 30 ฉบับ จากหลายแหล่งด้วยกันลักษณะของต้นฉบับเป็นหนังสือบุคขาว มีขนาดโดยเฉลี่ย กว้าง 11.6 เซนติเมตร บันทึกด้วยอักษรไทย ใช้คำประพันธ์ประเภทกาพย์ 3 ชนิด คือ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

- 398.204 ชัยวุฒิ พิชะกุล. การศึกษา “เพลงนางเลือดขาว”ฉบับวัดเขียนบางแก้ว อำเภอบางขัน
ช475ก จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
เป็นงานวิจัยที่ศึกษาประวัติ วรรณลักษณะ เรื่องย่อ สังคม และวัฒนธรรม ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าเพลงนางเลือดขาวเดิมเป็นตำนานมุขปาฐะ ที่เล่าสืบต่อกันมา ในท้องถิ่น ต้นฉบับเพลงนางเลือดขาวเป็นกระดาษเปลวแบบสมุดโผจีน จารหรือเขียน ด้วยเส้นดินสอดำ ส่วนสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงนางเลือดขาวชี้ให้เห็นว่า เมืองสทิงพระเป็นเมืองที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมอินเดียและจีน
- 398.204 นงเยาว์ หนูรัตน์แก้ว. การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องจันทะฆาต ฉบับภาคใต้. สงขลา :
น044ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
มุ่งศึกษาในด้านองค์ประกอบของเรื่อง ศิลปะการประพันธ์ ภาพสะท้อนสังคม วัฒนธรรม และเปรียบเทียบอนุภาคกับเรื่องจันทะฆาตชาดกในปัญญาสาชดก ผลการ ศึกษาพบว่า องค์ประกอบของเรื่องเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากกับตัวละคร ดำเนินเรื่อง โดยอาศัยกลวิธี 3 อย่าง คือ กลวิธีในการสร้างความขัดแย้ง กลวิธีในการดำเนินเรื่อง ด้านศิลปะการประพันธ์ วรรณกรรมเรื่องนี้มีคุณค่าในด้านสุนทรียภาพทั้งในด้านคำ และความอย่างครบถ้วน ส่วนสะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรมได้สะท้อนยุคสมัย ออกมาได้อย่างชัดเจนไม่ว่าเป็นเรื่องสภาพความเป็นอยู่ ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และการเมืองการปกครอง
- 398.204 อำนาจ ไสวมาศ. วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่อง เทพลิ้นทอง ฉบับวัดโพธิ์
อ625ว ตำนานอำเภอมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
มุ่งวิเคราะห์ในด้านองค์ประกอบของเรื่อง รูปแบบการประพันธ์ ขนบนิยม และศิลปะการประพันธ์ด้านภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่า โครงเรื่องเปิดเรื่องด้วยการบรรยายเหตุการณ์ ดำเนินเรื่องโดยอาศัยกลวิธี 3 อย่าง คือ กลวิธีในการสร้างความขัดแย้ง กลวิธีในการเล่าเรื่อง จบแบบสุขนานุกรม และปิดเรื่อง ด้วยการกล่าวถึงการกลับชาติของตัวละคร เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคนดี ประพฤติดี ย่อมได้รับผลดีตอบแทน รูปแบบการประพันธ์แต่งด้วยกาพย์ 3 ชนิด คือ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

- 398.2041 อิงอร จุลทรัพย์. **ลักษณะนิสัยตัวละครในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ประเภทนิทาน**
 ๐655๓ **ประโลมโลก.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
 ศึกษาลักษณะนิสัยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยโดยใช้ข้อมูล จำนวน 9 เรื่อง คือ นายคั่น วันคาร ศรีธรรณไชย หาเหตุ จำปาสีตัน สับประคนคำกาพย์ นางอุทัย ปลาบู่ทอง และเจ็ดจาคำกาพย์ ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครมีลักษณะนิสัยที่หลากหลายทั้งฉลาดมีไหวพริบปฏิภาณ เชื่อมั่นในตนเอง มีน้ำใจ ฯลฯ โดยลักษณะนิสัยดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากปัจจัยสำคัญ 2 ด้าน คือด้านจิตวิทยา ประกอบด้วยความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการได้รับการนับถือ ยกย่อง และด้านสังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วยครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู การศึกษา เศรษฐกิจ ศาสนาและความเชื่อ ค่านิยม
- 398.204959 มาลี แก้วละเอียด. **การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่องปริศนาสอนน้อง.**
 ม614ก สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
 เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องปริศนาสอนน้องโดยศึกษาศิลปะการประพันธ์ เนื้อหาคำสอน และเจตคติของชาวนครศรีธรรมราชที่มีต่อคำสอนโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ เริ่มศึกษาศิลปะการประพันธ์และเนื้อหา คำสอนโดยวิธีวิจัยเอกสารและขั้นต่อมาศึกษาเจตคติของชาวนครศรีธรรมราชโดยใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์
- 398.2049591 วุฒิชัย เพชรสุวรรณ. **วิเคราะห์วิจารณ์และวิจารณ์สารจากการสื่อสารของตัวละครใน**
 ๖837๖ **วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องมโนราชนิบาตฉบับวัดมัชฌิมาวาส สงขลา.**
 สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
 เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการสื่อสารในลักษณะดังกล่าวโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่อง มโนราชนิบาต ฉบับวัดมัชฌิมาวาส สงขลา ซึ่งได้รับการปริวรรตแล้ว จากผลการวิจัยปรากฏว่า ในวิจารณ์สารและวิจารณ์สาร ในเรื่องดังกล่าว ได้สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ การเมือง การปกครอง ประเพณีและพิธีกรรม ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมอันเป็นลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคใต้ไว้มากพอสมควร

- 398.232593 จริน ศิริ. นิทานชาวบ้านจากตำบลลำปำอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา :
จ077น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งเก็บรวบรวม จำแนก และจัดประเภทข้อมูล เพื่อศึกษาโลกทรรศน์ของชาว
ตำบลลำปำ จากนิทานชาวบ้าน การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์
วิทยากร จำนวน 57 คน จาก 9 หมู่บ้านในนิทานจำนวนทั้งสิ้น 207 เรื่อง นำมาจัด
ประเภทตามโครงสร้างที่ปรากฏได้ 5 ประเภท คือ ประเภทคติ อธิบาย มุขตลก
ความเชื่อ และภูมินาม หรือเกี่ยวกับความเป็นมาของสถานที่ ผลจากการศึกษาทำให้
ทราบว่า ชาวตำบลลำปำมีความสัมพันธ์และผูกพันอยู่กับระบบเครือญาติและบริวาร
มีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามรักความยุติธรรม
ในแ่งมนุษย์กับธรรมชาติ พบว่าชาวบ้านมีความซาบซึ้ง และรู้คุณค่าในแ่งที่ธรรมชาติ
ให้ปัจจัยพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต และในแ่งมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่า
การดำเนินชีวิตของชาวบ้าน กลุ่มดังกล่าวยังมีความเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือเหตุผลอยู่มาก
- 398.2613 จรุง ตันสูงเนิน. ศาสตรา วรรณกรรมพยากรณ์ชีวิต จากจังหวัดนครศรีธรรมราช.
จ095ศ สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527.
ศึกษาลักษณะของศาสดาได้แก่ความหมาย ประวัติความเป็นมา จุดมุ่งหมาย
รูปแบบ เนื้อหาและวิธีใช้ตลอดจนความสัมพันธ์ของศาสดากับวรรณกรรมอื่นๆ และ
โลกทัศน์ที่ปรากฏในศาสดา การดำเนินการศึกษาค้นคว้า นอกจากจะศึกษาโดยตรง
จากหนังสือศาสดา จำนวน 4 ฉบับ จากจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว ผู้วิจัยยังได้
สัมภาษณ์วิทยากรตลอดจนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอผลการศึกษา
แบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ศาสดาเป็นวรรณกรรมประเภท
ตำราเลี้ยงตาย เพื่อการพยากรณ์ชีวิต ศาสดาโบราณส่วนมากเป็นหนังสือบุคชาว
ศาสดาปัจจุบันใช้กระดาษวาดเขียนเป็นหนังสือที่มีขนาดรูปเล่มเล็กเรียกว่าบุคตินช้าง
หรือ สมุดตินช้าง ศาสดาที่พบในปัจจุบันมักใช้ภาษาไทยมาตรฐานไม่มีเลขหน้า
จำนวนเรื่องอยู่ระหว่าง 25 – 35 เรื่อง ศาสดาส่วนมากนิยมแต่งด้วยกาพย์ที่ใช้มากคือ
กาพย์สุรางคนางค์
- 491.37 ประเสริฐ ศรีราชพัฒน์. การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาษาบาลี – สันสกฤตในวรรณกรรม
ป468ก ท้องถิ่นนครศรีธรรมราชประเภทนิทานและคำสอน. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.

มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาบาลี – สันสกฤตในวรรณกรรมท้องถิ่น นครศรีธรรมราชมาศึกษาเปรียบเทียบกับศัพท์ภาษาบาลี – สันสกฤต ในด้านเสียงและความหมาย การจารึกวรรณกรรมท้องถิ่นนครศรีธรรมราช ใช้จารึกด้วยอักษรไทย แต่มีรูปแบบต่างจากอักษรไทยสมัยปัจจุบันอยู่บ้าง สระมีการใช้ 28 เสียง 73 รูป ส่วนพยัญชนะต้นมี 42 รูป พยัญชนะท้ายมี 8 เสียง เป็นต้น

- 495.9176
ว101ก
วนิดา พิเศษพงษา. “ไกรสิทธิ์” วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดชุมพร การศึกษาเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
การวิจัยทำให้ทราบว่า อักษรที่ใช้บันทึกเรื่องไกรสิทธิ์ เป็นอักษรตั้งแต่ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอักษรวิธีมีลักษณะเด่นเป็นระบบ ถึงแม้จะบันทึกตามภาษาถิ่นก็ตาม วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นนิทานประโลมโลก ประเภทจักรๆวงๆ ที่ผู้แต่งมุ่งเอาความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ เนื้อเรื่องเป็นไปในลักษณะกฎแห่งกรรม สอนคนให้รู้จักให้อภัยแทนการแก้แค้น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของชาวบ้านเกี่ยวกับความเชื่อด้านต่าง ๆ ตลอดจนประเพณีที่น่าสนใจ
- 495.9176
ว666ว
วิโรจน์ ผดุงสุนทรารักษ์. วิเคราะห์สุบินกุมารสำนวนภาคใต้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
มุ่งศึกษาในแง่ลักษณะตัวอักษร ขบวนการทางอักษรวิธี ระบบหน่วยเสียงของภาษาถิ่นนครศรีธรรมราช ศัพท์ภาษาถิ่น ——— ตลอดจนสุบินกุมารในแง่วรรณศิลป์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและการละเล่นต่างๆ โดยศึกษาจากต้นฉบับตัวเขียนที่เป็น “หนังสือบูด” และจารึกด้วยอักษรไทยที่ปรากฏอยู่ในทางภาคใต้ ของประเทศไทย ในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าเรื่องนี้ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง เวลาแต่งและที่มาของเรื่องแน่ชัด แต่ทราบว่าเรื่องนี้ได้แพร่หลายอยู่ในช่วงสมัยอยุธยาตอนปลาย และรัตนโกสินทร์ตอนต้น วรรณกรรมเรื่องนี้ได้เน้นให้เห็นถึงอันติสงฆ์ของการบรรพชาอุปสมบทอันเป็นความเชื่อที่ฝังลึกในจิตใจคนไทยว่ากุลบุตรที่ได้บวชเรียนแล้ว ผลบุญจากการบวชจะช่วยไถ่บาปของมารดาบิดาได้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในด้านภาษา สภาพทางสังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ ในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทำให้เกิดความสนใจและหวงแหนในมรดกประจําถิ่นของชาติ

895.911 กัลยา พลายชุม. วิเคราะห์อุเทนคำฉันท์ ของพระสมุห์หนู ฉบับศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้
ก455ว วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2538.

มุ่งวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบของเรื่อง มีลักษณะเด่นเฉพาะทั้งโครงเรื่อง แนวคิด ทัศนนะของผู้แต่ง ตัวละคร บทสนทนา และฉาก และด้านรูปแบบคำประพันธ์มีการใช้คำประพันธ์แต่ละชนิดได้เหมาะสมกับเนื้อหา ด้านขนบนิยมในการแต่งจะปฏิบัติตามกวีรุ่นก่อนๆ แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอยู่บ้างในบทไหว้ครู และบทอศรจรย์ ด้านศิลปะการประพันธ์มีความไพเราะทั้งรสคำ รสความและรสวรรณคดี ส่วนด้านการเปรียบเทียบอนุภาคระหว่างวรรณกรรมทั้ง 3 เรื่อง พบว่ามีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อตัวละคร วัตถุหรือสิ่งของวิเศษ และเหตุการณ์สำคัญบางเหตุการณ์

895.911009 วาสิณี จันทร์คง. วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองของตริก พฤกษ์ศรี. สงขลา :
ว476ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

มุ่งศึกษาชีวประวัติ และผลงานวรรณกรรมของตริก พฤกษ์ศรี และวิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองของตริก พฤกษ์ศรี ในด้านศิลปะการประพันธ์ รวมถึงแนวคิดชีวิตและสังคม ซึ่งเป็นนักประพันธ์ร้อยกรองประเภทบทละคร ที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวของผู้คนในสังคมท้องถิ่นภาคใต้ไว้อย่างละเอียดในหลายแง่มุม พร้อมทั้งชี้นำความคิดไว้อย่างกว้างขวาง ผลการศึกษาพบว่า ตริก พฤกษ์ศรี เป็นนักกลอนท้องถิ่นชาวนครศรีธรรมราช ผู้ที่มีผลงานวรรณกรรมร้อยกรองมากที่สุดคนหนึ่ง เห็นได้จากการที่ท่านรับราชการครูและมีความเชี่ยวชาญในเชิงกวี เขาจึงมีศิลปะการประพันธ์ร้อยกรองประเภทบทละคร นิราศ บทเพลง และบทร้อยกรองเบ็ดเตล็ดไว้ได้อย่างน่าสนใจยิ่ง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวในสังคมท้องถิ่นภาคใต้ไว้อย่างละเอียดในหลายแง่มุม เป็นต้น

895.9181 เกษม ขนานแก้ว. วิเคราะห์วรรณกรรมหนังสือของฟ่ง บุษรรัตน์. สงขลา :
ก876ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

มุ่งศึกษาประวัติและผลงานวรรณกรรมของฟ่ง บุษรรัตน์ และวิเคราะห์วรรณกรรมหนังสือของฟ่ง บุษรรัตน์ โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร โดยศึกษาจากวรรณกรรมหนังสือจำนวน 10 เรื่อง และบทหนังสือสั้น ๆ อีก 37 บท

- 927.9591 พงศ์พันธุ์ ทินนิมิตร. **ชีวิตและผลงานวรรณกรรมหนังตะลุงของหนังกั้น ทองหล่อ.**
 พ432ข สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
 มุ่งศึกษาวิจัยชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมหนังตะลุงที่มีชื่อเสียง ชื่อว่าหนังกั้น ทองหล่อ ถึงองค์ประกอบของวรรณกรรม และวิธีการถ่ายทอดวรรณกรรม และภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรม โดยวิธีสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง และศึกษาจากเอกสารต่างๆ ในด้านวรรณกรรมหนังตะลุง ได้ศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรม กลวิธีการถ่ายทอดวรรณกรรม และภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรม โดยใช้ข้อมูลจากแถบบันทึกเสียงการแสดงในช่วง พ.ศ 2501 – 2538 จำนวน 13 เรื่อง โดยนำมาถ่ายทอดเป็นลายลักษณ์อักษรและวิเคราะห์ตามประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ สรุปได้ดังนี้ นายกั้น ทองหล่อ เป็นชาวจังหวัดสงขลาเกิดเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2453 เขาเล่นหนังตะลุงมากกว่า 50 ปี มีชื่อเสียงโด่งดังมาตลอดชีวิต และได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง ส่วนเนื้อเรื่องที่แสดงจะเป็นนิทานจักรๆ วงศ์ๆ และมีแนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมและธรรมะโดยใช้กลอนแปดร้อยกรองและสำนวนโวหาร มีการใช้ภาษาทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยใช้ร้อยแก้วในบทบรรยายและบทสนทนา บทร้อยกรองจะมีลักษณะเด่นเน้นด้านการให้เสียงเสนาะ เป็นต้น
- 927.9591 โสภา สมเขาใหญ่. **ชีวิตและผลงานวรรณกรรมหนังตะลุงของหนังฉิ้น ธรรมโฆษณ์.**
 ส985ข สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
 โดยศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรม รูปแบบศิลปะการประพันธ์ และภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรม โดยใช้ข้อมูลเอกสารจำนวน 26 เรื่อง ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงชีวิตประวัติผลงานและในด้านองค์ประกอบได้แก่ โครงเรื่อง ซึ่งสร้างประเด็นความขัดแย้ง 3 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งภายในใจ ตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ แนวคิดส่วนใหญ่ได้มาจากคำสอนทางพุทธศาสนา ตัวละครมีการสร้างตัวละครเป็นเอกลักษณ์ประจำคณะ คือ “อ้ายโห่ง” ฉากมีมากมายหลายแบบและก่อให้เกิดบรรยากาศต่างๆ ได้

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวรรณคดี ตำราจพงานวิจัยในสาขาดังกล่าวทั้งหมดจำนวน 20 เล่ม ลักษณะของงานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีการหาข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องหรือศึกษาจากเอกสารต่างๆ ในด้านวรรณกรรมและพจนานุกรมเชิงปริมาณ จำนวน 1 เล่ม เป็นการศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องปริศนาสอนน้อง โดยศึกษาศิลปะการประพันธ์ เนื้อหาคำสอน และเจตคติที่มีต่อคำสอนที่ปรากฏจากวรรณกรรมท้องถิ่นเล่มดังกล่าว มุ่งศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นในอดีตในเรื่องของสภาพสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีการวิจัยไว้มากที่สุดนอกจากงานวิจัยที่มุ่งศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมแล้วก็ยังมีการศึกษาในเรื่องของคำศัพท์จากวรรณกรรมท้องถิ่น โดยมุ่งเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาบาลี – สันสกฤต ในด้านเสียง และความหมายว่าแตกต่างจากสมัยปัจจุบันอย่างไร

1.2 คนตรี

- 153.9478
ณ37ก
ณรงค์ชัย ปิฎกักรัชต์. **การศึกษาทัศนคติด้านศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526.
- มุ่งศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติ ด้านศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ ตามตัวแปรต่างๆ คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสพการณ์ สิ่งแวดล้อม และศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ ที่มีต่อศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อถามสิ่งแวดล้อมด้านศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ มีทัศนคติที่ดีต่อศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ และนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านักศึกษาชาย เป็นต้น
- 394.3
ส962ว
เสาวลักษณ์ เลียงประสิทธิ์. **วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรองเง็งของจังหวัดสตูล.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- เป็นการวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงรองเง็งของจังหวัดสตูล โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงประกอบจากผู้บอกข้อมูลที่ได้พิจารณาคัดเลือกอย่างมีเกณฑ์ และจากการแสดงของรองเง็งคณะต่างๆ ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดสตูล ผลการวิจัยปรากฏว่าวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรองเง็งจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ด้านวัตถุประกอบด้วย การสร้างที่อยู่

อาศัย การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การคมนาคม อาหาร ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุประกอบด้วยความเชื่อ 'ไสยศาสตร์' ลางสังหรณ์ โชคชะตา ชาติ-ภพ และพันธุกรรม เป็นต้น

398.09
อภินันท์ พุกกะศรี. **โลกทรรศน์ภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ในระหว่างปีพ.ศ. 2519 – 2529.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

เป็นงานวิจัยเพื่อหาโลกทรรศน์ของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ โดยการนำข้อมูลจาก 3 แหล่ง คือ สถานีวิทยุท้องถิ่น 2 แห่ง ห้องบันทึกเสียง 2 แห่ง และร้านจำหน่ายแผ่นเสียงทั่วไป ได้เพลงลูกทุ่งภาคใต้ทั้งหมด 362 เพลง โดยวิเคราะห์โลกทรรศน์ใน 3 ประเด็น คือ ในแง่มนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ และมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า ชาวไทยภาคใต้ต้องการให้บุรุษและสตรีรู้จักหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด นิยมชมชอบความรับผิดชอบของสามีภรรยา ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติพบว่าชาวใต้ซาบซึ้งและรู้คุณค่าของธรรมชาติเป็นอย่างดี ในแง่มนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติพบว่าเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ธรรมชาติอยู่มาก

398.8
มัลลิกา คณานุกฤษ. **เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.

เพื่อรวบรวมเพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกประเภทของเพลงและศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม สภาพความเป็นอยู่ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า เนื้อเพลงกล่อมเด็กที่รวบรวมจำแนกได้เป็นเพลงเกี่ยวกับ สัตว์ พืช ธรรมชาติ สภาพภูมิศาสตร์ กล่อมเด็กโดยตรง คำสอนคติเตือนใจ ศาสนา อิสลาม ประชด เสียสละ นินทาบุคคลต่าง ๆ ความรักของหนุ่มสาว ความเชื่อเกี่ยวกับว่าววงเดือน เป็นต้น

398.8
วินัย จันท์พริ้ม. **วิเคราะห์สำนวนโวหารและสัญลักษณ์ในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

มุ่งศึกษา การใช้สำนวนโวหารและสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การใช้สำนวนโวหาร มีหลายประเภทดังนี้ โวหารอุปมา อุปลักษณ์ นามนัย บุคลาธิษฐาน อติพจน์ และอุทาหรณ์ ส่วนโวหารที่ใช้มากที่สุดคือโวหารอุปมา รองลงมาได้แก่โวหารนามนัย อุปลักษณ์บุคลาธิษฐาน ผู้ประพันธ์นิยมนำเอาลักษณะธรรมชาติในพวกพืช สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้ และปรากฏการณ์

ต่างๆมาเป็นสิ่งเปรียบเทียบ จากการศึกษาสัญลักษณ์พบว่า จะใช้ตามฐานะ เพศ วัย และความประพฤติดของบุคคลโดยใช้พืช สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้ บุคคลและปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นสัญลักษณ์

398.8 ศิริพร โชคไพศาล. ความเปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ตำบลเขาชัยสน อำเภอ
ศ17ค เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2535.

มุ่งศึกษากลวิธีในการเสนอเนื้อหาและคุณค่าจากการสื่อความหมายโดยการใช้
ความเปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีในการเสนอเนื้อหา
มีหลายลักษณะ เรียงตามลำดับความถี่ที่ปรากฏมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ คือ
อุปมา นามนัย อุปลักษณ์ อุทาหรณ์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ โดยผู้แต่งนิยมนำเอา
สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นมาใช้ในการเปรียบเทียบ การศึกษาคุณค่าจากการสื่อความหมายโดยการใช้ความ
เปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ในด้านคุณค่าทางด้านอารมณ์พบว่าผู้แต่งได้สื่อให้เห็น
ถึงรสวรรณคดีไทยทั้ง 4 รส

782.2 มนูญ เทพทวี. การศึกษาสภาพและบทบาทของเพลงบอกอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอ
ม213ก หัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2536.

ผลการศึกษาพบว่าเพลงบอกอำเภอเชียรใหญ่และอำเภอหัวไทรเกิดขึ้นก่อน
พ.ศ. 2442 หรืออย่างช้าที่สุดในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สันนิษฐานว่า
รับแบบอย่างมาจากเมืองนครศรีธรรมราช สภาพปัจจุบันนักเพลงบอก จำนวน 9 คน
เป็นนักเพลงบอกอำเภอเชียรใหญ่ 6 คน และอยู่ในตำบลต่างๆ 4 ตำบล ส่วนใหญ่
มีประสบการณ์ด้านเวลาในการเล่นไม่น้อยกว่า 49 ปี โอกาสในการเล่นปัจจุบัน คือ
งานศพ งานบวช งานวัด งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งานอาบน้ำคนแก่ เป็นต้น

782.42 มณฑิรา ศิริรินทร์นนท์. การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏใน
ม044ก เพลงเรือแหลมโพธิ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่างๆ หลายด้าน
ได้แก่ ด้านประเพณีชกพระ ด้านการเมืองการปกครอง มี 4 ประเภท คือ กฎหมาย
การพัฒนาสิทธิสตรี การเลือกตั้ง เศรษฐกิจท้องถิ่น ศาสนา ภาษาถิ่น ด้านอนามัย และ
ด้านความเชื่อ เช่นเชื่อทางไสยศาสตร์ พร้อมทั้งมีค่านิยมเกี่ยวกับผม หรือการแต่งกาย

ส่วนเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เน้นเรื่องการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและทันสมัยขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวกับเพลงเรือแหลมโพธิ์วิธีหนึ่งและเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ และถ่ายภาพประกอบอีกวิธีหนึ่งแล้วเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

- 784.19593 วีระยุทธ เรณูมาศ. การศึกษาการประชันเครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคใต้. สงขลา :
 ว812ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
 มุ่งศึกษาการประชันเครื่องดนตรีพื้นบ้านของกลุ่มชาวไทยพุทธ และกลุ่มชาวไทยมุสลิม ผลการศึกษาพบว่า ชาวไทยพุทธนิยมประชันเครื่องดนตรีประเภทดี 2 ชนิด คือ การประชันปี่และการประชันโพนซึ่งเป็นการเล่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในประเพณีชักพระของชาวภาคใต้ การประชันทั้ง 2 ชนิด มีวิธีการประชัน กติกาตัดสิน และวิธีการตัดสินที่ชัดเจน สำหรับการประชันเครื่องดนตรีพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมนั้นก็นิยมประชันเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีเช่นกัน คือ การประชันกร้อโต๊ะ และการประชันบานอ
- 784.7 ธิติมา ถาวรรัตน์. ค่านิยมชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทย
 ฐ783ค ภาคใต้ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2512 – 2534. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สงขลา, 2535.
 มุ่งศึกษาค่านิยมชาวไทยภาคใต้โดยแบ่งเนื้อหาจาก 3 แหล่ง คือ สถานีวิทยุท้องถิ่น ห้องบันทึกเสียง และร้านจำหน่ายแผ่นเสียงทั่วไปได้ 10 ประเภทคือ ปัญหาสังคม ข่าวด่วนและบันทึกเหตุการณ์ คดี อาชีพ ความเป็นไปในวงการลูกทุ่ง ความเชื่อสถานที่ สื่อบันเทิง ประเพณี และแฟชั่น และสามารถวิเคราะห์หาค่านิยมชาวไทยภาคใต้ได้ 11 ประเด็นใหญ่ คือ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัว ค่านิยมเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองการปกครอง และศาสนา ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณี ภาษา และที่อยู่อาศัย ทำให้ทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของคนภาคใต้ได้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี พบงานวิจัยในสาขาดังกล่าวทั้งหมดจำนวน 10 เล่ม งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มุ่งศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมในด้านการเมือง การปกครอง และด้านความเชื่อจากงานดนตรีเหล่านั้น โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงประกอบจากผู้บอกข้อมูล ที่ได้พิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณที่สำรวจพบ จำนวน 1 เล่ม เป็นการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติด้านศิลปกรรมเชิงดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ซึ่งรวบรวม

รวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อถามถึงแวดลอมด้านศิลปกรรมเชิง
 คุรียางคศิลป์และนาฏศิลป์ ตามตัวแปรด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์ สิ่งแวดลอม และ
 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดลอมกับทัศนคติต่อศิลปกรรมดังกล่าว เนื้อหาของงานวิจัยในด้านดนตรี
 โดยรวมมุ่งศึกษาโลกทรรศน์และวัฒนธรรมที่ค้นพบจากงานดนตรี ทั้งเพลงบอก เพลงเรือ หรือ เพลง
 ลูกทุ่งภาคใต้ในช่วงต่างๆ ส่วนบทเพลงพื้นบ้านที่เป็นเพลงกล่อมเด็ก ก็จะศึกษาเรื่องการใช้สำนวน
 โวหาร วัฒนธรรม คติธรรมที่สอดแทรกในบทเพลงเหล่านั้นพบงานวิจัยในแนวนี้นี้จำนวน 7 เล่ม

1.3 วิจิตรศิลป์

- 294.3188 บรรอง วงศ์วิเชียร. การศึกษาลวดลายหน้าบ้านอุโบสถ ในจังหวัดสงขลา (ระหว่าง
 บ097ก พ.ศ 2325 – พ.ศ. 2475). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
 2532.
 ศึกษาใน เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรูปลักษณ์ และศิลปะการสร้างลวดลายหน้าบ้าน
 อุโบสถ ผลการศึกษาพบว่า รูปลักษณ์และศิลปะการสร้างลวดลายหน้าบ้านอุโบสถ
 มีอยู่ 2 ประเภท คือ ประเภทมีเครื่องลายอง และประเภทไม่มีเครื่องลายอง คตินิยม
 ในการสร้างยังยึดถือศิลปะกำหนดคตินิยมสืบทอดมาจากศาสนาพราหมณ์ ศาสนาพุทธ
 และนำมาผสมผสานกับขนบนิยมท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมต่างถิ่นในแต่ละยุคสมัย
 สำหรับคุณค่าพบว่ามีคุณค่าที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของสังคมในอดีตได้เป็นอย่างดี
- 305.89510593 สมพงษ์ สุกใส. ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา :
 ส187ค ศึกษาจากจิตรกรรมฝาผนังศาสนสถานจีน. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าชาวไทยเชื้อสายจีน มีความเชื่อเกี่ยวกับจิตรกรรม
 ฝาผนัง ศาสนสถานจีนและสามารถแบ่งความเชื่อออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่
 ความเชื่อเกี่ยวกับการมีอายุยืน โดยเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอายุยืน ความเชื่อ
 เกี่ยวกับโชคลาภ จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีโชคลาภ ความเชื่อ
 เกี่ยวกับอำนาจ ยศศักดิ์ จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอำนาจ ความเชื่อ
 เกี่ยวกับการมีบุตรหลานสืบตระกูล เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีบุตรหลานสืบตระกูล
 และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งป้องกัน อันตราย และขจัดสิ่งชั่วร้าย เช่น จิตรกรรม โป๊ยภัย
 โป๊ยเซียน เทวดาทั้ง 4 ทหารที่บานประตู่

- 306
ท262ว
หรณ หัสมา. **วัฒนธรรมของชาวไทยที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถภาคใต้.**
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533.
ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าวัฒนธรรมของชาวไทยที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถภาคใต้ ได้แก่ วัฒนธรรมความเชื่อและศาสนา เชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ จึงทำให้เกิดประเพณีอันเป็นมงคลมาจากความเชื่อดังกล่าว เช่น ประเพณีการทำบุญ วัฒนธรรมการสร้างที่อยู่อาศัย พบว่า การสร้างที่อยู่ของคนไทยสมัยก่อนมี 4 ลักษณะคือ เรือนแพ เรือนเครื่องผูก เรือนเครื่องสับ และเรือน 2 ชั้น วัฒนธรรมการแต่งกาย คนไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมสวมเสื้อ นุ่งผ้าโจงกระเบน วัฒนธรรมการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรม
- 392.3
ส186ค
สมปอง ยอดมณี. **คตินิยมการก่อสร้างที่ปรากฏในสถาปัตยกรรมจีนในเขตอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
ศึกษาคตินิยมที่ปรากฏและศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งด้านรูปธรรมและด้านความเชื่อในสถาปัตยกรรมจีน 3 ประเภท ได้แก่ อาคารที่พักอาศัย อาคารศาลเจ้า และสวนชู้ย ในเขตอำเภอเมืองสงขลาโดยศึกษาคตินิยมด้านรูปธรรมจากรายละเอียดต่าง ๆ ทางโครงสร้างและลักษณะทางกายภาพของสิ่งก่อสร้างและศึกษาคตินิยมด้านความเชื่อที่ปรากฏเป็นวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยสถาปัตยกรรมเหล่านั้น โดยการศึกษาเอกสารและการวิจัยภาคสนามจากข้อเท็จจริงของสถาปัตยกรรมแบบจีนทั้งหมด รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์
- 746.41
ส376ศ
สว่าง จันท. **ศึกษาจิตรกรรมบาติกจังหวัดภูเก็ต.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
มุ่งศึกษาเนื้อหา รูปแบบ การสร้างสรรค์ การพัฒนา และคุณค่าของจิตรกรรมบาติก โดยเก็บข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และถ่ายภาพประกอบแล้ว เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าในด้านเนื้อหาและรูปแบบมี 4 ประการคือ เนื้อหาและรูปแบบธรรมชาติ เนื้อหาและรูปแบบดัดแปลงจากธรรมชาติ เนื้อหาและรูปแบบนามธรรม ด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์และพัฒนาจิตรกรรมบาติกมี 5 ประการ คือ วัสดุ – อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ การออกแบบลวดลายจิตรกรรมบาติก การใช้สีในจิตรกรรม

บาติก และการพัฒนาจิตรกรรมบาติก ด้านคุณค่ามี 4 ประการ คือ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านอาชีพและธุรกิจ ด้านวัฒนธรรมและด้านความงาม

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านจิตรศิลป์ พบงานวิจัยทั้งหมด 5 เล่ม เป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านจิตรกรรมจำนวน 4 เล่ม เป็นจิตรกรรมฝาผนัง และจิตรกรรมเกี่ยวกับลวดลายหน้าบ้านของอุโบสถซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพทั้งหมดที่ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้า โดยการศึกษจากเอกสารและการวิจัยภาคสนามจากข้อเท็จจริง การสัมภาษณ์ การสังเกต การถ่ายภาพประกอบ โดยงานวิจัยเหล่านั้นมุ่งศึกษาถึงเรื่องราวของความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในจิตรกรรม ทั้งความเชื่อเกี่ยวกับการมีอายุยืน ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาภ ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจ ยศ ศักดิ์ เป็นต้น และยังพบงานวิจัยที่ศึกษาถึงจิตรกรรมที่สวยงามและมีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับของวงการอุตสาหกรรมสิ่งทอ คือจิตรกรรมบาติก เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเนื้อหา รูปแบบ การสร้างสรรค์ การพัฒนาและคุณค่าจากจิตรกรรมนั้น ๆ ทั้งคุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านอาชีพ และธุรกิจด้านวัฒนธรรมและความงาม ส่วนเนื้อหาทางด้านสถาปัตยกรรม พบงานวิจัยจำนวน 1 เล่ม ซึ่งศึกษาในด้านรูปธรรมและความเชื่อในสถาปัตยกรรมจีน 3 ประเภท คือ อาคารที่พักอาศัย อาคารศาลเจ้าและสงฆ์ โดยเจาะกลุ่มเขตอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ทางด้านโครงสร้างและลักษณะทางกายภาพของสิ่งก่อสร้าง

1.4 นาฏศิลป์

793.3193 สมชาย พูลพิพัฒน์.การศึกษาทัศนคติต่อนาฏศิลป์ไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย
ส151ก ในภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติดังกล่าวโดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศาสนา ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมทางด้านนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 4 จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวมนิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อนาฏศิลป์ไทย และยังพบว่าเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์ทางนาฏศิลป์ไทย สิ่งแวดล้อมทางนาฏศิลป์ไทยและสายวิชาการเรียน ส่งผลต่อทัศนคติของนิสิตนักศึกษาให้แตกต่างกัน

ผลการศึกษาวเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในเนื้อหาทางด้านนาฏศิลป์ พบงานวิจัยเพียง 1 เล่มเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของบุคคลต่อนาฏศิลป์ไทย โดยใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์ จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศาสนา ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมทางด้านนาฏศิลป์ไทย ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคใต้ มีทัศนคติที่ดีต่อนาฏศิลป์ไทย และยังพบว่าตัวแปรทางด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และสายวิชาการเรียนมีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของนักศึกษา

1.5 ภาษา

- 495.917 กมลพร พิศภักดี. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดกระบี่. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
ก16ก
- มุ่งศึกษาลักษณะเฉพาะเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่อง ระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ โดยใช้แหล่งข้อมูลในท้องที่จังหวัดกระบี่ 4 เขตพื้นที่ ในแต่ละเขตใช้ผู้บอกภาษาที่คัดเลือกอย่างมีเกณฑ์ เขตละ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย รายการคำสำหรับศึกษา ระบบเสียง โครงสร้างของคำ ความหมายของคำ และรายการข้อมูลสำหรับตรวจสอบระบบไวยากรณ์
- 495.917 จิราภรณ์ ธรรมสะโร. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดปัตตานี. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
จ629ก
- มุ่งศึกษาการแปรรูปของศัพท์ ในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์ความแตกต่างของศัพท์ ศึกษาการกระจายของศัพท์ และนำผลการศึกษามาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย ผลการวิจัยพบว่าในหน่วยย่อยหนึ่ง ๆ มีศัพท์ใช้แทนตั้งแต่ 3 – 11 ศัพท์ ลักษณะความแตกต่างของศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยย่อยเดียวกันมี 3 ลักษณะ คือ แตกต่างทางลักษณะโครงสร้างของคำ แตกต่างทางลักษณะการใช้คำ และแตกต่างในส่วนของธรรมชาติของภาษา
- 495.917 ฉันทัส ทองช่วย. ระบบหน่วยเสียงภาษาชาวเลเกาะลิหะห์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต.
ฉ115ร
- สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2519.
- เพื่อศึกษาระบบหน่วยเสียงภาษาชาวเลเกาะลิหะห์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในเรื่อง ตำแหน่งหรือฐานที่ทำให้เกิดเสียง ลักษณะและคุณสมบัติของเสียง การปรากฏของเสียงในแต่ละพยางค์ จำนวนหน่วยเสียง รูปแบบของพยางค์ การลงเสียงหนักเบา

ในคำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป และการขึ้น – ลงเสียงในประโยค โดยใช้ผู้ให้ปากคำ 4 คน ข้อมูลทางภาษาประกอบด้วยคำภาษาไทย 916 คำ ประโยค 53 ประโยค คำตอบรับและปฏิเสธ 2 คำ และนิทาน 2 เรื่อง แล้วนำผลที่ได้จากการวิจัยเปรียบเทียบกับระบบหน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับแนะนำครูผู้สอนภาษาไทยที่สองแก่นักเรียนผู้พูดภาษาชาวเล

495.917
ป17ก ประคุณ เทพสกุลรัตน์. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่น จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.

มุ่งวิเคราะห์ความแตกต่างของศัพท์ ศึกษาการกระจายของศัพท์และนำผลการศึกษามาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย ผลการวิจัยพบว่าภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสงขลา มีการใช้ศัพท์แตกต่างกันในถิ่นต่าง ๆ ลักษณะความแตกต่างของศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกันมี 3 ลักษณะคือ แตกต่างทางลักษณะโครงสร้างของคำ แตกต่างทางลักษณะการใช้คำ และแตกต่างตามธรรมชาติของภาษา การกระจายของศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกันทั้ง 72 หน่วยอรรถ ไม่ปรากฏการรวมตัวของเส้นแบ่งเขตศัพท์หนาแน่นในบริเวณใดบริเวณหนึ่งอย่างชัดเจน

495.917
ป17ค ประสิทธิ์ สมคู่. คำประสมในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533.

มุ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะส่วนประกอบ หน้าที่และความหมาย โดยแบ่งจุดเก็บข้อมูลออกเป็น 6 จุด เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า คำประสมประกอบด้วยคำเดี่ยวตั้งแต่ 2-5 คำ โดยคำเหล่านี้เกี่ยวข้องกับคำในหมวดต่าง ๆ 8 หมวด คือ คำนาม คำกริยา คำลักษณนาม คำจำนวนนับ คำลำดับที่ คำบอกเวลา คำบุพบท และคำช่วยหลังกริยา ด้านหน้าที่พบว่ามีการประสมที่ทำหน้าที่เพียงอย่างเดียวและคำประสมที่ทำหน้าที่หลายอย่าง โดยคำประสมที่ทำหน้าที่เพียงอย่างเดียวมี 4 ประเภท ผลการวิจัยเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคำประสมในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะบางประการของคำประสมในภาษาไทยถิ่นใต้

495.917
พ415ก พุนศรี ศรีขวัญ. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

มุ่งศึกษาลักษณะโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าระบบเสียง ในภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 เขต มี จำนวนหน่วย 7 เสียงตรงกัน เมื่อพิจารณา

- ศัพท์ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละเขตพบว่า เขตปัตตานี 1 และปัตตานี 2 มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก ส่วนเขตปัตตานี 3 และปัตตานี 4 แตกต่างออกไป
- 495.917 สมวงศ์ มะโมะมะยา. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา :
 ส15ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
 มุ่งศึกษาลักษณะโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางภาษาศาสตร์วรรณนา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ แล้วมีลักษณะต่างกันทุกเขต เมื่อพิจารณาสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละเขตพบว่า ส่วนใหญ่มีสัทลักษณะคล้ายกัน การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ทุกเขตปรากฏเฉพาะแบบไม่ใช้วรรณยุกต์สนธิ
- 495.917 สว่างจิต พงศ์ศรีวัฒน์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดยะลา. สงขลา :
 ส17ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
 มุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำที่น่าสนใจบางคำ โดยเลือกแหล่งข้อมูลจากพื้นที่จังหวัดยะลา ทั้ง 6 อำเภอ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านระบบเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์เมื่อพิจารณาสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละเขต พบว่าเขต 1, 2 และ 4 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์คล้ายคลึงกันมาก และหากพิจารณาแบ่งโครงสร้างของพยางค์ทั้ง 5 แบบดังกล่าว ปรากฏว่า สามารถแบ่งได้เป็น 54 ลักษณะ ซึ่งมากกว่าโครงสร้างของพยางค์ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ
- 495.917 สายสมร ชูนิมิ. ลักษณะของภาษาไทยถิ่นที่ชาวไทยมุสลิมใช้ในชีวิตประจำวัน
 ส26ก ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
 มุ่งศึกษาลักษณะของภาษาโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ด้านระบบเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 7 หน่วยเสียง ทุกหน่วยเสียงมีสัทลักษณะและระบบการแยกเสียงแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ด้านระบบไวยากรณ์ ส่วนใหญ่มีลักษณะตรงกันกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ส่วนที่แตกต่างกันคือ โครงสร้าง ของคำมีคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่นที่วิจัยออกเสียงเป็นคำพยางค์ และคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่นที่วิจัยออกเสียงเป็นคำสองพยางค์แต่ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ออกเสียงเป็นคำพยางค์เดียว เป็นต้น

- 495.917
ส97ร ไสว เรื่องพิเศษ. ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นตำบลเทพกษัตรี อำเภอลาด จังหวัด
ภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2520.
เพื่อศึกษาระบบหน่วยเสียง ในเรื่องลักษณะและคุณสมบัติ ของเสียงฐาน
ที่เกิดเสียง จำนวนหน่วยเสียง การปรากฏของหน่วยเสียงในแต่ละพยางค์ รูปแบบ
ของพยางค์และความหมายของคำ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว
มี 22 หน่วยเสียง หน่วยเสียงพยัญชนะประสมมี 12 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยว
มี 18 หน่วยเสียง หน่วยเสียงประสมมี 6 หน่วยเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 7 หน่วย
เสียง รูปแบบของพยางค์มี 7 รูปแบบ ความหมายของคำเมื่อเปรียบเทียบกับภาษา
กลางแล้ว แยกคำได้เป็น 4 ประเภท
- 495.917
อ16ภ อมรรรัตน์ ศิริบุพผะ. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดพังงา. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบเสียง ระบบไวยากรณ์
และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ ใช้แหล่งข้อมูลจากจังหวัดพังงา ทั้ง 7 อำเภอ
ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระบบเสียง ปรากฏว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นพังงา
ทั้ง 4 เขต มี 7 หน่วยเสียงเท่ากัน แต่มีลักษณะและมีระบบการแยกเสียงวรรณยุกต์
ต่างกันเล็กน้อยและแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ สำหรับหน่วยเสียงสระนั้น
มีจำนวนหน่วยเสียงตรงกันกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ
- 495.917613
ค597ภ คำนวน นวลสนอง. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.
มุ่งศึกษาโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านระบบเสียง ระบบ
ไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ โดยเลือกแหล่งข้อมูล จังหวัด
นครศรีธรรมราชทั้ง 16 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
ประกอบด้วยรายการคำสำหรับศึกษาระบบเสียง โครงสร้างของคำ ความหมายของคำ
และรายการข้อมูลสำหรับตรวจสอบระบบไวยากรณ์ ส่วนการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธี
สัมภาษณ์ ผู้บอกภาษาด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีภาษา
ศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าด้านระบบเสียง หน่วยเสียง วรรณยุกต์ ในภาษาไทยถิ่น
ที่วิจัยเขตเมื่อพิจารณาถึงลักษณะและรูปแบบการแยกเสียงวรรณยุกต์ดังกล่าว พบว่า
มีความแตกต่าง จากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ทุกหน่วย ด้านระบบเสียงพยัญชนะ
หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว ในภาษาไทยถิ่นที่วิจัยเขตนครศรีธรรมราชที่ 1 นอกจาก
ผลการวิจัยดังกล่าวแล้วผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ในการสอน

ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สอง แก่ผู้เรียนที่พูดภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช
เป็นภาษาแรกไว้ด้วย

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในสาขาศิลปะในรายละเอียด งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านภาษา พบงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องของภาษาถิ่น โดยศึกษาและ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาไทยถิ่นแต่ละจังหวัดกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านเสียง ไวยากรณ์ และความหมาย จำนวน 12 เล่ม นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยในลักษณะของการรวมเนื้อหา ทั้งวรรณกรรมและชีวประวัติของเจ้าของวรรณกรรมที่กล่าวถึงไว้ด้วยกัน เช่น ศึกษาวรรณกรรมของ ตริภุชยะศรี โดยงานวิจัยเล่มดังกล่าวมุ่งศึกษาวรรณกรรมที่ตริภุชยะศรี ได้เขียนไว้ และแทรก ชีวประวัติของตริภุชยะศรี ลงไปด้วย

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งหมดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขา ศิลปะ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละครและภาษา เป็นต้น พบงานวิจัย ที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวนทั้งหมด 48 เล่ม งานวิจัยในสาขาศิลปะ ที่นักวิจัยได้ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีเนื้อหาทางด้าน วรรณคดี ที่มุ่งศึกษา วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น หรืองานวิจัยที่มุ่งศึกษาในเรื่องของภาษาไทยถิ่น โดยมุ่งเปรียบเทียบ ระหว่างภาษาไทยถิ่นแต่ละจังหวัด กับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ได้ทำ การศึกษาวรรณกรรมของบุคคลที่มีชื่อเสียง โดยทำการศึกษาชีวประวัติและผลงานทางด้านวรรณกรรม ที่มีชื่อเสียง ส่วนงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี มีจำนวนทั้งหมด 10 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มุ่งศึกษาโลกทัศน์และวัฒนธรรมที่ค้นพบจากงานดนตรีเหล่านั้น ทั้งเพลงบอก เพลงเรือ หรือเพลง ลูกทุ่ง จำนวน 7 เล่มและยังพบงานวิจัยเชิงปริมาณ อีก 1 เล่มที่มุ่งศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่องานดุริ ยาศิลป์และนาฏศิลป์ ในงานวิจัยทางด้านดนตรียังพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิจิตรศิลป์ จำนวน 5 เล่ม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับจิตรกรรม และสถาปัตยกรรม งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจิตรกรรมที่น่าสนใจ คือ การศึกษาจิตรกรรมบาติกของจังหวัดภูเก็ต เพราะผู้ผลิตงานวิจัยเล่มดังกล่าวได้นำเสนอเนื้อหา รูปแบบของจิตรกรรมบาติกไว้ให้ศึกษาอย่างละเอียด

นอกจากนี้ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนาฏศิลป์อีก 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของบุคคลต่อนาฏศิลป์ไทย

2. สาขามนุษยศาสตร์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมภาคใต้ สาขามนุษยศาสตร์ ในรายละเอียดประเด็น ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัย ในสาขามนุษยศาสตร์ ตามรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะบรรณานิทัศน์หนังสือตามระบบการจัดแบ่งหมวดหมู่ หนังสือ ระบบทศนิยมดิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ขนบธรรมเนียมประเพณี

133.91 สงบ เมฆาภิรักษ์. ความเชื่อในพิธีกรรมการเข้าทรงของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอ
ส022ค หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2537.

มุ่งศึกษาความเชื่อในพิธีกรรมการเข้าทรงและความเชื่อเกี่ยวกับร่างทรงที่มีผลกระทบต่อสังคมปัจจุบัน ผลการศึกษา พบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีน กลุ่มดังกล่าวมีความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณ มีความยึดมั่นว่า วิญญาณมีอยู่ในทุกหนทุกแห่ง และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ยกย่องวิญญาณของวีรบุรุษผู้ประกอบคุณงามความดีต่อประเทศชาติ ต่อสังคม ความเชื่อเกี่ยวกับร่างทรง เชื่อว่าสามารถติดต่อกับวิญญาณ วิญญาณติดต่อกับร่างทรงได้เป็นบุคคลที่ได้รับเลือกจากวิญญาณและเป็นสื่อวิญญาณ

294.3072 นงเยาว์ ปิฎกัรชต์. บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน : ศึกษา
น044บ เฉพาะจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

มุ่งศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยศึกษาตามตัวแปรต่างๆ คือ อายุตามปีปฏิทิน อายุพรรษา วุฒิการศึกษาทางคณะสงฆ์ วุฒิการศึกษาตามหลักสูตรทางโลก สมณศักดิ์ พระสังฆาธิการ และ ภูมิลำเนาเดิม ผลการวิจัยพบว่าพระสงฆ์ในจังหวัดสงขลา มีบทบาทต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับปานกลางและพระสงฆ์ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา มีบทบาทช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านสูงกว่าพระสงฆ์ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดอื่น

- 303.372 สมพงษ์ สุทธิสุข. ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา :
 ส16ค ศึกษาจากจิตรกรรมฝาผนังศาสนสถานจีน. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าชาวไทยเชื้อสายจีน มีความเชื่อเกี่ยวกับจิตรกรรม
 ฝาผนัง ศาสนสถานจีนและสามารถแบ่งความเชื่อออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ความ
 เชื่อเกี่ยวกับการมีอายุยืน โดยเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอายุยืน ความเชื่อ
 เกี่ยวกับโชคลาภ จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีโชคลาภ ความเชื่อ
 เกี่ยวกับอำนาจ ยศศักดิ์ จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอำนาจ ความ
 เชื่อเกี่ยวกับการมีบุตรหลานสืบตระกูล เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีบุตรหลานสืบ
 ตระกูลและความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งป้องกัน อันตราย และขจัดสิ่งชั่วร้าย เช่น จิตรกรรม
 ไผ่ก่าย ไผ่เขียน เทวดาทั้ง 4 ทหารที่บานประตู
- 305.697 มงคล ทองนุ่น. โลกทรรศน์ที่ปรากฏในประเพณีของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล.
 ม017ล สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
 มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ เพื่อศึกษาเนื้อหาประเพณี และเพื่อศึกษา
 โลกทรรศน์ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล โดยหาโลกทรรศน์ใน 3 ประเด็น คือ
 โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ และโลกทรรศน์
 ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่าชาวไทยมุสลิมมีความสัมพันธ์กัน ใน 5 ลักษณะ
 โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาตินั้นจะพบว่าชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูลมีความ
 เชื่อว่าในสรรพสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นมานั้นก็เกิดจากการบันดาลและความประสงค์ของ
 อัลเลาะห์ ส่วนโลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติก็พบว่ามีความเชื่อเกี่ยว
 กับดวงวิญญาณและภูติผี ปีศาจ และคติทางศาสนา
- 305.8 รัชดาวัลย์ จันทวงศ์. การศึกษาวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายรามัญตำบลสุลุย อำเภอ
 ร369ก ท่าแซะ จังหวัดชุมพร. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
 2538.
 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า วัฒนธรรมด้านวัตถุ ที่อยู่อาศัย ชาวไทยเชื้อสาย
 รามัญเลือกที่จะสร้างที่อยู่อาศัย ใกล้แหล่งน้ำ ด้านอาชีพ ไม่มีอาชีพใดที่เป็นหลักมั่นคง
 การแต่งกายเหมือนกับเด็กทั่วไปในส่วนวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุมีความเชื่อใน
 เรื่องกฎแห่งกรรม นรก สวรรค์ ชาติ ภพ นับถือผีบรรพบุรุษ ยึดมั่นในประเพณีทั้ง
 ประเพณีรอบปี และประเพณีรอบชีวิต

305.89510593 ชะลอ บุญช่วย. ความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมือง
ช212ค สงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2532.

มุ่งศึกษาความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมรอบปี และพิธีกรรมที่เกี่ยวกับชีวิต
ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มนี้มีความเชื่อในเรื่องวิญญาณซึ่งมีทั้ง
วิญญาณเทพเจ้าหรือเซียน วิญญาณบรรพบุรุษและวิญญาณทั่วไป นอกจากนี้
วัฒนธรรมที่แสดงออกในพิธีกรรมดังกล่าวจะมีความหมายไปในทางที่เป็นสิริมงคล
เป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ จะมีความหมายเกี่ยวกับ โชคลาภ วาสนา และอายุยืน อันแสดง
ให้เห็นถึงความปรารถนาตามความเชื่อดังกล่าวอย่างเด่นชัด

306.9593 สิรินุช บุญช่วย. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง
ส668ก จังหวัดสงขลา หลังจากการสร้างสะพานติณสูลานนท์. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.

ศึกษาในประเด็นสาเหตุการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในด้านต่างๆคือด้านอาชีพ
ด้านความเชื่อและศาสนา ด้านการคมนาคม ด้านการบริโภค ด้านสาธารณสุข ด้าน
ระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านศิลปกรรม ผลการศึกษา ทำให้ทราบว่า ชาว
ตำบลเกาะยอได้รับการศึกษาสูงขึ้น การแพร่กระจายของวัฒนธรรม เส้นทางคมนาคม
ทางบกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วัฒนธรรมจากที่หนึ่งแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ลักษณะ
ภูมิประเทศของเกาะยอ ที่เหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวแต่การเปลี่ยนแปลงต่างๆ
ที่ชาวตำบลเกาะยอส่วนใหญ่ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

390 จีรวรรณ บัวเฟียน. ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับศาลพระภูมิของชาวบ้าน อำเภอ
จ588ค บ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2538.

ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมในการจัดตั้งศาลพระภูมิ และความเชื่อ
หรือพิธีกรรมในการเช่นสร้างบูชาศาลพระภูมิ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนามโดยวิธี
การสัมภาษณ์ การสังเกต พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบข้อมูลบางตอนแล้วเสนอผลงาน
การวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิสืบ
ทอดกันมาเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบัน ในการจัดตั้งศาลพระภูมิจะต้องมีการเลือก
สถานที่ การเลือกทิศ การดูฤกษ์ยาม และการเตรียมเครื่องสังเวย ส่วนความเชื่อและพิธี
กรรมในการเช่นสร้างบูชาศาลพระภูมิมีความเชื่อทั้งใน โอกาสปกติ คือบูชาเป็นประจำ

ทุกวัน และในโอกาสเก็บคือเมื่อมีการขนานต่อพระภูมิและได้รับผลตามที่ตนเองปรารถนาก็จะมีการเช่นสรวงบูชาศาลพระภูมิ

- 390.463
ป462ค ประสิทธิ์ บัวงาม. ความเชื่อเกี่ยวกับเกษตรกรรมของชาวบ้านตำบลเกาะนางคำอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ประมงและป่าไม้ ด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบข้อมูลบางตอนแล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าชาวบ้านมีความเชื่อในการเพาะปลูกเกี่ยวกับวิญญาณ เช่น แม่โพสพ ความเชื่อเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เช่น เชื่อในเรื่องวิญญาณของวัว เจ้าที่วัวควาย ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์เช่นการดูลักษณะวัว การดูฤกษ์ยามต่างๆ ความเชื่อเกี่ยวกับการประมง เช่น เชื่อในเรื่องนางไม้ แม่นาง ผิพราย แม่คงคา พระภูมิเจ้าที่ ความเชื่อเกี่ยวกับป่าไม้ เช่น เชื่อ เจ้าป่า ผีนางตะเคียน ต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์

- 390.4631
ก975ว โกวิทย์ ชลสุวรรณ. วัฒนธรรมของชาวบ้านนาที่ปรากฏในอาชีพทำนา : ศึกษาเฉพาะบริเวณคาบสมุทร สทิงพระในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวัฒนธรรมในการประกอบอาชีพทำนาของจังหวัดสงขลาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องในการประกอบอาชีพทำนาโดยการสัมภาษณ์ สังเกตและถ่ายภาพประกอบผลการวิจัยทำให้ทราบว่าการทำงานที่บ้านในคาบสมุทรสทิงพระ จังหวัดสงขลามีทั้งการทำนาดำ และการทำงานหว่าน การทำนาทั้ง 2 ลักษณะนี้มีขั้นตอน แบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ ขึ้นเตรียมทำนา ขึ้นปลูกข้าว ขึ้นบำรุงรักษาต้นข้าว ขึ้นเก็บเกี่ยวข้าว และขึ้นนวดข้าว การประกอบอาชีพทำนาได้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องหลายด้าน ได้แก่ วัฒนธรรมด้านที่อยู่อาศัย ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการแต่งกาย จะใส่เสื้อผ้าสีทึบหรือมัวๆ ด้านสังคมสัมพันธ์ มีทั้งความสัมพันธ์ในครอบครัวและผู้คนในหมู่บ้านโดยปรากฏในลักษณะต่างๆ เช่น การลงแขก การนำข้าวสารใหม่ไปให้ผู้เคารพนับถือ

- 390.4631
ธ830ค ธีรพล สยามพันธ์. ความเชื่อและพิธีกรรมในการทำนาของชาวบ้านตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาลักษณะความเชื่อและการประกอบพิธีกรรมตลอดจนศึกษาผลของการปฏิบัติตามความเชื่อและพิธีกรรมนี้ โดยจำแนกช่วงเวลาคือเป็น 3 ช่วง คือ ช่วง

ก่อนแรกใด ช่วงแรกใดถึงเก็บเกี่ยว ในการแรกปักดำ ไร่เจ้าที่นา ไร่เจ้าที่วัวควาย เป็นต้น ผลของการปฏิบัติตามความเชื่อและพิธีกรรมจำแนกได้เป็นผลต่อผู้ปฏิบัติ และผลต่อสังคมและวัฒนธรรม ผลต่อผู้ถือปฏิบัติ ได้แก่ผลทางด้านจิตใจ ด้านจิตนิสัย และด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนผลต่อสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ผลที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นกลุ่มพวกเดียวกันมีการสืบทอดภูมิปัญญาและการอบรมบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่ดีงามแก่สังคม

- 390.4639 ศุภชัย เพ็ชรเจริญ. วัฒนธรรมของชาวประมงที่ปรากฏในอาชีพประมง : ศึกษากรณี
ศ833ว ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งวิเคราะห์ในประเด็นวัฒนธรรมในการประกอบอาชีพประมงรวมทั้งเรื่องของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพประมงและความเชื่อในการประกอบอาชีพส่วนของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพโดยการเก็บข้อมูลในพื้นที่ทั้งหมดของตำบลเกาะหมาก ด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบข้อมูลบางตอน แล้วเสนอผลงานการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งแยกได้เป็น 5 ด้าน คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย วัฒนธรรมด้านการบริโภค เช่น นิยมบริโภคอาหารคาว อาหารแห้ง และอาหารหวานวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย ผู้ชายมักนิยมการนุ่งโจร๋อง กางเกงขาสั้น และกางเกงขายาวแบบหลวมๆ วัฒนธรรมด้านภาษา ซึ่งวัฒนธรรมแต่ละด้านดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของชาวประมงบริเวณนี้

- 390.4639 สุรัชชัย ฉายศิริพันธ์. ความเชื่อพิธีกรรมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่ย่านาง
ศ855ค ของชาวประมงในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

งานวิจัยเล่มดังกล่าวมุ่งศึกษาความเชื่อ พิธีกรรม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่ย่านางของชาวประมงในจังหวัดสงขลา โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ สังเกต พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบผลการศึกษาพบว่ามีความเชื่อ และพิธีกรรมเกี่ยวกับแม่ย่านางจำแนกได้เป็น 4 ประเด็น คือความเชื่อเกี่ยวกับแม่ย่านาง ความเชื่อและพิธีกรรมในชั้นสร้างเรือ ชั้นใช้เรือ และความเชื่อในการปฏิบัติตนตามข้อห้ามและข้อพึงปฏิบัติในด้านประวัติเม่ย่านาง ชาวประมงมีความเชื่อในเรื่องการเลือกไม้มาสร้างเรือทั้งที่เป็น โขนเรือ และส่วนอื่น ๆ ของเรือ เชื่อในฤกษ์ยามสร้างเรือ และมีพิธีกรรมเกี่ยวกับการยก โขนเรือ นอกจากนี้ชาวประมงยังมีวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแม่ย่านางที่สำคัญคือ วัฒนธรรมด้านอาหาร ด้านสังคมสัมพันธ์และด้านจริยธรรม

- 390.9593
ว787ป วีรพล สุขสว่าง. **ประเพณีในรอบปีของชาวไทยในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- มุ่งศึกษา 2 ประการ คือ ศึกษาองค์ประกอบขั้นตอนและพิธีการที่ปรากฏในแต่ละประเพณี และเพื่อศึกษาคุณค่าของประเพณีที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มของชาวไทยในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์วิทยากรจำนวน 22 คน จาก 5 ตำบล ของอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ได้จำนวนประเพณีในรอบปีทั้งหมด 19 ประเพณี ประเพณีดังกล่าวมีคุณค่า 2 ประเด็น คือ คุณค่าต่อผู้ปฏิบัติภายในกลุ่ม และคุณค่าต่อผู้ปฏิบัติระหว่างกลุ่ม คือ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านศาสนา และด้านการท่องเที่ยว และอีกด้านคือ ด้านความสามัคคี ด้านจิตใจ ลักษณะที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่าชาวไทยในพื้นที่ดังกล่าวมีการยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเหนียวแน่น มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน
- 392.3
ก417ค กัญญ์สิริ จันทร์เจริญ. **ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในตำบลท่าเรืออำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- มุ่งศึกษาความเชื่อใน 3 ประเด็น คือ การเตรียมการสร้างที่อยู่อาศัย การดำเนินการสร้างที่อยู่อาศัย การเข้าอยู่ในที่อยู่อาศัยโดยใช้ผู้บอกข้อมูลหมู่บ้านละ 3-5 คน โดยการสัมภาษณ์และสังเกตในพื้นที่ทุกหมู่บ้านของตำบลท่าเรือ ผลการศึกษาพบว่า จะมีความเชื่อในเรื่องพื้นที่ ทำเลสำหรับการสร้างที่อยู่อาศัย โดยชาวบ้านตำบลท่าเรือจะมีแนวปฏิบัติในการดูแลลักษณะปริมาตร ความสูงต่ำลาดเอียงของพื้นดิน ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์วัน เป็นต้น โดยความเชื่อดังกล่าวจะมีลักษณะผสมผสานระหว่างความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติกับความเชื่อทางศาสนา ซึ่งผูกพันกับชาวบ้านตำบลท่าเรือทางด้านจิตใจ ทำให้ผู้อยู่อาศัยสบายใจที่ได้ปฏิบัติตามจารีตประเพณี
- 392.3
ว473ค วาสนา ขลิทโท. **ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวไทยพุทธในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- มุ่งศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวไทยพุทธใน 3 ระยะ คือระยะเตรียมการสร้างที่อยู่อาศัย ระยะดำเนินการสร้างที่อยู่อาศัย และระยะการเข้าอยู่อาศัย และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยทั้ง 3 ระยะดังกล่าว กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธดังกล่าว โดยการสังเกตการประกอบพิธีกรรม การบันทึกภาพและการสัมภาษณ์ชาวไทยพุทธ

ในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 3 ตำบลๆละ 4 หมู่บ้าน ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยระยะเตรียมการสร้างที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับดินสำหรับปลูกเรือน โดยที่ชาวไทยพุทธมีวิธีการพิสูจน์ดิน เป็นต้น

392.3 วิชาส ปริญญาโท. ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวไทย เชื้อสายจีนในจังหวัด

ว675ค

ภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาใน 3 ประเด็น คือ ความเชื่อเกี่ยวกับการเตรียมการสร้างที่อยู่อาศัย การดำเนินการสร้างที่อยู่อาศัย การเข้าอยู่ในที่อยู่อาศัย และความเชื่อเกี่ยวกับการเข้าอยู่ในที่อยู่อาศัย ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อในเรื่องการเลือกพื้นที่ทำเล การกำหนดทิศทาง ความเชื่อเรื่องเสาเรือน การยกเสาเอก และอื่นๆ ลักษณะวัฒนธรรมด้านความเชื่อมักมีการผสมผสานกันระหว่างความเชื่อในเรื่องธรรมชาติกับความเชื่อทางศาสนา ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต เชื่อว่าการปฏิบัติที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษก่อให้เกิดความเป็นสิริมงคล

394.1 วิชาส ปริญญาโท. การศึกษาประเพณีกินเจของชาวไทยเชื้อสายจีน ในอำเภอเมืองตรัง

ว653ค

จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

มุ่งศึกษาประวัติและขั้นตอนการปฏิบัติในประเพณีกินเจ และศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีดังกล่าว ซึ่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตการปฏิบัติในประเพณีแล้วเสนอผลงานการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าการกินเจดังกล่าวเริ่มเกิดขึ้นเมื่อไร ยังไม่มีหลักฐานที่แน่นอน เพียงแต่สันนิษฐานว่าเกิดขึ้นครั้งแรกประมาณ 120 ปีที่ผ่านมา วัฒนธรรมที่ปรากฏได้แก่ วัฒนธรรมการกิน วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการเล่น วัฒนธรรมการใช้ภาษา วัฒนธรรมเกี่ยวกับความเชื่อ และวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัฒนธรรมการท่องเที่ยว และวัฒนธรรมร้านค้า วัฒนธรรมดังกล่าวนี้เป็นวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ได้เป็นอย่างดี และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน ในการนำมากำหนดนโยบายด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน

394.2 คณิต เศรษฐกร. ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว : ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรม

ค274ศ

ที่เกี่ยวข้อง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาและวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ และสังเกตการประกอบพิธี

กรรมทั้งบริเวณศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว และในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี ผลปรากฏ
ดังนี้ ปรากฏหลักฐานจารึกในศาลเจ้าว่าศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นศาลเจ้าจีนที่เก่าแก่
ที่สุดในประเทศไทย ด้านประวัติของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว สามารถศึกษาจากความเป็น
มาได้ 3 ส่วน วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและองค์พระอื่นๆ
วัฒนธรรมด้านอาหาร เป็นทั้งประเภทอาหารคาวและหวาน ผลไม้ เครื่องดื่ม ที่นำไป
เช่น ไหว้ วัฒนธรรมด้านการรวมกลุ่มเป็นการรวมกลุ่มกันของชาวไทย เชื้อสายจีน ชาว
ไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิม เพื่อประกอบพิธีในงานเทศกาลประจำปี วัฒนธรรมด้าน
ความเชื่อ มีความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณเทพเจ้า วิญญาณเจ้าพ่อเจ้าแม่ เป็นต้น

394.3
พ92ป

พณิตา พุ่มเอี่ยม. **ประเพณีไหว้พระจันทร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลเมือง
หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.** สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

ศึกษาการปฏิบัติและศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไหว้พระจันทร์
ของชาวไทยเชื้อสายจีนในบริเวณนี้ ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีดังกล่าวมีขึ้นในวันขึ้น
15 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี จำแนกตามขั้นตอนได้เป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนเตรียมการก่อน
วันไหว้พระจันทร์ และขั้นปฏิบัติในวันไหว้พระจันทร์ ในขั้นเตรียมการก่อนวันไหว้
พระจันทร์ จะมีการเตรียมอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ในการจัดโต๊ะประกอบพิธี
การตกแต่งบ้านเรือนและการจัดสถานที่ในการประกอบพิธี การไหว้จะมี 2 ลักษณะ
คือ การนั่งไหว้ และการยืนไหว้ ที่นิยมคือการนั่งไหว้ เป็นต้น

394.2
ว345ป

วัฒนา จันทรงจนา. **ประเพณีลากพระของชาวจังหวัดปัตตานี.** สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

มุ่งศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 5 และเดือน 11 ของ
ชาวปัตตานี พร้อมกับวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีนี้ด้วย การวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ สังเกต และเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีลากพระ
ของชาวจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยปรากฏว่า วัฒนธรรมด้านต่างๆเช่น ด้านความเชื่อ
และศาสนา ด้านศิลปกรรม ด้านประเพณี ด้านการละเล่นพื้นบ้าน และกีฬา ด้านการ
คมนาคม วัฒนธรรมดังกล่าวนี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตตามสภาพความเป็น
จริงของสังคมในท้องถิ่น โดยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนา
ท้องถิ่นได้ประเพณีลากพระของชาวจังหวัดปัตตานีจะมีการวางแผนเพื่อเตรียมอุปกรณ์
กันล่วงหน้าเป็นระยะเวลายาว ซึ่งในปัจจุบันนี้ชาวปัตตานียังคงรักษาความร่วมมือ

- ร่วมใจ และความศรัทธาที่มีต่อประเพณีลากพระไว้ได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีอิทธิพลของความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเข้ามาถึงในท้องถิ่นแล้วก็ตาม
- 394.2 สัญญา วัชรพันธุ์. **วัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา.**
 ส458ว สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
 มุ่งศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา และวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเพณีนี้ด้วย โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการเตรียมการ ส่วนประกอบและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลาผลการวิจัยทำให้ทราบว่าวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของชาวสงขลา ทั้งวัฒนธรรมด้านความเชื่อและศาสนา ด้านศิลปกรรม ด้านการคมนาคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การเมือง การปกครอง ด้านการละเล่นพื้นบ้าน วัฒนธรรมดังกล่าวนี้ เป็นวัฒนธรรมสะท้อนถึงวิถีชีวิตตามสภาพความเป็นจริงของสังคมในท้องถิ่น จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมาก ประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา จะมีการวางแผนเตรียมอุปกรณ์กันในระยะยาว ส่วนประกอบที่สำคัญของเรือพระก็คือ พระลาก บุญบก เครื่องประโคม และต้ม เป็นต้น
- 394.26829 สากล สุขสวัสดิ์. **ศึกษาประเพณีลากพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี.** สงขลา :
 ส512ศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
 เพื่อศึกษาองค์ประกอบ ขั้นตอน วิธีการ ของประเพณีลากพระและเพื่อศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระ โดยศึกษาจากข้อมูลที่ปรากฏโดยทั่วไป ในประเพณีลากพระและศึกษาเฉพาะเรือพระที่ส่งเข้าร่วมในประเพณีลากพระบริเวณสนามศรีสุราษฎร์ และบริเวณท่าเทียบเรือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญในประเพณีลากพระ มี 4 ประการ คือ เรือพระ บุคคล เวลา และอุปกรณ์ในการแห่พระ ขั้นตอนที่สำคัญในประเพณีลากพระมีอยู่ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการลากพระ เป็นการประดิษฐ์ตกแต่งเรือพระ และเตรียมอาหารเพื่อถวายแด่พระภิกษุ และขั้นตอนการ เป็นการอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนเรือพระแล้วร่วมกันสมโภชเมื่อถึงวันลากพระชาวบ้านจะช่วยกันลากเรือพระแห่แทนไป
- 398.232 จเร รัชย์แก้ว. **วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือกอและในจังหวัดปัตตานี.** สงขลา :
 จ867ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
 มุ่งศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือกอและ รวมทั้งวิเคราะห์วัฒนธรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และบันทึกเทปประกอบ

เกี่ยวกับส่วนประกอบขั้นตอนและวิธีการต่อเรือกอกและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือกอกและในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าส่วนประกอบของเรือกอกและที่สำคัญ คือ ลำเรือ ส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ ลวดลายภาพ และอุปกรณ์ประจำเรือ ส่วนการวิจัยด้านวัฒนธรรมพบว่าวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ด้านความเชื่อและศาสนา ซึ่งเชื่อในเรื่องฤกษ์ - ยาม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โขลกวาง และการประกอบพิธีกรรมต่างๆ วัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ เรือกอกและมีส่วนส่งเสริมทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของคนในสังคมดีขึ้น เกิดอาชีพต่างๆ ตามมาอีกมากมาย วัฒนธรรมด้านการคมนาคมที่สำคัญที่สุด คือ การคมนาคมทางน้ำ และนิยมใช้เรือกอกและกันมากที่สุด

398.232 นฤมล เก้าเอี้ยน. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชื่อหมู่บ้านในจังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
น262ว

มุ่งศึกษาความหมาย ประวัติความเป็นมาของชื่อหมู่บ้าน และสังเกตลักษณะทั่วไปของสถานที่ของหมู่บ้านโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บอกข้อมูล ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าชื่อหมู่บ้านเป็นชื่อที่ชาวบ้านตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นที่สังเกตหรือที่หมายสามารถสื่อให้คนทั่วไปรู้จักสถานที่แห่งนั้นตรงกันวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชื่อหมู่บ้านในจังหวัดสตูล ได้แก่ วัฒนธรรมด้านการเลือกทำเลที่อยู่อาศัย วัฒนธรรมด้านการคมนาคม วัฒนธรรมด้านการละเล่น เช่น วัฒนธรรมการละเล่นลิเกป่าแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของคนสตูลที่ชอบสนุกสนานรื่นเริง เป็นต้น

398.232 ปกรณ์ พงศ์จันทร์เสถียร. วัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติของชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
ป007ว

ศึกษาประวัติของชื่อหมู่บ้าน รวมทั้งวัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติของชื่อหมู่บ้านดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ประวัติของชื่อหมู่บ้าน จำนวน 163 ชื่อ และได้จำแนกเป็น 11 ประเภท คือชื่อตามแหล่งน้ำ 35 ชื่อ ชื่อตามที่ตั้งและทิศทาง 27 ชื่อ ชื่อตามที่ดิน 25 ชื่อ ชื่อตามป่าทุ่ง 16 ชื่อ ชื่อตามพันธุ์ไม้ 16 ชื่อ ชื่อตามอาชีพ 12 ชื่อ ชื่อตามชื่อคนและที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวน 9 ชื่อ ชื่อตามนิทานตำนานจำนวน 9 ชื่อ ชื่อตามสิ่งก่อสร้างจำนวน 8 ชื่อ ชื่อตามมงคลนามจำนวน 5 ชื่อ ชื่อตามชื่อวัดจำนวน 1 ชื่อ ส่วนวัฒนธรรมที่ปรากฏให้เห็นเช่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความเชื่อ ด้านการคมนาคม เป็นต้น

- 398.232 ปรีชา จันทรมณี. **วัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติชื่อบ้านในเขตกิ่งอำเภอบางแก้ว**
ป562ว **จังหวัดพัทลุง.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
เพื่อศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติชื่อบ้าน โดยศึกษาประวัติ
แยกประเภท ตามประวัติ และวัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติของชื่อบ้าน โดยใช้ผู้บอก
ข้อมูลชื่อบ้าน ในแต่ละบ้านไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งแต่ละคนต้องมีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป
โดยมีภูมิลำเนาเดิมและปัจจุบันอยู่ในท้องถิ่นนั้น ผลการวิจัยพบว่า ชื่อบ้านมีจำนวนทั้ง
สิ้น 94 ชื่อ นอกจากนี้ประวัติชื่อบ้านสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมด้าน
การเลือกที่อยู่อาศัย ด้านการประกอบอาชีพคือเกษตรกรรมด้านความเชื่อเรื่องความฝัน
ไสยศาสตร์วิญญานผีบรรพบุรุษ เชื่อเรื่องคำสาบาน
- 398.232593 ธีราพร กราพันธ์. **วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ปรากฏในนิทานชาวบ้านตำบลเกาะทวด**
ธ772ว **อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช.** สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
มุ่งศึกษาสภาพทั่วไปรวบรวมและจำแนกประเภทของนิทาน เพื่อศึกษา
วัฒนธรรมท้องถิ่น จาก 8 หมู่บ้าน โดยสัมภาษณ์วิทยากรจาก 8 หมู่บ้านได้นิทาน
จำนวน 72 เรื่อง นำมาจัดประเภทตามรูปแบบนิทานได้ 5 ประเภท คือ นิทานประเภท
มุขตลก นิทานประเภทอธิบาย ประเภทภูมินาม ประเภทความเชื่อ และนิทานประเภท
คติ วัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทานพบว่าได้สะท้อนให้เห็นถึงด้านศาสนาและความเชื่อ
ในเรื่องกฎแห่งกรรม เชื่อเรื่องวิญญานบรรพบุรุษ เชื่อเรื่องฤกษ์ยาม วัฒนธรรมด้าน
การใช้ภาษา ว่ามีลักษณะเป็นภาษาไทยถิ่นใต้โดยทั่วไป วัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทาน
สอดคล้องสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของชาวบ้านตำบลเกาะทวดในปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่
- 398.029593 สมพาสย์ สุวรรณรัตน์. **ศึกษาศิลปะวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านอำเภอบางแก้ว จังหวัด**
ส202ศ **พัทลุง.** สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2543.
มุ่งรวบรวม จำแนก และวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านอำเภอบางแก้ว
จังหวัดพัทลุง โดยกำหนดผู้บอกข้อมูล ต้องเป็นผู้ที่เกิดเติบโตและอยู่อาศัย
ในพื้นที่ของอำเภอบางแก้ว อายุไม่ต่ำกว่า 45 ปี การศึกษาไม่เกินระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น และใช้ภาษาถิ่นได้ในชีวิตประจำวัน ได้นิทานทั้งหมด 113 เรื่องแบ่งนิทาน
ออกเป็น 2 ประเภท คือ นิทานอธิบาย และนิทานประโลมโลก วัฒนธรรมที่ปรากฏ
ในนิทานพบ 5 ประเด็น คือ วัฒนธรรมด้านชีวิตและครอบครัว วัฒนธรรมด้านอาชีพ
วัฒนธรรมด้านการเล่น วัฒนธรรมด้านเทศกาลและพิธีการ รวมทั้งวัฒนธรรมด้าน
วรรณกรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของอำเภอบางแก้วนั้น

มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้านเป็นอย่างมากในอดีต แต่ในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนไปบ้างในส่วนปลีกย่อยของวัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมที่เป็นเค้าโครงเดิม จะไม่เปลี่ยนแปลงซึ่งสอดคล้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของอำเภอบางแก้วเป็นบริเวณที่ชุมชนเข้ามาตั้งถิ่นฐานนานนับ 100 ปีมาแล้ว

- 398.41
อ496ค อาคม อรุณรัตน์. **ความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอนของชาวบ้านอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- มุ่งศึกษาวิเคราะห์ใน 3 ประเด็น คือสาระคำสอนจากความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอน กลวิธีการสร้างความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอน และภาพสะท้อนทางสังคม วัฒนธรรมที่ปรากฏในความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอน การศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า สาระคำสอนจากความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอนแยกได้ 13 ประเด็น ผลการศึกษา กลวิธีในการสร้างความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอนนั้น จำแนกได้ 15 ลักษณะ ผลการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมจากความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอนปรากฏว่า ได้สะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรมของชาวบ้านอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ในด้านที่อยู่อาศัย อาชีพและเศรษฐกิจ ครอบครัว ศาสนาและความเชื่อ อนามัย และการศึกษา
- 398.6
ก056ว กมล จิตต์รัตนพงศ์. **วัฒนธรรมที่ปรากฏในปริศนาคำทายอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- รวบรวมบทปริศนาคำทายมาจำแนกประเภท และวิเคราะห์วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้บอกข้อมูลจำนวน 135 คน และสังเกตสภาพแวดล้อมต่างๆไปของทุกตำบลในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผลปรากฏว่า ปริศนาคำทายที่รวบรวมได้มีจำนวนทั้งหมด 610 บท และในปริศนาคำทายได้สะท้อนวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ด้านวัตถุประกอบด้วย ด้านการสร้างที่อยู่อาศัย ซึ่งกล่าวถึงลักษณะของตัวบ้านรูปทรงของบ้านและลักษณะภายในบ้าน วัฒนธรรมด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งกล่าวถึงอาชีพประมง การเพาะปลูก การทำนา การทำสวนยาง เป็นต้น วัฒนธรรมด้านอาหารการกิน ด้านการคมนาคม ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุประกอบด้วย วัฒนธรรมด้านความเชื่อ ด้านค่านิยม ด้านประเพณี ด้านนันทนาการ และวัฒนธรรมด้านการปกครองและวัฒนธรรมด้านภาษา

- 636.6 จิรพันธุ์ สุขपालะ. การเลี้ยงนกเขาชวาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง : ศึกษาจากอำเภอ
จ579ก จะนะ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2538.
ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ในด้านการเลี้ยงนกเขาชวา นกเขาชวาในอำเภอ
จะนะ ที่เพาะพันธุ์ขึ้นเรียกว่า นกลูกผสม เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้เลี้ยงนก
โดยทั่วไป ชาวอำเภอจะนะใช้ความรู้ และประสบการณ์หลายๆ ด้านที่ทำให้คนเขาชวา
ลูกผสมมีคุณภาพดี ด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ ด้านความสุนทรีย์ ปรากฏในด้าน
ความไพเราะของเสียงขันของนกเขาชวา ความงามของกรงนกเขาชวา ที่เรียกว่า
กรงแคะดอก วัฒนธรรมทางด้านเศรษฐกิจ ปรากฏในด้านการซื้อขายนกเขาชวาและ
นกเขาชวาก่อให้เกิดอาชีพต่างๆ ทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม
- 641.4 อภิเชษฐ์ คีรีโชติ. วัฒนธรรมการถนอมอาหารของชาวบ้านบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ
อ163ว จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การถนอมอาหารของชาวบ้านบริเวณนี้ จำแนกตาม
วิธีการได้เป็น 5 ประเภท คือ การตากแห้ง การหมักหรือดอง การเชื่อมหรือกวน
การรมควัน และการควบคุมความชื้นและอุณหภูมิ การถนอมอาหารแต่ละประเภท
มีขั้นตอนและวิธีการแตกต่างกันไป คือ การถนอมอาหาร โดยการตากแห้ง เป็นการใช้
ความร้อนจากแสงแดด ทำให้อาหารนั้นแห้ง การถนอมอาหารของชาวบ้านส่งผล
ต่อวัฒนธรรมด้านต่างๆ ได้แก่ วัฒนธรรมด้านการบริโภค วัฒนธรรมด้านสังคม
สัมพันธ์วัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมด้านภาษาวัฒนธรรมแต่ละด้านเหล่านี้
ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของชาวบ้านบริเวณนี้
- 791.81 กิตติพงษ์ ศิริพันธุ์. วัฒนธรรมและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของกีฬาชนไก่
ก725ว ในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
งานวิจัยมุ่งศึกษาวัฒนธรรมและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ของกีฬา
ชนไก่ในจังหวัดสงขลาผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง จดบันทึก
พร้อมทั้งสังเกตและถ่ายภาพประกอบ ผลการวิจัยจำแนกได้เป็น 2 ประเด็น คือ
วัฒนธรรมของกีฬาชนไก่และผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ของกีฬาชนไก่
วัฒนธรรมกีฬาชนไก่ทำให้ทราบว่าลักษณะไก่ที่นิยม ซึ่งขนาดรูปร่างต้องได้มาตรฐาน
มีสีผิวหนังส่วนที่ถูกต้องตามตำราวิธีการเลี้ยงและกติกากาการชนที่กำหนดขึ้น โดย
เฉพาะส่วนผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมประกอบด้วยรายละเอียด 7 ประเด็น คือ
รายได้จากการเปิดกิจการสนามชนไก่ การทำฟาร์มไก่ชน การทำอุปกรณ์การเลี้ยงไก่

เพื่อจำหน่าย ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต และความ เป็นอยู่ของบุคคลในสังคมอีกแง่มุมหนึ่ง เพื่อเป็นการปรับใช้ในการพัฒนาสังคม ใน จังหวัดสงขลาและจังหวัดอื่น ๆต่อไป

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขามนุษยศาสตร์ที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี พบงานวิจัยรวมทั้งหมด 34 เล่ม งานวิจัยที่สำรวจพบส่วนใหญ่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สังเกต บันทึกเทป ถ่ายภาพประกอบ ในส่วนของ งานวิจัยที่ต้องการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของประเพณีพิธีกรรม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลดังกล่าวโดยการสัมภาษณ์ หรือเข้าร่วมสังเกตการเตรียมการ ส่วนประกอบ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามเวลาหรือโอกาสที่ได้จัดให้มี ประเพณี หรือพิธีกรรมนั้น นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยเชิงปริมาณที่มีเนื้อหา ในสาขามนุษยศาสตร์ รวมอยู่ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์ ตามตัวแปรต่างๆ แล้วแต่ผู้วิจัยจะกำหนดขึ้น สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณที่สำรวจพบ ใช้ตัวแปรคือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม เป็นส่วนใหญ่ ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้รวมงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติชื่อหมู่บ้าน และที่ปรากฏในปริศนา คำทาย มาจัดให้อยู่รวมในสาขามนุษยศาสตร์ด้วย เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวมุ่งเสนอเนื้อหา ด้าน วัฒนธรรมเป็นหลัก ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่าบางครั้งนักวิจัยผลิตผลงานวิจัยที่มีเนื้อหา ใกล้เคียงกัน เพียงเปลี่ยนขอบเขตด้านพื้นที่ ผลการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ จึงพบงานวิจัยที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับวัฒนธรรม ที่ได้ทำการศึกษาไว้ในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน เพียงแต่มีการเปลี่ยนขอบเขตด้าน พื้นที่ เช่น ศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในชื่อหมู่บ้าน นิทานพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย ซึ่งมีมากที่สุดเป็น จำนวน 21 เล่มด้วยกัน แต่ละเล่มมีประเด็นในการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มุ่งศึกษาวัฒนธรรม ที่ปรากฏทั้งวัฒนธรรมด้านวัตถุ และวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ รองลงมาของงานวิจัยที่สำรวจพบ ในสาขามนุษยศาสตร์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับประเพณี โดยแยกเป็นศึกษาโลกทรรศน์ ศึกษาวิถี ชีวิตของท้องถิ่นนั้นๆ จากประเพณีที่มีการสืบทอดกันอยู่ และศึกษาด้านองค์ประกอบ ขั้นตอน วิธีการ ของประเพณีเหล่านั้น จำนวน 5 เล่ม และยังพบงานวิจัยอีก จำนวน 1 เล่ม ที่ได้ทำการวิจัยโดยรวมเรื่อง ราวของเศรษฐกิจ สังคม โดยยกสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมมาวิเคราะห์ คือเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวตำบลเกาะยอหลังจากการสร้างสะพานดินสุลต่านนท์ เพื่อให้เห็นภาพของการ เปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ พบประเด็นใน เรื่องราวของความเชื่อเป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึงเรื่องราวของความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ประเด็นในการ ศึกษาเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำรวจพบ 3 ประเด็นด้วยกัน คือ การเตรียมการสร้างที่อยู่อาศัย

การดำเนินการสร้างที่อยู่อาศัย และการเข้าอยู่อาศัย นอกจากนั้นก็เป็นความเชื่อทั่ว ๆ ไปทั้งเรื่องของ อาชีพ คือ อาชีพเกษตรกรรม ที่มุ่งศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ประมงและป่าไม้ และเรื่องของครอบครัวที่มุ่งศึกษาใน 3 ประเด็น คือ สาธิตคำสอน กลวิธีการสร้างความเชื่อและภาพ สะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในความเชื่อ

2.2 การปกครอง

307.336 นิตยา โกศลกาญจน์.

น631ก

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยบริเวณเมืองสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2524.

เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม อันเนื่องมาจากการมีโครงการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว ที่มีผลต่อสภาพการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ในชุมชนเมืองสงขลา โดยได้พิจารณาบทบาทและความสำคัญของเมืองสงขลาในระดับจังหวัด วิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของชุมชนเมืองสงขลา ทั้งภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม และการใช้ที่ดิน พร้อมทั้งคาดคะเนแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและเสนอแนะแนวทางสำหรับการขยายตัวของเมืองต่อไป

307.76 บุษบง ชัยเจริญวัฒน์.

บ736ก

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.

มุ่งศึกษาสภาพพื้นฐาน และศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่จังหวัดสงขลา ทั้งในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตลอดจนลักษณะและโครงสร้างของปัญหาเหล่านั้น ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าในระดับจังหวัดนั้น จังหวัดสงขลา มีระดับการพัฒนาในปัจจุบัน และศักยภาพในการพัฒนาต่อไปในอนาคตค่อนข้างสูง เนื่องจากมีปัจจัยต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

309.1593 สุมนัส จิตพิทักษ์.

ศ842ร

ระยะทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

มุ่งศึกษาระยะทางสังคมที่นักศึกษาจำนวน 460 คน ของมหาวิทยาลัย 2 แห่ง ในภาคใต้ มีต่อกลุ่มชน 32 กลุ่ม การศึกษานี้ใช้มาตรวัดระยะทางสังคมที่ดัดแปลง

แก้ไขมาจากของโบการ์ด์ส ตัวแปรกำหนดที่สำคัญ มี เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา และ ภูมิหลังของครอบครัว

959.3035 สมโชติ อ่องสกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลปัตตานี (พ.ศ. 2449 – 2474).

ส17ก สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521.

มุ่งศึกษาถึงมูลเหตุและขั้นตอน การดำเนินงานปฏิรูปการปกครองมณฑลปัตตานี ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นจนถึงสมัยยุบเลิกมณฑลนี้ และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น การแก้ไขที่ได้ดำเนินการตลอดจนศึกษาถึงผลของการปฏิรูปนั้น โดยใช้เอกสารขั้นต้นเป็นหลัก ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าสภาพการปกครองแบบเดิมของไทยในดินแดนปัตตานี ที่ยังไม่รัดกุม และการคุกคามของอังกฤษเป็นมูลเหตุสำคัญของการปฏิรูปการปกครอง มณฑลปัตตานี ส่วนการดำเนินงานนั้น รัฐบาลได้พยายามกระทำเป็นขั้นตอนและผ่อนผันระเบียบแบบแผนทุกอย่างให้สอดคล้องกับลักษณะพิเศษเฉพาะท้องถิ่น

959.502 สงบ ส่งเมือง. ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราชในสมัย

ส40ค ธนบุรีและรัตนโกสินทร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2518.

ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราช ได้วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาจากต่างฝ่ายต่างก็เป็นราชอาณาจักรอิสระด้วยกันในระยะตอนต้นสมัยสุโขทัย ต่อมาในสมัยพ่อขุนรามคำแหง ปีพ.ศ. 1838 หัวเมืองนี้ก็ได้ตกเป็นหัวเมืองขึ้นของกรุงสุโขทัย หลังจากนั้นทางฝ่ายราชธานีได้พยายามที่จะลดและโอนอำนาจของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีอยู่มากมาไว้ที่ทางราชธานี เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยของทางฝ่ายราชธานีเอง แต่ในขณะเดียวกันเนื่องจากหัวเมืองทางภาคใต้ของราชอาณาจักรอยู่ห่างไกลทำการติดต่อกับทางฝ่ายราชธานีได้ลำบาก

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาด้านการปกครอง พบงานวิจัย จำนวน 5 เล่ม ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาในเรื่องของผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาจังหวัด ที่มีผลต่อสภาพการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยโดยเจาะกลุ่มบริเวณชุมชนเมืองสงขลา และงานวิจัยเชิงปริมาณ ที่ศึกษาระยะทางสังคมที่นักศึกษามีต่อกลุ่มชน โดยเจาะกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย 2 แห่ง ในภาคใต้โดยใช้ตัวแปร เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา และภูมิหลังของครอบครัว

2.3 โบราณคดี

959.3 ปรีชา นุ่นสุข. ร่องรอยชุมชนโบราณของพราหมณ์ในนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ :
ป562ร มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของพราหมณ์ในนครศรีธรรมราช หลักฐานทางโบราณคดีที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชอันประกอบด้วยชุมชนโบราณ โบราณวัตถุ โบราณสถาน จารึกและเอกสารประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของพราหมณ์ที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวนครศรีธรรมราช ทั้งในด้านความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ และพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชกับพราหมณ์ในราชสำนัก

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดเนื้อหาทางด้านโบราณคดี พบงานวิจัยเพียง 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาประวัติความเป็นมาและอิทธิพลของพราหมณ์ที่มีผลต่อวิถีชีวิตของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชทั้งในด้านความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ ประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ สำหรับเรื่องราวทางด้านโบราณคดีในภาคใต้นั้น ได้มีผู้เขียนไว้เป็นบทความมากมาย ทั้งเรื่องราวของโบราณคดีเขาคา หรือแหล่งโบราณคดีที่ค้นพบที่ยะรัง แต่งานเขียนที่มีการผลิตออกมาในรูปของงานวิจัยนั้นยังมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ทางด้านแหล่งข้อมูลที่ได้มีการสำรวจหรือค้นพบ เหตุผลหนึ่งที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในตอนต้นสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการรวบรวมและแยกประเภทของวัฒนธรรมภาคใต้โดยเน้นที่เนื้อหาของงานวิจัย ให้เห็นออกมาชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้มีการเพิ่มหรือลดงานวิจัยที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาเรื่องของวัฒนธรรมภาคใต้ เหล่านี้ต่อไป

สรุปผลการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น พบงานวิจัยที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 40 เล่ม จากการสำรวจและศึกษาค้นคว้าพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การปกครอง โบราณคดี และเรื่องราวของความเชื่อ ส่วนงานวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์ ที่มีเนื้อหาทางด้าน คุณธรรม ปรัชญา ประวัติศาสตร์ มารยาทในสังคม กฎหมาย ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ไม่พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ แต่ในขณะเดียวกันงานวิจัย

ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวภาคใต้ ได้มีนักวิจัยได้ผลิตออกมาจำนวนมากที่สุด เพราะเรื่องราวเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวภาคใต้ ยังเป็นเรื่องที่นักวิจัยต้องทำการศึกษาค้นคว้าถึง ขั้นตอน วิธีการ หรือการปฏิบัติต่อวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่น่าสนใจ เหล่านั้น เพื่อให้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เหล่านั้น ถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และสืบทอดต่อไป ส่วนงานวิจัยทางด้าน การปกครอง โบราณคดี และความเชื่อ ยังพบน้อยมาก จากผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ยังเป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยที่ต้องการผลิตงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ จะได้ทราบถึง ปริมาณ ประเภท และเนื้อหาของงานวิจัยที่ได้มีการผลิตออกมาแล้ว เพื่อป้องกันการแข่งขันทางด้านเนื้อหาของงานวิจัย

3. สาขาการช่างฝีมือ

3.1 การแกะสลัก

- 745.53
ช093ก ชนิกรรดา เพชรชนะ. **การจัดการเชิงธุรกิจหัตถกรรมแกะหนัง อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2541.
- เพื่อศึกษากระบวนการทางธุรกิจแกะหนัง ตั้งแต่การผลิต การบริการ และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม คือผู้ผลิต ผู้ขายและผู้ส่งเสริม ใช้วิธีศึกษาโดยการสัมภาษณ์ สังเกต และการบันทึกภาพแล้วนำเสนอผลการศึกษาในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าผู้สนใจในงานศิลปะแกะหนังมาสมัครเป็นศิษย์ของช่างแกะหนังที่มีความรู้ ความชำนาญ ในหมู่บ้าน จะได้รับการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาฝีมือโดยการสอน เน้นฝึกหัดและไม่มี การเรียกเก็บค่าตอบแทน การดำเนินธุรกิจแกะหนังในพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช นอกจากจะทำให้ประชาชนหลายครอบครัวมีอาชีพเลี้ยงชีวิตอยู่ได้ บางครอบครัวมีฐานะดีขึ้น จนสามารถส่งบุตรเรียนถึงระดับมหาวิทยาลัย
- 746.41
ท117ก ทวี มาระเสนา. **การศึกษาสภาพการผลิตและผลกระทบจากการผลิตหัตถกรรมย่านลิพาทิสูนย์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านนครศรีธรรมราช**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- มุ่งศึกษาสภาพการผลิตและผลกระทบจากการผลิตหัตถกรรมย่านลิพาทิสูนย์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สมาชิก

ของศูนย์ที่ผลิตหัตถกรรมย่านลิเภาในปัจจุบัน และบุคคลอื่น ๆ ในชุมชนพร้อมทั้งสังเกตการผลิตหัตถกรรมย่านลิเภาของสมาชิกศูนย์ ตลอดจนสังเกตสภาพทั่วไปของชุมชนที่ศึกษา แล้วเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์โดยการเสนอตารางผลการวิจัยทำให้ทราบว่า สภาพการผลิตหัตถกรรมในด้านจำนวนและการกระจายตัวของผู้ผลิตมีสมาชิกตามบัญชีรายชื่อจำนวน 256 คน โดยกระจายตัวอยู่ในหมู่บ้านต่าง ๆ 4 หมู่บ้าน ในด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 94.94 เป็นเพศชายร้อยละ 5.06 ในด้านอายุ อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ร้อยละ 52.81 ส่วนผลกระทบจากการผลิตหัตถกรรมย่านลิเภาปรากฏว่า มีผลกระทบในด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ ผลกระทบต่อผู้ผลิต ผลกระทบต่อครอบครัว และผลกระทบต่อสังคมวัฒนธรรม เช่น ผลต่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาหัตถกรรมย่านลิเภา ผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน

- 746.41 นริตน์ นวลถวิล. การศึกษาหัตถกรรมย่านลิเภาที่บ้านหมน ตำบลท่าเรือ อำเภอ
น717ก เมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
- มุ่งศึกษาขั้นตอนการเตรียมย่านลิเภา วิธีการผลิตหัตถกรรมย่านลิเภา ลายสานประเภทและคุณค่า ของหัตถกรรมย่านลิเภา โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบ แล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชาวบ้านหมนมีวิธีการเตรียมโดยผู้ผลิตจะจัดหาวัสดุต่างๆ เช่น หวาย ย่านลิเภา ไม้ไผ่ มาจักเป็นเส้นตอก แล้วจักสานไปตามแบบที่ต้องการ แต่ละประเภทมีลวดลายต่างๆ จนได้ผลิตภัณฑ์ตามต้องการ ก่อนที่จะนำไปจักสานมี 3 ประเภท คือ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้แกนนำ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้โครงร่างเป็นต้นแบบ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้เบ้านำ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านหมนไว้หลายแง่มุม เช่น ด้านศิลปะ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านสังคมสัมพันธ์ มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างคนในชุมชนเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของคนในชุมชนที่รู้จักเลือกสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาสร้างสรรค์ให้เห็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

- 746.41 สุนีย์ ทองไชวี่. หัตถกรรมกระจูดบ้านทะเลน้อย ตำบลพนาตุ้ง อำเภอควนขนุน
ส791 จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- มุ่งศึกษาขั้นตอนและการผลิตหัตถกรรมกระจูด ตลอดจนศึกษาลายสาน รูปแบบผลิตภัณฑ์ และคุณค่าของหัตถกรรมกระจูด ผลการศึกษาพบว่า มีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ ขึ้นเตรียมกระจูด ขึ้นผลิตหัตถกรรมกระจูด ส่วนของลายสานกระจูด มีลายสาน

ดั้งเดิม 1 ลาย คือ ลายสอง และลายसानประดิษฐ์ที่ปรากฏชื่อลาย 18 ลาย ส่วนลายसानที่ไม่ปรากฏชื่อลาย มีมากที่สุดไม่น้อยกว่า 70 ลาย รูปแบบผลิตภัณฑ์มีผลิตภัณฑ์แบบดั้งเดิม 4 รูปแบบ สำหรับคุณค่าของหัตถกรรมกระจูดมีคุณค่าในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านศิลปะ ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมและด้านระบบความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม

746.42 อนันต์ การะเกด. หัตถกรรมกระจูดบ้านทอน ตำบลโลกเขียน อำเภอเมืองนราธิวาส
0067ห จังหวัดนราธิวาส. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.

มุ่งศึกษาในประเด็น ขั้นตอนและวิธีการผลิต ลายสาน รูปแบบ ผลิตภัณฑ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า มีขั้นตอนและวิธีการผลิตหัตถกรรมกระจูดดังนี้ การคัดเลือกกระจูด การถอนกระจูด การคัดขนาดกระจูด การคลุกโคลนกระจูด การตากกระจูด การตำหรือรีดกระจูด การย้อม การวางดอก การสาน ผู้สาน เวลาสถานที่ ลายสาน และการเก็บริม วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้ ลายสานประกอบด้วยลายสานดั้งเดิม และลายสานพัฒนา รูปแบบประกอบด้วย เลื่อ กระจูด และผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ด้านการใช้สอย ด้านอาชีพและเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม

745.531 เจริญ ขุมทอง. ศึกษาการแกะหนังของช่างในกิ่งอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.
จ868ศ สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาขั้นตอนและวิธีการแกะหนัง สำหรับใช้แสดงหนังตะลุง และใช้ประดับตกแต่ง ตลอดจนศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการแกะหนัง โดยการเก็บข้อมูลในแหล่งพื้นที่ศึกษาด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และถ่ายภาพประกอบ รวมทั้งเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า มีขั้นตอนหลักตรงกัน คือ ขึ้นเลือกหนัง ขึ้นเตรียมหนัง ขึ้นออกแบบและร่างภาพ ขึ้นแกะหนัง ขึ้นลงสีรูปหนัง ขึ้นลงน้ำมันชักเงา ในด้านปัจจัยแวดล้อม มีปัจจัยด้านสภาพภูมิศาสตร์และปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อต่องานแกะหนัง

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหัตถกรรม สํารวจพบงานวิจัยในสาขาดังกล่าว จำนวน 6 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาถึงกระบวนการในด้านการผลิต การบริการ และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการจากธุรกิจหัตถกรรมเหล่านั้น ทั้งหัตถกรรมแกะหนัง หัตถกรรมย่านลิเภา และ หัตถกรรมกระจูด งานวิจัยบางเล่มนำเสนอเรื่องของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดธุรกิจหัตถกรรมเหล่านั้น แยกประเด็น

ออกมาให้เห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในส่วนของวิธีการศึกษาก็ใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกัน คือการใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และเข้าไปมีส่วนร่วม กับกลุ่มบุคคลข้อมูลนั้นๆ โดยตรง

3.2 การจักสาน

746.41 นิจธอร สุกใส. การศึกษาเครื่องจักสานไม้ไผ่และหวาย อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา.
น608ก สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

ศึกษาประเภท รูปแบบ และวิธีการผลิตเครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่และหวาย พร้อมทั้งศึกษาถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง กับเครื่องจักสาน การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ สอบถามจากวิทยากรที่สามารถให้ข้อมูลได้ สังเกตตัวอย่างของจริง ภาพถ่ายจากเครื่องจักสานที่ใช้สอยกันอยู่ในชีวิตประจำวัน ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า รูปแบบและวิธีการผลิตเครื่องจักสาน ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ตามคตินิยมในท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการใช้สอย ในการสานยังใช้ลายพื้นบ้านโดยวิธีขัดและสานขึ้นใช้ภายในบ้าน ใช้ลายน่ายๆ เช่น ลายขัด ลายสองและลายสาม ด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า มีวัฒนธรรมด้านการสร้างที่อยู่อาศัย นิยมใช้ฝาสานในการสร้างบ้านเรือนอยู่เป็นจำนวนมาก ด้านการศึกษา ครอบครัวที่มีการผลิตเครื่องจักสานจะมีการถ่ายทอดและฝึกต่อๆ กันไป

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านการจักสาน พบงานวิจัยเพียง 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเครื่องจักสานไม้ไผ่และหวาย ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ประเภท รูปแบบ และวิธีการผลิตเครื่องจักสานดังกล่าวโดยใช้วิธีการศึกษาแบบสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถามจากวิทยากรที่สามารถให้ข้อมูลได้ และสังเกตจากตัวอย่างเครื่องจักสานของจริงที่มีอยู่ พร้อมทั้งศึกษาถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักสานไม้ไผ่และหวายดังกล่าว

3.3 เครื่องเงิน

739.23 สมศักดิ์ เทพพิทักษ์. **ศึกษาเครื่องถมเมืองนครศรีธรรมราช**. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ส225ศ ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาเครื่องถมอันประกอบด้วย ถมดำ ถมทอง และถมตะทอง ในประเด็น องค์ประกอบในการทำ กรรมวิธีและขั้นตอนในการทำ รูปแบบและลวดลาย โดยนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดหัวข้อและรายละเอียด ศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิต ผู้จำหน่าย รวมทั้งผู้ที่สนใจ และมีความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรม ประเภทเครื่องถม ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าองค์ประกอบในการทำมีวัตถุดิบ ประกอบด้วย เงิน ทอง ตะกั่ว ทองแดง ทองเหลือง กำมะถัน พรอท ดินประสิ่ว และอื่นๆ เครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบด้วยเตาหลอมโลหะ พัดลมเป่าเตา เบ้าหลอม ขนาดใหญ่ คีมจับร้อน เป็นต้น

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดของงานวิจัย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เครื่องเงิน มีเพียง 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาวิเคราะห์ เครื่องถมประเภท ต่าง ๆ ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบกรรมวิธี และขั้นตอนในการทำรูปแบบและลวดลายทั้งถมดำ ถมทอง และถมตะทอง จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าองค์ประกอบในการทำมีวัตถุดิบประกอบด้วย เงิน ทอง ตะกั่ว ทองแดง ทองเหลือง กำมะถัน พรอท ดินประสิ่ว และอื่นๆ และมีเครื่องมืออุปกรณ์ประกอบด้วย เตาหลอมโลหะ พัดลมเป่าเตา เบ้าหลอมขนาดใหญ่ คีมจับร้อน เป็นต้น

3.4 เครื่องปั้นดินเผา

738.309593 วัจน์สิริ มณีพรหม. **การศึกษาเครื่องปั้นดินเผาของบ้านยิงและบ้านโมคลาน อำเภอ**
 ว309ก ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สงขลา, 2537.

มุ่งศึกษาองค์ประกอบ กรรมวิธีในการทำ และประเภทของเครื่องปั้นดินเผา ศึกษาประเภทผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในประโยชน์อื่น ๆ ส่วนวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวัฒนธรรม ด้านศิลปกรรม ด้านการคมนาคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมสัมพันธ์ และวัฒนธรรม

ด้านอื่นๆ โดยกำหนดกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เจ้าของผู้ประกอบการ คนงาน ผู้ประกอบการ เจ้าของร้านจำหน่ายสินค้า และผู้ซื้อสินค้าเครื่องปั้นดินเผา โดยกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ บ้านยิง หมู่ที่ 6 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และบ้านโมคลาน หมู่ที่ 11 12 13 ตำบลโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เครื่องปั้นดินเผา เป็นงานฝีมืออีกชนิดหนึ่งที่มีการผลิตมาช้านาน จนมีชื่อเสียงของชาวภาคใต้ บางหมู่บ้านตั้งชื่อชุมชนหรือหมู่บ้านของตัวเองตามอาชีพนั้น ๆ เช่น หมู่บ้านสทิงหม้อ เพราะในอดีตชุมชนแห่งนี้ ยึดอาชีพการปั้นหม้อเป็นหลัก ผลการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านเครื่องปั้นดินเผา เพียง 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาองค์ประกอบ กรรมวิธีในการทำ และประเภทของเครื่องปั้นดินเผา รวมทั้งศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้านศิลปกรรม การคมนาคม เศรษฐกิจ สังคมสัมพันธ์ โดยเจาะกลุ่ม 4 กลุ่มด้วยกัน คือ เจ้าของผู้ประกอบการ คนงาน ผู้ประกอบการ เจ้าของร้านจำหน่ายสินค้า และผู้ซื้อสินค้า

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขาการช่างฝีมือ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขาการช่างฝีมือ จำนวน 9 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพทั้งหมดที่มุ่งศึกษาถึงกระบวนการผลิต การบริการ และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการ ธุรกิจด้านหัตถกรรม ทั้งหัตถกรรมย่านลิเภา หัตถกรรมกระจูด และหัตถกรรมกะหนัง ในส่วนงานช่างฝีมือเกี่ยวกับการจักสาน พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาในเรื่องการจักสานไม้ไผ่และหวายของชาวอำเภอรัตภูมิ ในเรื่องของประเภท รูปแบบ วิธีการผลิตรวมทั้งเรื่องของวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักสาน งานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องราวของเครื่องถมที่มีชื่อเสียง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งถมดำ ถมทอง หรือถมตะทอง ก็ได้มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยถึงองค์ประกอบ กรรมวิธีและขั้นตอนในการทำให้เห็นเป็นรูปแบบ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดหัวข้อและรายละเอียด และทำการศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิต ผู้จำหน่าย รวมทั้งผู้ที่สนใจ และมีความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมเครื่องถม รวมทั้งเรื่องราวของเครื่องปั้นดินเผา ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องของคุณภาพ และมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการผลิตออกมาของชาวบ้านยิง และบ้านโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาองค์ประกอบ กรรมวิธีในการทำ และประเภทของเครื่อง

ปั้นดินเผา ส่วนเรื่องราวของวัฒนธรรมศึกษาวัฒนธรรมด้านศิลปกรรม ด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคมสัมพันธ์ และวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ เป็นต้น

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 การละเล่น

- 394.3 ธนายุทธ มณีช่วง. ศึกษาการละเล่น “โตะครีม” ในจังหวัดสงขลา. สงขลา :
ธ266ศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
มุ่งศึกษาในด้านประวัติความเป็นมา จุดมุ่งหมายของการเล่น องค์ประกอบ การเล่น การรับชมหมากและวิธีเล่น วรรณกรรมที่ใช้ประกอบการเล่น และความเชื่อ ที่เกี่ยวข้องกับการเล่น ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชาวบ้านโดยการสัมภาษณ์และ สังเกต เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาปรากฏว่า โตะครีมเกิด จากความเชื่อในอำนาจของเทพเจ้าและสิ่งเร้นลับ ว่าสามารถที่จะช่วยรักษาความ เจ็บป่วยได้ องค์ประกอบต่างๆ และขั้นตอนในการเล่นก็มีความเชื่อในอำนาจเร้นลับ ทั้งสิ้น ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องดนตรี และการประโคมบทขับร้อง การปลุก ใจโรยโรย การรักษาอาการป่วยไข้ การแก้บน การเข้าทรง และความเชื่อเกี่ยวกับ เครื่องสังเวย ความเชื่อดังกล่าวได้สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
- 394.4 สถาพร ศรีตัจจัง. การประสมประสานทางสังคม – วัฒนธรรมไทยพุทธและไทย
ศ085ก มุสลิมที่ปรากฏในการเล่นหม้อแห้ง ของอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533.
เพื่อศึกษาการประสมประสานทางสังคม-วัฒนธรรมไทยพุทธและไทย มุสลิมที่ปรากฏในการเล่นหม้อแห้ง ของอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง วิธีการศึกษาเป็น การวิจัยโดยใช้ข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลปฐมภูมิและใช้ข้อมูลเอกสาร เป็นข้อมูล ทุติยภูมิ แล้วเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การเล่นหม้อแห้งอำเภอกันตัง เป็นการเล่นประเภทองเง้ง ของกลุ่มชนชาติชาว มลายู ชาวไทยมุสลิม ในพื้นที่อำเภอกันตังรับรูปแบบ มาปรับเปลี่ยนเป็นการเล่น ของตน และนิยมเล่นเมื่อประมาณ 80 – 100 ปีก่อน ในส่วนของการประสมประสาน

ทางสังคม – วัฒนธรรมไทยพุทธและไทยมุสลิมที่ปรากฏ แยกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ มีการผสมผสานในประวัติความเป็นมาลักษณะการเล่น และองค์ประกอบในการเล่น

- 394.3
ส962ว เสาวลักษณ์ เดียงประสิทธิ์. **วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรื่องเงิงของจังหวัดสตูล.**
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
งานวิจัยมุ่งศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรื่องเงิง ของจังหวัดสตูล ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงประกอบจากผู้บอกข้อมูลที่ได้พิจารณาคัดเลือกอย่างมีเกณฑ์และจากการแสดงของรื่องเงิงคณะต่างๆ ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดสตูล ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรื่องเงิงดังกล่าวจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ วัฒนธรรมด้านวัตถุและที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ อันประกอบด้วย ด้านการสร้างที่อยู่อาศัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการแต่งกาย ด้านการคมนาคม ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ ประกอบด้วย ด้านความเชื่อซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนา ไสยศาสตร์ ลางสังหรณ์ โชคชะตาชาติ – ภพ และพันธุกรรม วัฒนธรรมแต่ละด้านสามารถสะท้อนชีวิต ความเป็นอยู่ของกลุ่มชนเจ้าของบทเพลง ได้เป็นอย่างดีในหลายแง่มุม
- 398.22
พ671น พิทยา บุขรรัตน์. **โนราโรงครูดำบลท่าแคอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
ศึกษาด้านความเกี่ยวข้องกับตำนานท้องถิ่น ความเชื่อ พิธีกรรมและความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชาวบ้านในตำบลดังกล่าว เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตแล้วเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาทำให้พบว่า ตำนานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องคือ ตำนานโนรา ตำนานขุนศรีทธาท่าแค ตำนานนางเลียดชาวตำนานสิทธิเรื่อรี ตำนานสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับโนรา ในส่วนของความเชื่อชาวบ้านเชื่อเรื่องครุหมอโนรา ไสยศาสตร์การบนและการแก้บนครุหมอโนรา เป็นต้น สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างโนราโรงครูดำบลท่าแคกับวิถีชีวิตของชาวบ้านนั้น โนราโรงครูดำบลท่าแคและหน้าที่ในการสืบทอดการรำโนรา การบนบานขอความช่วยเหลือและการรักษาอาการป่วยไข้ การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลและสังคม การสร้างอาชีพ การสร้างเอกภาพและสัมพันธ์ภายในสังคมและการเสริมสร้างความรู้และสติปัญญาโดยโนราโรงครูดำบลท่าแคได้มีบทบาทสำคัญต่อระบบ ความเชื่อ ความรู้สึกรู้สีกคิดตอบสนองความต้องการและช่วยแก้ไขปัญหาค้นฐานให้กับคนในสังคมทั้งด้านร่างกายและจิตใจในสังคมปัจจุบัน

- 791.1 ชาวลา จินดาฟอง. การศึกษาลิเกป่าในจังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ช306ก ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

มุ่งศึกษาองค์ประกอบในการแสดง ขบนิยมในการแสดง และสภาพสังคม วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทร้องลิเกป่า โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามในจังหวัดตรัง ด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์แล้วถ่ายภาพประกอบแล้วเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนา วิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า คณะลิเกป่ามีผู้แสดงทั้งผู้เล่นดนตรีและผู้แสดงเรื่อง ประมาณ 15 – 20 คน ดนตรีที่ใช้มีระนาด 2 – 3 ลูก นอกจากนั้นมีโหม่ง ฉิ่ง กรับ ปี่ ซอ ตอนหลังบางคณะมีเครื่องดนตรีสากลเพิ่มขึ้นมา การแต่งกายตอนแสดงแยกแยะ ผู้แสดงแต่งตามแบบที่เคยสืบทอดกันมา และตอนแสดงเรื่องแต่งตามท้องเรื่อง ลูกคู่ แต่งตัวธรรมดาแบบชาวบ้านทั่วไป โอกาสในการแสดง แสดงในงานต่างๆ ได้ทุกงาน แต่ถ้าเป็นงานศพงานแก้บนจะต้องทำพิธีทางไสยศาสตร์ก่อนเริ่มแสดงบทร้องลิเกป่า ได้สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่างๆหลายด้าน ได้แก่ด้านที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว การแต่งงาน การขนส่งและการคมนาคม ค่านิยม ความเชื่อ และประเพณี ซึ่งมีส่วนทำให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่นนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- 791.5 จำรูญ วงศ์กระจ่าง. ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุงในจังหวัดสงขลา. สงขลา :
จ444ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.

เป็นการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุงในจังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบ แล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยสามารถจำแนกความเชื่อ ได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ความเชื่อก่อนการแสดงหนังตะลุง ความเชื่อขณะทำการแสดง หนังตะลุง และความเชื่อเมื่อเสร็จสิ้นการแสดงหนังตะลุง ความเชื่อเหล่านี้ได้มีการสืบทอดกันมาเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ปลูกฝังให้นายหนังตะลุง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมดีงาม โดยเฉพาะการระงับอารมณ์แสดงออกต่อครุหนัง ผู้ชม และผู้มีพระคุณแก่นายหนัง ตลอดจนปลูกฝังให้นายหนังเป็นผู้มีสติ มีความรอบคอบ อันเป็นสิ่งที่ควรได้รับการสืบทอด เผยแพร่และอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี

- 791.5 ดุสิต รักย์ทอง. การอนุรักษ์และพัฒนาหนังตะลุงตามพรตนะของนายหนัง.
ด744ก สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

มุ่งศึกษาการอนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุง เครื่องประกอบหนังตะลุง และการแสดงหนังตะลุง โดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ นายหนังตะลุงในเขตจังหวัดที่มีการแสดงหนังตะลุงกันแพร่หลายในภาคใต้ ได้แก่

จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ตรัง ภูเก็ต และปัตตานี รวมทั้ง การสังเกตและถ่ายภาพประกอบ ในส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องแล้วเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ การอนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุง ตามทรรศนะของนายหนังตะลุง พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุงที่ควรอนุรักษ์และพัฒนา มีนายหนัง ลูกคู่หนัง ผู้รับหนัง ผู้ชม และผู้ส่งเสริมหนังตะลุง ส่วนการอนุรักษ์และพิจารณาเครื่องประกอบการแสดง พบว่านายหนังมีทรรศนะว่าเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุงที่ควรได้รับการอนุรักษ์และพัฒนา มีโรงหนัง จอหนัง รูปหนัง เครื่องดนตรีหนังและแผงหนัง การอนุรักษ์และพัฒนาในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวกับหนังตะลุงดังกล่าวนี้ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการอนุรักษ์และพัฒนา

791.5 นครินทร์ ชาทอง. ศิลปะการแสดงหนังตะลุงในจังหวัดสงขลา. สงขลา :

น028ศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.

มุ่งศึกษาเกี่ยวกับศิลปะการแสดง 4 ด้าน ศิลปะการผูกเรื่อง ศิลปะการดำเนินเรื่องในการแสดง ศิลปะการเชิดรูป และศิลปะการขับบทและพากย์รูปโดยการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และถ่ายภาพประกอบแล้วเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยหนังตะลุงอาศัยศิลปะต่างๆ เช่นการตั้งชื่อเรื่อง การวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง และการดำเนินเรื่อง และยังมีศิลปะการเชิดรูป เช่น การเชิดรูปเบ็ดเตล็ด พร้อมทั้งการใช้เสียงขับร้องบทกลอน และใช้เสียงพูดนำไปสู่การแสดง เป็นต้น เหล่านี้นับได้ว่ามีคุณค่ายิ่งสำหรับการแสดงหนังตะลุง เพราะทำให้นายหนังตะลุงได้ฝึกตนเองในการแสดงหนังตะลุงนำไปสู่การอนุรักษ์สืบทอดและพัฒนาการแสดงหนังตะลุงต่อไป

791.5 มงคล กษรรัตน์. ลักษณะและคุณค่าของเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุงในภาคใต้.

ม017ด สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิโรฒ สงขลา, 2539.

ศึกษาลักษณะและคุณค่าของเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุงในภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่าเครื่องประกอบการแสดงมีหลายประเภท ได้แก่ โรงหนังเป็นที่สำหรับการแสดงของหนังตะลุง เป็นจอผ้าสีขาว เป็นที่สำหรับทำให้ปรากฏรูปเงาผ้าฉากม่านเป็นส่วนประดับจอหนังตะลุง และโรงหนัง นอกจากนี้ทับเป็นเครื่องควบคุมจังหวะ ปี่เป็นเครื่องดนตรีหลักในการบรรเลง โหม่งใช้ประกอบารขับบทกลอน ฉิ่ง ประกอบการขับบทกลอนและร่วมกับดนตรีอื่น กลองเป็นเครื่องตีให้เกิดจังหวะ เครื่องประกอบเหล่านี้ล้วนมีคุณค่าต่อการแสดงหนังตะลุง

- 791.82
ว498ว วิจิตร พุ่มพวง. **วัฒนธรรมกีฬาชนวัว**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2538.
- มุ่งศึกษาใน 2 ประเด็น คือ ศึกษาวัฒนธรรมกีฬาชนวัว จังหวัดสงขลา และ
วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ในเขตพื้นที่ 6 อำเภอ ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกพันธุ์
ประกอบด้วย การพิจารณารูปร่างลักษณะของวัว การพิจารณาจากชั้นเชิงในการชน
และการพิจารณาจากพันธุ์ ประวัติการเลี้ยงและการบำรุงรักษาวัวชนประกอบด้วย การ
เลือกทำเลเลี้ยงวัว คอกวัว และอุปกรณ์การเลี้ยงวัว อาหารวัว การฝึกซ้อม และการ
บำรุงรักษา การชนวัวและกติกาการแข่งขันประกอบด้วย สนามชนวัว กรรมการดำเนิน
การแข่งขัน วัวชน พี่เลี้ยงวัว วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้านความเชื่อ ด้านภาษา และ
วัฒนธรรมด้านอาชีพ
- 793.31
ร014ม รจนา ศรีไส. **แม่บทโนรา : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ**. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- ศึกษาแม่บทโนราในเขตพื้นที่ 4 จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง สงขลา และ
นครศรีธรรมราช โดยศึกษาเนื้อหาสำคัญ 2 ด้าน คือ บทร้อง ได้แก่ คำร้องที่ใช้ร้อง
ประกอบทำรำโนราใน 4 จังหวัด มี 3 บท คือ บทครูสอน สอนรำ และบทประณม
ส่วนทำรำได้แก่ การแสดงท่าทางต่าง ๆ ประกอบคำร้องทำรำของแม่บทโนรา คือทำรำ
ในบทครูสอน สอนรำ และบทประณม โดยการสัมภาษณ์โนราปัจจุบัน 8 คณะโดยวิธี
เลือกแบบเจาะจงจาก 4 จังหวัด จังหวัดละ 2 คน
- 895.9181
บ562ต บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. **ตลกหนังตะลุง : วิเคราะห์จากเรื่องหนังตะลุงที่ผ่าน
รอบคัดเลือกในการประกวดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 10
(พ.ศ 2530)**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535
- มุ่งศึกษาภูมิหลังและบุคลิกของตัวตลกของหนังตะลุง สาระสำคัญของตัวตลก
และกลวิธีสร้างบทตลกของหนังตะลุงโดยศึกษาจากเรื่องหนังตะลุงที่ผ่านรอบคัดเลือก
ในการประกวดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 10 หาดใหญ่ จำนวน 10
เรื่อง 10 คณะ ซึ่งตัวตลกนอกจากจะมีลักษณะนิสัยและบุคลิกแตกต่างกัน ในการแสดง
จะมีการผูกเรื่องให้และกล่าวถึงเกี่ยวกับคน คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวกับ
ครอบครัวการครองรักครองเรือนทางสังคมกับบุคคล ศาสนา ประเพณี ความเชื่อ
ค่านิยม การปกครอง และเศรษฐกิจผลการศึกษายังพบว่าตัวตลกแต่ละตัวมีภูมิหลังและ
บุคลิกแตกต่างกันและล้วนสืบทอดมาจากหนังตะลุงรุ่นก่อนซึ่งได้จำลองมาจากบุคคล
จริง ในสังคมไทยภาคใต้ เป็นต้น

การเล่นพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น มีลักษณะและวิธีการเล่นแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเหตุผลหรือโอกาสในการเล่น ในภาคใต้มีการเล่นเกิดขึ้นมากมาย โดยจุดประสงค์หลักของการเล่นเหล่านั้น เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัย พบบางงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเล่นในภาคใต้ หลายประการด้วยกันทั้งการเล่นรองเง็ง, การเล่นโต๊ะคริม, การแสดงหนังตะลุงชนวัว หรือการเล่นลิเกป่า ทั้งหมดจำนวน 12 เล่มด้วยกัน โดยงานวิจัยเหล่านั้นมุ่งที่จะศึกษาในประเด็นที่ใกล้เคียงกัน คือ มุ่งศึกษาองค์ประกอบ ขนบนิยมและสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในการเล่น โดยวัฒนธรรมดังกล่าวศึกษาใน 2 ประเภทคือวัฒนธรรมด้านวัตถุและไม่เกี่ยวกับวัตถุ และศึกษาในเรื่องประวัติความเป็นมาของการเล่นนั้นๆ ทั้งประวัติความเป็นมา จุดมุ่งหมายของการเล่น องค์ประกอบการเล่น การรับชมหมากและวิธีเล่น ในส่วนของความเชื่อเกี่ยวกับการเล่นแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ความเชื่อก่อนการแสดง ความเชื่อขณะทำการแสดง และความเชื่อเมื่อเสร็จสิ้นการแสดง

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้า งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขากีฬาและนันทนาการ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง เป็นต้น พบบางงานวิจัยที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวนทั้งหมด 12 เล่ม เป็นเรื่องราวของการเล่นแต่ละท้องถิ่นทั้งหมด ทั้งการเล่นรองเง็ง การเล่นโต๊ะคริม การแสดงหนังตะลุง ในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเล่นหนังตะลุง จะเห็นได้ว่านักวิจัยมีประเด็นในการศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้น เนื้อหาของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเล่นหนังตะลุงของแต่ละเล่มย่อมแตกต่างกันไป งานวิจัยบางเล่มศึกษาลักษณะและคุณค่าของเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุง บางเล่มก็ได้ทำการศึกษาภูมิหลัง และบุคลิกของตัวละครของหนังตะลุง หรือบางเล่ม มุ่งศึกษาความเชื่อในการแสดงหนังตะลุง สำหรับผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาต่อไปว่าในงานวิจัยที่มีเนื้อหาของการเล่นหรือการแสดงหนังตะลุงนั้นมีเนื้อหาโดยย่ออย่างไร ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและนำเสนอให้กับผู้สนใจได้ทราบเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในครั้งนี้

5. สาขากรรม

5.1 ยารักษาโรค

304.461 ฐาปนา สระมูณี. ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ
 ฐ39ค ในจังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

เพื่อต้องการรวบรวมและจำแนกความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุและการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ในจังหวัดสตูล และศึกษาถึงการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุและการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณไทยพุทธและไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า จำนวนแพทย์แผนโบราณซึ่งมีความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม จำนวน 35 คน มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรค ซึ่งเกิดจากคุณไสยของมนุษย์และเกิดจากสิ่งเหนือธรรมชาติ

306.461 ศิริพร รัชชู. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณชาวไทยมุสลิม ในจังหวัด

สต631ก

ปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

มุ่งศึกษาการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า วิธีการตรวจโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ต้องสร้างความคุ้นเคยกับผู้ป่วยก่อนโรคที่ให้การรักษามี 4 ชนิด คือ โรคกระดูกหัก โรคกระดูกแตก โรคกระดูกเคลื่อน และโรคกระดูกงอ วิธีการคือรักษาตามลักษณะอาการ ชนิดของโรคตามที่ได้รับการถ่ายทอดเรียนรู้อา ครูผู้ถ่ายทอดวิชาจะเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติที่มีจิตใจเมตตา เป็นที่เคารพศรัทธาต่อชาวบ้านทั่วไปการปฏิบัติตนของผู้ป่วย ก่อนการรักษาผู้ป่วยต้องจัดขันหมากจำนวน 1 ขัน

610.695 นิตยา ปริชญโรจน์. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณในจังหวัดสงขลา.

น631ก

สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.

มุ่งศึกษาจำนวนแพทย์แผนโบราณที่ยังคงรักษาโรคกระดูก และศึกษาถึงความเชื่อ ตลอดจนวิธีการ เกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ขอบเขตการศึกษากำหนดโดยพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการรักษารวม 12 อำเภอ กับ 4 กิ่งอำเภอของจังหวัดสงขลา โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งข้อมูลทั้งเอกสารและบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และการถ่ายรูปวิเคราะห์ข้อมูลตามเนื้อหาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า จำนวนแพทย์แผนโบราณมีจำนวนทั้งสิ้น 33 คน อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 40 – 80 ปี การสืบทอดความรู้กระทำโดยการเรียนรู้จากบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นแพทย์แผนโบราณ ความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของแพทย์แผนโบราณ คือต้องครองตนตามหลักศีลธรรมปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยการสวดมนต์ก่อนนอน ส่วนแพทย์แผนโบราณที่นับถือศาสนาอิสลามไม่นิยมจัดพิธีไหว้ครูประจำปี แต่ให้ความสำคัญของการไหว้ครูประจำสัปดาห์

615.321 สุทิน พูลสวัสดิ์. พืชที่ใช้เป็นสมุนไพรของชาวบ้าน ตำบลโมคลาน อำเภอบ้านลาด
 ส765พ จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
 2539.

มุ่งศึกษาประเภทและคุณค่าทางยาของพืชสมุนไพรและวิธีการนำพืชสมุนไพร
 มาใช้ประโยชน์โดยการเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่ทั้งหมดของตำบลโมคลานจำนวน 15
 หมู่บ้าน ด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์แล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์
 ผลการศึกษาพบว่า ประเภทและคุณค่าทางยาของพืชสมุนไพร จำแนกตามลักษณะทาง
 จีวภาพ ได้เป็น 5 ประเภท คือ ประเภทต้น มี 287 ชนิด ประเภทเถา มี 109 ชนิด
 ประเภทหัวมี 47 ชนิด ประเภทผักมี 33 ชนิด และประเภทหญ้ามี 89 ชนิด รวมเป็น
 พืชทั้งหมด 565 ชนิด วิธีการนำพืชสมุนไพรมาใช้ประโยชน์มี 2 วิธี คือ วิธีการนำพืช
 สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในรูปของสมุนไพรเดี่ยว ซึ่งแบ่งประเภทตามวิธีการนำไปใช้
 ที่ต่างกันได้ 7 ประเภท ได้แก่ ยากิน 169 ชนิด ยาอบ 40 ชนิด ยาทา 28 ชนิด
 ยาอาบ 19 ชนิด ยารม 7 ชนิด ยามวน 6 ชนิด ยาบ้วน 4 ชนิด รวมเป็นยา
 273 ชนิด

งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในสาขากรรมที่มีเนื้อหาด้านยารักษาโรค จำนวน 4 เล่ม
 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาถึงการรักษาเกี่ยวกับโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ และเรื่องของ
 พืชสมุนไพรพื้นบ้าน งานวิจัยดังกล่าวนี้ ชี้ให้เห็นถึงวิธีการของการรักษา ผลของการรักษา จากการ
 สัมภาษณ์ สังเกต จากผู้ที่ได้ทำการรักษาในอดีตและปัจจุบันที่ยังคงเข้ารับการรักษา จากแพทย์
 แผนโบราณโดยมุ่งศึกษาในประเด็นจำนวนแพทย์แผนโบราณที่มียังมีการรักษาโรคกระดูกอยู่และศึกษา
 ถึงความเชื่อ ตลอดจนวิธีการเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ในส่วนของพืชที่ใช้
 เป็นสมุนไพรพื้นบ้านมุ่งศึกษาประเภทและคุณค่าทางยาของพืชสมุนไพร รวมทั้งวิธีการนำพืชสมุนไพร
 มาใช้ประโยชน์ ตามขอบเขตด้านพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ผู้วิจัย
 ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั้งเอกสารและบุคคล ในส่วนของบุคคลหรือการเก็บข้อมูลภาคสนาม
 ใช้แบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียงและการถ่ายรูป และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์พร้อมนำเสนอด้วยวิธี
 พรรณนาวิเคราะห์

5.2 อาหาร

- 305.43641 ประสงค์ โชติช่วง. บทบาทของแม่บ้านเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารในครอบครัว :
ป437บ **ศึกษาเฉพาะพื้นที่อำเภอสิงพระและในเขตเทศบาลเมืองสงขลา จังหวัด
สงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนรินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.**
- มุ่งศึกษาด้านความสะอาดและปลอดภัยของอาหาร อนามัย และจิตนิสัยของ
ผู้ปรุงและผู้เสิร์ฟอาหาร การเก็บรักษาอาหาร การเก็บรักษาภาชนะ และเครื่องใช้
สถานที่เตรียมปรุง และรับประทานอาหาร เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของแม่บ้าน
เกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารในครอบครัว ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการ
ศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนบุคคลในครอบครัว และการได้รับข่าวสาร
และความรู้ และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เรื่องบทบาทของแม่บ้าน เกี่ยวกับ
สุขาภิบาลอาหารในครอบครัว ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ
ฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนบุคคลในครอบครัวและการได้รับข่าวสารและความรู้ และ
เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เรื่องบทบาทของแม่บ้านเกี่ยวกับการสุขาภิบาล
อาหารในครอบครัว
- 394.12 นุจรี สงวนศักดิ์. อาหารที่ใช้ในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมืองปัตตานี.
น824อ **สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนรินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.**
- มุ่งศึกษาอาหารที่ใช้ในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
ข้องในการศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ในเขตพื้นที่ตำบล
อานาเรฐ และตำบลสะบารัง โดยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบ
บางตอนแล้วเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยปรากฏว่าอาหารที่ใช้
ในพิธีกรรมแยกตามวิธีการปรุงได้ 4 ประเภทคืออาหารคาวและอาหารแห้ง อาหาร
หวานและของขบเคี้ยวกินเล่น ผลไม้และเครื่องดื่ม การจัดเตรียมอาหารแต่ละประเภท
มีขั้นตอน และวิธีการแตกต่างกันไป คือ อาหารคาวและอาหารแห้ง จัดเตรียมโดยวิธี
การต้ม นึ่ง ผัด และแกงจืด ส่วนอาหารแห้งใช้โดยไม่ต้องปรุง การใช้อาหารในพิธี
กรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มนี้ได้ส่งผลต่อวัฒนธรรม 6 ด้าน คือ พิธีกรรมและ
ความเชื่อ เศรษฐกิจ สังคมสัมพันธ์ ภาษา จริยธรรม และสุขภาพอนามัย วัฒนธรรมทุก
ด้านมีส่วนช่วยเหลือหลอมให้ชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นกลุ่มชนที่มีคุณภาพและสามารถ
ปรับตัวได้ดีในสังคม

- 394.12 สิริเสาวภาคย์ เขาวเหม. **ศึกษาวัฒนธรรมการบริโภคอาหารของชาวตรัง ในเขต**
 ส677ศ **เทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สงขลา, 2543.
 มุ่งศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภคอาหารในโอกาสปกติและในโอกาส
 พิเศษ โดยในโอกาสปกติจำแนกออกเป็น 3 ประเด็น คือ ประเภทและชนิดอาหาร
 ลักษณะการบริโภคอาหาร และความเชื่อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ในด้านลักษณะ
 การบริโภค จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การบริโภคอาหารในบ้าน และการบริโภค
 อาหารนอกบ้าน ในด้านความเชื่อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จำแนกออกเป็น 2
 ลักษณะ คือ ความเชื่อที่ส่งผลต่อสุขอนามัย และความเชื่อที่ส่งผลต่อความเป็นมงคล
 และอัปมงคล
- 635 สุจิต จันทรจิตตะการ. **วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชผักพื้นบ้าน ของชาวบ้านอำเภอ**
 ส719ว **ควนกาหลง จังหวัดสตูล.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
 2538.
 มุ่งศึกษาใน 2 ประเด็นหลัก คือประเภท วิธีการบริโภคพืชผักพื้นบ้าน กับ
 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชผักพื้นบ้านโดยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ การ
 สังเกต การสัมภาษณ์ ในพื้นที่ 4 ตำบล คือตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง ตำบล
 อุดใจเจริญ และตำบลนิคมพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ประเภทและวิธีการบริโภค มี
 ประเภทที่ใช้เป็นอาหาร มีวิธีบริโภค คือ บริโภคโดยใช้เป็นผักเหนาะ โดยวิธีแกง ยำ
 ผัด ต้ม ทอด และการบริโภคที่ใช้เป็นยามีวิธีการบริโภคคือ การบริโภคโดยวิธีต้ม บด
 ดอง และการบริโภคที่ใช้เป็นยามีวิธีการบริโภคคือ การบริโภคโดยวิธีต้ม บด ดอง
 มวนเพื่อสูบ รมควัน หยอด เคี้ยวพ่น ส่วนวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชผักพื้นบ้าน
 ประกอบด้วย วัฒนธรรมด้านภาษา ความเชื่อ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมสัมพันธ์
- 641.4 อภิเชษฐ์ ศิริโชติ. **วัฒนธรรมการถนอมอาหาร ของชาวบ้านบริเวณคาบสมุทร**
 ส163ว **สติงพระ จังหวัดสงขลา.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
 2538.
 ศึกษาประเภทและวิธีการถนอมอาหารและศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการ
 ถนอมอาหาร ผลการวิจัยพบว่า การถนอมอาหารจำแนกตามวิธีการได้เป็น 5 ประเภท
 คือ การตากแห้ง การหมักหรือดอง การเชื่อมหรือกวน การรมควัน และการควบคุม
 ความชื้นและอุณหภูมิ ในด้านวัฒนธรรม ส่งผลต่อวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่
 วัฒนธรรมด้านการบริโภค วัฒนธรรมด้านสังคมสัมพันธ์ วัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ

และวัฒนธรรมด้านภาษา วัฒนธรรมแต่ละด้านดังกล่าวนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ส่วนหนึ่งของชาวบ้านบริเวณนี้

641.494 มาลิน ช่างเสียง. การผลิตปลาเค็มตากแห้ง ของชาวบ้านชุมชนเก่าเสียง ตำบลบ่อแยง
ม614ก อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2539.

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าผู้ผลิตร้อยละ 53.19 เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 41-60 ปี วัสดุในการผลิตคือปลาสด จำนวน 14 ชนิด วิธีการผลิตมีอยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมวัตถุดิบ ขั้นตอนแช่เกลือ ขั้นตอนการตากแห้ง และขั้นตอนเก็บรักษา สำหรับผลกระทบ มี 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะและสิ่งปฏิกูล การรบกวนจากแมลงวัน ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ครอบครัวสูงขึ้น ผลกระทบด้านสังคม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวและเครือข่ายสูงขึ้น สังคมสัมพันธ์ระหว่างชุมชนดีขึ้น เป็นต้น

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหาร พบว่า นักวิจัยได้ผลิตผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอาหารไว้มากที่สุด จำนวน 6 เล่ม ประเด็นในการศึกษาพบเพียง 2 ประเด็น คือ การศึกษาถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร โดยศึกษาวัฒนธรรมการบริโภคอาหารของจังหวัดที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ทั้งวัฒนธรรมการบริโภคในโอกาสปกติหรือโอกาสพิเศษ ในประเด็น ประเภทและชนิดอาหาร ลักษณะการบริโภคอาหาร และความเชื่อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ส่วนงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ มุ่งศึกษาอาหารที่ใช้ในพิธีกรรมตามวิธีการปรุง คือ อาหารคาวและอาหารแห้ง อาหารหวานและของขบเคี้ยว ผลไม้และเครื่องดื่มโดยอาหารแต่ละประเภทจะมีวิธีการจัดเตรียมที่แตกต่างกันตามพิธีกรรมที่จะจัดให้มีขึ้น การศึกษาค้นคว้างานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ออกเก็บข้อมูลภาคสนามโดยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบบางตอน แล้วนำเสนอผลงานการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ นอกจากนี้ก็เป็นเรื่องของบทบาทของแม่บ้านเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารที่มุ่งศึกษาด้านความสะอาดและปลอดภัยของอาหาร อนามัย และจิตพิสัยของผู้ปรุงและผู้เสิร์ฟอาหาร การเก็บรักษาภาชนะและเครื่องใช้ สถานที่ในการเตรียมการปรุง เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของแม่บ้านเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารในครอบครัว เป็นต้น

5.3 การดูแลเด็ก

649.1 นิคม ยอดมณี. การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการด้าน
น606ก จริยธรรม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.

มุ่งศึกษาการอบรมเลี้ยงดู 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของครอบครัวไม่ปรากฏ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียว แต่ทุกครอบครัวจะใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นหลัก และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย ผสมผสานตามโอกาส

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก มีเพียง 1 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูใน 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ที่มีผลต่อพัฒนาการด้านจริยธรรมของบุตรหลานในหลายๆครอบครัว ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในอำเภอจะนะจังหวัดสงขลา มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในหลายลักษณะผสมรวมกันไม่มีการอบรมเลี้ยงดูด้วยแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียว แต่ทุกครอบครัวจะใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นหลัก

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้า งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขากรรม ซึ่งว่าด้วยเรื่อง อาหาร การตกแต่งบ้าน ชาร์กษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก เป็นต้น พบงานวิจัยทั้งหมด 11 เล่ม งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหาร เป็นเรื่องของอาหารกับพิธีกรรม โดยทำการศึกษาตามวิธีการปรุง คือ อาหารคาวและอาหารแห้ง อาหารหวานและของขบเคี้ยวกินเล่น ผลไม้และเครื่องดื่ม จะเห็นได้ว่าการจัดเตรียมอาหารแต่ละประเภทและวิธีการแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับพิธีกรรมนั้นๆ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ พร้อมทั้งถ่ายภาพประกอบ ในบางตอน ในส่วนงานวิจัยที่ศึกษาวัฒนธรรมในการบริโภคอาหาร มุ่งศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภคในโอกาสปกติและโอกาสพิเศษ โดยศึกษาเจาะลึกในประเด็น ประเภทและชนิดอาหาร ลักษณะการบริโภคอาหาร และความเชื่อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ส่วนงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาโรค เป็นเรื่องของการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ หรือสมุนไพรพื้นบ้าน ในเรื่อง

ของการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ได้มีนักวิจัยได้ทำการศึกษาไว้หลายพื้นที่ด้วยกัน ทั้งที่จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดปัตตานี โดยงานวิจัยแต่ละเล่มมีประเด็นในการศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ ในจังหวัดปัตตานี นักวิจัยมุ่งศึกษาในด้านการรักษาว่าต้องสร้างความคุ้นเคยกับผู้ป่วยก่อน ส่วนแพทย์แผนโบราณในจังหวัดสงขลา นักวิจัยมุ่งศึกษาถึงจำนวนแพทย์แผนโบราณที่ยังคงรักษาโรคดังกล่าวอยู่ และอีกเล่มหนึ่งเป็นการศึกษาถึงเรื่องของความเชื่อโดยเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุและการรักษาโรคทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งข้อมูลทั้งเอกสารและบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และการถ่ายรูป หลังจากนั้นนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

**ตารางแสดงปริมาณงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
วัฒนธรรมภาคใต้ที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ**

สาขาของวัฒนธรรมภาคใต้	จำนวน (เล่ม)
1. สาขาศิลปะ	
1.1 วรรณคดี	20
1.2 คนตรี	10
1.3 วิจิตรศิลป์	5
1.4 นาฏศิลป์	1
1.5 ภาษา	12
รวม	48
2. สาขามนุษยศาสตร์	
2.1 ขนบธรรมเนียม	34
2.2 การปกครอง	5
2.3 โบราณคดี	1
รวม	40
3. สาขาการช่างฝีมือ	
3.1 การแกะสลัก	6
3.2 การจักสาน	1
3.3 เครื่องเงิน	1
3.4 เครื่องปั้นดินเผา	1
รวม	9
4. สาขากีฬาและนันทนาการ	
4.1 การละเล่น	12
รวม	12
5. สาขาคหกรรม	
5.1 ยารักษาโรค	4
5.2 อาหาร	6
5.3 การดูแลเด็ก	1
รวม	11

งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1. สาขาศิลปะ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขาศิลปะ ถึงรายละเอียดในเรื่อง วรรณคดี คนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร และภาษา เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยในสาขาศิลปะตามรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะบรรณานิทัศน์หนังสือ ตามระบบการจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วรรณคดี

398.2 นุชนารถ เหลลาคูหวิ. การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี.

น42ก

ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2537.

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อรวบรวมจำแนกและจัดประเภทข้อมูล นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี ตามรูปแบบของเรื่อง และเพื่อศึกษาโลกทรรศน์ของชาวไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นิทานพื้นบ้านไทยจำนวน 81 เรื่อง จำแนกตามรูปแบบได้ 9 ประเภท นิทานที่พบมากที่สุดคือ นิทานคติ รองลงมาคือ นิทานปรัมปรา และนิทานมุขตลก ส่วนที่พบน้อยที่สุดคือนิทานเข้าแบบโลกทรรศน์ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านพบว่ามี 3 ประเภท คือ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ โลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ และโลกทรรศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ การวิจัยครั้งนี้เริ่มตั้งแต่การเก็บข้อมูลภาคสนามโดยบันทึกเสียงนิทานเป็นภาษามลายูท้องถิ่นจากวิทยากร จากนั้นถอดแถบบันทึกเสียงโดยผู้แปลและผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบข้อมูล โดยคัดเอานิทานที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ จำนวน 81 เรื่องมาเท่านั้น

- 398.41 จริน คิริ. นิทานชาวบ้านจากตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา :
จ17น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งเก็บรวบรวม จำแนก และจัดประเภทข้อมูล เพื่อศึกษาโลกทรรศน์ของชาว
ตำบลลำปำ จากนิทานชาวบ้าน ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ชาวตำบลลำปำมีความ
สัมพันธ์และผูกพันอยู่กับระบบเครือญาติและบริวาร มีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย
ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม รักความยุติธรรม ในแง่มนุษย์กับธรรมชาติ
พบว่าชาวบ้านมีความซาบซึ้งและรู้คุณค่าในแง่ที่ธรรมชาติให้ปัจจัยพื้นฐานแก่การ
ดำรงชีวิต และในแง่มนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่า การดำเนินชีวิตของชาวบ้าน
กลุ่มดังกล่าวยังมีความเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือเหตุผลอยู่มาก
- 895.91009 วุฒิชัย เพชรสุวรรณ. วิเคราะห์วิจารณ์และอวิจารณ์จากการสื่อสารของตัวละครใน
ว43ว วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องมโนราชนิบาตฉบับวัดมัชฌิมาวาส สงขลา.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการสื่อสาร
ในลักษณะดังกล่าวโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่อง มโนรา
นิบาต ฉบับวัดมัชฌิมาวาส สงขลา ซึ่งได้รับการปริวรรตแล้ว จากผลการวิจัยปรากฏว่า
ในวิจารณ์และอวิจารณ์ ในเรื่องดังกล่าว ได้สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ การเมือง
การปกครอง ประเพณีและพิธีกรรม ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมอันเป็นลักษณะ
ทางสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคใต้ไว้มากพอสมควร
- 895.91009 สุภาวรรณ สอนสังข์. “ขุนนางค์”วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี: การศึกษา
ศ46บ เชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
เพื่อศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือชุด
พิจารณาถึงลักษณะอักษร อักษรวิธี วรรณกรรมและสังคม ตลอดจนอนุภาคที่ต่างกัน
และเหมือนกันของฉบับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและฉบับหอสมุดแห่งชาติ การวิจัยครั้งนี้
ทำให้ทราบว่าอักษรที่ใช้บันทึกวรรณกรรมท้องถิ่น เรื่องขุนนางค์ เป็นอักษรไทย
สมัยรัตนโกสินทร์ ส่วนอักษรวิธีนั้นบันทึกตามสำเนียงท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ดังนั้นการสะกดการันต์ จึงแตกต่างกับฉบับหอสมุดแห่งชาติ วรรณกรรมเรื่องนี้
เป็นวรรณกรรมประเภทนิทานประโลมโลก

- 895.91009 สืบพงศ์ ธรรมชาติ. การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมชาตภาคใต้จากหนังสือบุคคล. ส315ก กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
งานวิจัยฉบับนี้แสดงให้เห็นว่า คลังหนังสือบุคคลเหล่านี้ไม่เพียงแต่นำเสนอเรื่องในนิบาตชาตเท่านั้นแต่ในหลายๆลักษณะ ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับปัญญาสชาตของเชียงใหม่ และนิทานหลายต่อหลายเรื่องในมหาวีรสคอันเป็นคัมภีร์พุทธศาสนาฝ่ายมหายานที่มีชื่อเสียงอีกด้วย ชาตทั้งหมดเขียนในแบบคำประพันธ์ร้อยกรอง คือ กาพย์ ฉันท์ ร่าย กลอน และโคลง การวิเคราะห์หนังสือบุคคลดังกล่าวแสดงให้เห็นคุณค่าอย่างแจ่มชัดใน 3 ทางด้วยกัน คือ ทางภาษาวรรณศิลป์ ความคิดทางศาสนาและจริยธรรม ภาพสะท้อนของสังคมและวัฒนธรรม ของประชาชนชาวไทยภาคใต้
- 895.913009 รัชดา เสพมงคลเลิศ. จินตภาพในนิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้. ปัตตานี : ร112จ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
มุ่งศึกษากลวิธีการสร้างจินตภาพในนิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้ และสภาพสังคมจำนวน 14 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า กวีชาวไทยภาคใต้ใช้กลวิธีการสร้างจินตภาพ 2 ลักษณะ คือการกล่าวตรงไปตรงมา และการใช้โวหาร การสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมของชาวไทยภาคใต้ 2 ลักษณะคือ ภาพสะท้อนสังคมและภาพสะท้อนวัฒนธรรม กล่าวได้ว่าจินตภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสรรค์นิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้ คือช่วยสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแสดงลักษณะเฉพาะของนิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้ให้ปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้น
- 895.913009 วนิตา พิเศษพงษา. “ไกรสิทธิ์”วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดชุมพร : การศึกษาเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
ไกรสิทธิ์ เป็นวรรณกรรมประโลมโลกประเภทจักรๆ วงศ์ ๆ แต่งโดยกวีในท้องถิ่น เป็นวรรณกรรมที่นิยมอ่าน ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า อักษรที่ใช้บันทึกเรื่องไกรสิทธิ์ เป็นอักษรสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น อักษรวิธีมีลักษณะเด่นเป็นระบบเนื้อเรื่องเป็นไปในลักษณะกฎแห่งกรรม สอนคนให้รู้จักให้อภัยแทนการแก้แค้น กวีมีความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งถ้อยคำและสำนวนโวหาร อันจะก่อให้เกิดรสทางวรรณคดี

- 927.9153 พงศ์พันธุ์ ทินนิมิตร. **ชีวิตและผลงานวรรณกรรมหนังตะลุงของหนังกั้น ทองหล่อ.**
 พ12ข สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
 มุ่งศึกษาวิจัยชีวประวัติ และผลงานวรรณกรรมหนังตะลุง ของหนังกั้น ทองหล่อ ถึงองค์ประกอบของวรรณกรรม และวิธีการถ่ายทอดวรรณกรรมและภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรม นายกั้น ทองหล่อ เป็นชาวจังหวัดสงขลา เกิดเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2453 เขาเล่นหนังตะลุงมากกว่า 50 ปี มีชื่อเสียงโด่งดังมาตลอดชีวิต และได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง ส่วนเนื้อเรื่องที่แสดงจะเป็นนิทานจักรๆวงศ์ๆ และมีแนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมและธรรมะโดยใช้กลอนแปดร้อยกรองและสำนวนโวหาร

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวรรณคดี ที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สํารวจพบงานวิจัยในสาขาดังกล่าวทั้งหมดจำนวน 8 เล่ม เนื้อหาของงานวิจัยมุ่งศึกษาประเด็นเรื่องราวของวรรณกรรมท้องถิ่น ในส่วนสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการสื่อสารในลักษณะดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เหล่านั้น หรืองานวิจัยบางเล่มทำการศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ ถึงลักษณะอักษร อักษรวิธี วรรณกรรมและสังคม ตลอดจนอนุภาคที่ต่างกัน และเหมือนกันของฉบับที่วิจัย โดยเปรียบเทียบกับฉบับที่มีชื่อเรื่องเดียวกัน แต่มีให้บริการอยู่ในหน่วยงานราชการอื่น เช่น การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานีเรื่องขุนนางส์ ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น โดยนำไปเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเรื่อง ขุนนางส์เช่นกันแต่ฉบับดังกล่าวมิให้บริการอยู่ในห้องเอกสาร โบราณ หน่วยงานหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร เป็นต้น

1.2 คนตรี

- 398.7 มัลลิกา คณานุรักษ์. **เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี.** สงขลา :
 ม117พ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.
 เพื่อรวบรวมเพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกประเภทของเพลงและศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม สภาพความเป็นอยู่ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า เนื้อเพลงกล่อมเด็กที่รวบรวมจำแนกได้เป็นเพลงเกี่ยวกับสัตว์ พืช ธรรมชาติ สภาพภูมิศาสตร์ กล่อมเด็กโดยตรง คำสอนคติเตือนใจ ศาสนา

อิสลาม ประชด เสียดสี นินทาบุคคลต่าง ๆ ความรักของหนุ่มสาว ความเชื่อเกี่ยวกับ
ว่าววงเดือน เป็นต้น

- 398.8 วินัย จันทรพรหม. วิเคราะห์สำนวนโวหารและสัญลักษณ์ในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้.
ว35ว สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งศึกษาการใช้สำนวนโวหารและสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก
ภาคใต้ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การใช้สำนวนโวหาร มีหลายประเภทดังนี้ โวหาร
อุปมา อุปลักษณ์ นามนัย บุคลาธิษฐาน อติพจน์ และอุทาหรณ์ ส่วนโวหารที่ใช้มาก
ที่สุดคือโวหารอุปมา รองลงมาได้แก่โวหารนามนัย อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐานโดย
ที่ผู้ประพันธ์นิยมนำเอาลักษณะธรรมชาติในพวกพืช สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้รวมทั้งเรื่อง
ราวของปรากฏการณ์ต่างๆมาเป็นสิ่งเปรียบเทียบ
- 398.8 ศิริพร โชคไพศาล. ความเปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ตำบลเขาชัยสน อำเภอ
ศ37ค เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2535.
มุ่งศึกษากลวิธีในการเสนอเนื้อหาและคุณค่าจากการสื่อความหมายโดยการใช้
ความเปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีในการเสนอเนื้อหา
มีหลายลักษณะ เรียงตามลำดับความถี่ที่ปรากฏมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ คือ
อุปมา นามนัย อุปลักษณ์ อุทาหรณ์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ โดยผู้แต่งนิยมนำเอา
สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นมาใช้ในการเปรียบเทียบ การศึกษาคุณค่าจากการสื่อความหมายโดยการใช้ความ
เปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ในด้านคุณค่าทางด้านอารมณ์พบว่าผู้แต่งได้สื่อให้เห็น
ถึงรสวรรณคดีไทยทั้ง 4 รส

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มี
เนื้อหาทางด้านดนตรี และให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี พบงานวิจัยจำนวน 3 เล่ม เป็นการศึกษาเพลงกล่อมเด็กทั้งหมดเพียงมีการเปลี่ยนสถานที่ในการ
ศึกษาเป็นจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ มุ่งศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม
และสภาพความเป็นอยู่ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก และบางเล่มมุ่งศึกษาการใช้สำนวนโวหาร และ
สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
วิทยากรในเขตพื้นที่ดังที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

1.3 ภาษา

- 417.2
ป12ก
ประภาพรรณ เสนีตันติกุล. การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบศัพท์ภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา โดยแบ่งตามกลุ่มความหมาย รวมทั้งสิ้น 16 ประเภท ได้แก่ คำเรียกชื่อ ส่วนต่าง ๆ ในร่างกาย คำเรียกเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ คำเรียกชื่อเครื่องมือ เครื่องใช้ทั่วไป คำเรียกชื่อพืชและสัตว์ในท้องถิ่น เป็นต้น ผลการวิจัยปรากฏว่า ภาษาถิ่นทั้งสามมีการใช้ศัพท์อยู่ 3 ประเภทด้วยกัน คือ ศัพท์ที่ทุกถิ่นใช้เหมือนกันหมด ศัพท์ที่ทุกถิ่นใช้แตกต่างกันหมด และศัพท์ที่ถิ่นใดถิ่นหนึ่งใช้แตกต่างกันออกไป
- 495.917
ก16ก
กมลพร พิศภักดิ์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดกระบี่. สงขลา : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งศึกษาลักษณะเฉพาะเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่อง ระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ โดยใช้แหล่งข้อมูล ในท้องที่จังหวัดกระบี่ 4 เขตพื้นที่ ในแต่ละเขตใช้ผู้บอกภาษาที่คัดเลือกอย่างมีเกณฑ์ เขตละ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย รายการคำสำหรับศึกษา ระบบเสียง โครงสร้างของคำ ความหมายของคำ และรายการข้อมูลสำหรับตรวจสอบ ระบบไวยากรณ์
- 495.917
ก16น
เกษมณี เทพวัลย์. แนวแบ่งเขตภาษาไทยกลางกับภาษาไทยถิ่นโดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
เพื่อศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกัน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพร บางอำเภอ ผลการวิจัยแสดงว่า ภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกันในบริเวณ 7 อำเภอดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาตามลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ กลุ่มภาษาไทยถิ่นกลาง และกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มภาษาไทยถิ่นกลาง ใช้พูดกันในบริเวณอำเภอเมืองจนถึง บางบริเวณของอำเภอทับสะแก เป็นต้น

- 495.917
จ57ก
เจริญ สุวรรณรัตน์. การศึกษาคำและความหมายในภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลพิเทน
กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2534.
มุ่งศึกษาคำ และความหมาย โดยศึกษาการใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นในแง่การใช้
คำศัพท์ที่เหมือนกัน ต่างกัน กับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไป ผลการ
วิจัยทำให้ทราบว่า ลักษณะโครงสร้างของคำและการสร้างคำในภาษาไทยถิ่นใต้
ตำบลพิเทน มีโครงสร้างของคำพยางค์เดียว และคำสองพยางค์ เหมือนกับภาษา
ไทยมาตรฐาน มีลักษณะการสร้างคำซ้ำ คำซ้อน และคำประสม เหมือนกับภาษาไทย
มาตรฐาน การเรียงลำดับคำ จะเรียงลำดับคำสับที่กับภาษาไทยมาตรฐาน การศึกษา
เกี่ยวกับเรื่องคำและความหมายภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลพิเทน จะนำเอาภาษามลายู
ท้องถิ่นปัตตานีมาประสมกับคำภาษาไทย
- 495.917
จ53ก
เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์. การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขต
ภาษาถิ่นในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
ผลการวิจัยแสดงว่า การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระ แบ่งเขตภาษา ใน
4 จังหวัด ดังกล่าวนั้น สามารถแบ่งภาษาเป็นภาษาย่อยได้ 3 กลุ่ม คือ 1. ภาษาภูเก็ต
และพังงา 2. ภาษากระบี่ 3. ภาษาตรัง ส่วนการแบ่งเขตภาษาโดยใช้ลักษณะทาง
สัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ มาเป็นเกณฑ์นั้น สามารถแบ่งภาษาได้เป็น 2 กลุ่ม คือ
1. ภาษาภูเก็ตและพังงา และ 2. ภาษากระบี่และตรัง ภาษาภูเก็ตและพังงา มีลักษณะทาง
สัทศาสตร์ของสระ และวรรณยุกต์แตกต่างจากภาษากระบี่และตรัง ภาษากระบี่
และภาษาตรัง ซึ่งมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์เหมือนกันนั้น มีลักษณะทาง
สัทศาสตร์ของสระแตกต่างกัน
- 495.917
ฉ117ก
ฉลลิกา มหาพูนทอง. การกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทย
ถิ่นใต้ตะวันตกโดยใช้พยางค์ที่มีสระเสียงยาวกับพยัญชนะท้าย. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
เพื่อกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก กับภาษาไทยถิ่นใต้
ตะวันตก โดยใช้การแปรระหว่าง /k/ กับ /ʔ/ ในตำแหน่งพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่มี
สระเสียงยาวเป็นเกณฑ์ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า
บริเวณที่น่าจะเป็นที่ตั้งของแนวแบ่งเขตภาษาดังกล่าวที่เป็นพื้นที่ราบ มีอยู่ 5 บริเวณ
หากพิจารณาแนวแบ่งเขตที่ลากผ่าน 5 บริเวณนี้ และที่ลากผ่านเทือกเขาในบริเวณ

ที่ต่อเนื่องกันจะได้แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก ซึ่งเริ่มจากอ่าวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานีลงมาทางใต้ ตามเทือกเขานครศรีธรรมราช แล้วมุ่งสู่ทางทิศตะวันตกผ่านเทือกเขาหน้าแดงไปจรดทะเลอันดามัน

- 495.917
ณ113ก ฌัฐวุฒิ พงศ์จันทร์เสถียร. การแปรของสระสูงในภาษาสงขลาตามตัวแปรทางสังคม.
ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2538.
เพื่อศึกษาการแปรของสระสูงในคำบางคำของภาษาสงขลาว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยหรือไม่ โดยกำหนดศึกษาตัวแปรอายุ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้ใหญ่ กลุ่มคนชรา และศึกษาตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย 2 ถิ่น คือ ชุมชนเมือง และชุมชนชนบท ผลการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษาในการออกเสียงคำที่ประสมด้วยรูปสระ อี อือ อุ เป็นต้น
- 495.917
ด117ก ดวงใจ เอช. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี
และนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
เพื่อศึกษาการแปรของศัพท์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราชผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำที่ปรากฏในแบบสอบถามว่ามีกี่ศัพท์ และแสดงการกระจายของศัพท์ลงบนแผนที่ จากผลการกระจายของศัพท์ทำให้แบ่งประเภทของแผนที่ได้ 2 ประเภท คือ ประเภทที่ไม่สามารถแบ่งบริเวณที่ศึกษาออกเป็นพื้นที่ย่อยได้ และประเภทที่สามารถแบ่งบริเวณที่ศึกษาออกเป็นพื้นที่ย่อยได้ ทำให้สรุปได้ว่า แนวแบ่งเขตภาษาที่สำคัญอยู่ที่บริเวณเส้นแบ่งเขตจังหวัด
- 495.917
น17ค นอง บุญศักดิ์. คำไวพจน์ในหมวดคำกริยาแสดงอาการในภาษาถิ่นสงขลา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.
เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะความหมายของคำไวพจน์ ผลการศึกษาพบว่าคำในหมวดคำกริยาแสดงอาการในภาษาถิ่นสงขลาสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือคำที่มีความหมายบอกอาการเคลื่อนที่ และบอกอาการอยู่กับที่ คำมีความหมายบอกอาการเคลื่อนที่แบ่งเป็นเคลื่อนที่บอกทิศทางและไม่บอกทิศทาง ส่วนกริยาบอกอาการอยู่กับที่จะบอกลักษณะการกระทำต่าง ๆ คือ การเคลื่อนไหว การสื่อสารด้วยวาจา การสัมผัส และการจับยึด คำทั้งสองประเภทนี้จัดเป็นอรรถเขตได้ 11 อรรถเขต และจัดคำไวพจน์ไว้ในอรรถเขตย่อยได้ 41 อรรถเขตย่อย ส่วนการวิเคราะห์ความหมายของคำไวพจน์พบว่า คำไวพจน์ส่วนใหญ่มีความหมายแตกต่างกัน คือคำในอรรถเขตย่อยหนึ่งจะมีคำหนึ่งมีความหมายกว้างใช้ได้ทั่วไป ส่วนคำอื่นๆ จะมีความหมายแคบใช้ได้เฉพาะที่

- 495.917
ป57ว
เปรมจิต ชนะวงศ์. วิเคราะห์การใช้คำและการเรียงคำในภาษาถิ่นใต้ : ชุมพร และ นครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
เพื่อวิเคราะห์การใช้คำและการเรียงคำในภาษาถิ่นใต้ ข้อมูลในการวิเคราะห์ ได้มาจากผู้วิจัยซึ่งใช้ภาษาถิ่นใต้ในชีวิตประจำวันส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งได้มาจาก ผู้บอกภาษาในจังหวัดชุมพร และจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดให้ภาษาถิ่น ในจังหวัดชุมพร เป็นตัวแทนของภาษาถิ่นใต้ตอนบน และภาษาถิ่นนครศรีธรรมราช เป็นตัวแทนของภาษาถิ่นใต้ตอนกลางผลการวิจัยได้แบ่งประเภทคำออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ แบ่งโดยใช้หน้าที่ทางไวยากรณ์มี 11 ประเภท คือคำบุรุษสรรพนาม คำลำดับญาติ คำลักษณนาม คำกริยา เป็นต้น สำหรับคำที่แบ่งโดยใช้หน้าที่ทาง ไวยากรณ์มีลักษณะการใช้คำ ส่วนใหญ่ใช้ตามลักษณะภาษาไทยโบราณ คือ การใช้คำ บุรุษสรรพนาม ใช้โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเป็นสำคัญ
- 495.917
ป157ร
เปรมินทร์ การะวี. รูปและความหมายของคำซ้ำพยางค์ที่เป็นคำคุณศัพท์และคำกริยา ในภาษาสงขลา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
มุ่งศึกษารูปและความหมายของคำซ้ำพยางค์ที่เป็นคำคุณศัพท์และคำกริยา วิเศษณ์ในภาษาสงขลา เพื่อจัดกลุ่มตามลักษณะดังกล่าว ผลการศึกษาปรากฏว่า คำซ้ำ พยางค์สามารถจำแนก โดยใช้เกณฑ์ทางเสียงเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ คำซ้ำพยางค์ ที่มีโครงสร้างทางเสียงของคำสองพยางค์ และคำซ้ำพยางค์ที่มีโครงสร้างทางเสียงของ คำมากกว่าสองพยางค์ คำซ้ำพยางค์แต่ละกลุ่มยังแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ คำซ้ำพยางค์ ที่มีความต่างของโครงสร้างของพยางค์ที่การลงเสียงหนัก - เบา คำซ้ำพยางค์ที่มี โครงสร้างของพยางค์อย่างน้อย 1 พยางค์
- 495.917
ว37ก
วิจิตร ศรีสุวิธานนท์. การจำแนกภาษาโดยใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ : ภาษาไทยกลุ่ม ตากใบ. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2526.
มุ่งศึกษาการใช้ศัพท์ในด้านชนิดของศัพท์ที่ใช้ การกระจายของศัพท์ และดูว่า จะสามารถใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ในการกำหนดพื้นที่ ของภาษาถิ่นกลุ่มนี้ได้หรือไม่ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าภาษาไทยกลุ่มตากใบ มีการใช้ศัพท์สามชนิด คือ ศัพท์ที่ใช้ ร่วมกันกับภาษาไทยใต้ทั่วไปจำนวนหนึ่ง ศัพท์ที่ใช้ร่วมกันกับภาษามลายูปัตตานี จำนวนหนึ่ง และศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยกลุ่มตากใบจำนวนหนึ่ง ศัพท์ที่ใช้ร่วมกัน กับภาษาไทยใต้ทั่วไปมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากภาษาไทยใต้ทั่วไปคือมี ลักษณะปฏิภาคกันในเรื่องของจำนวนพยางค์ เสียงพยัญชนะและเสียงสระ เป็นสำคัญ

- 495.917
พ17ก
พริ้มรส มาริประสิทธิ์. การแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง
และภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด: การศึกษาคำศัพท์. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในอนาคตจะมีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ลดลง
และมีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นกลางเพิ่มมากขึ้นในบริเวณที่ศึกษา โดยแต่ละ
หน่วยอรรถมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำต่างกัน ส่วนการหาเขตปรับเปลี่ยน
ภาษาพบว่า เขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มที่มีอายุมากกว่าอยู่เหนือเขตปรับเปลี่ยน
กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่าดังสมมติฐาน โดยเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป
อยู่ที่บ้านละหาน ตำบลบางสะพาน และเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุ 35 – 45 ปี
อยู่ได้บริเวณนั้นลงมา
- 495.917
ส42ก
สุจิน แก้วกลม. การแปรของการออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นระเบิดไม่ก้องมีลม
ของผู้พูดภาษาถิ่นพัทลุงที่มีอายุต่างกัน. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
เพื่อศึกษาว่าผู้พูดภาษาถิ่นพัทลุง ออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นระเบิด
ไม่ก้องมีลมอย่างไร และการแปรของการออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นระเบิด
ไม่ก้องมีลม มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุหรือไม่ โดยกำหนดตัวแปรอายุ 3 กลุ่ม คือ
กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มคนชรา จำนวนประชากรตัวอย่างทั้งสิ้น 87 คน
และดำเนินการวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้คำเพื่อทดสอบการออกเสียง
หน่วยเสียงพยัญชนะต้นระเบิดไม่ก้องมีลมจำนวน 40 คน
- 495.917
ส45ก
สุนีย์พร เลิศกุลทานนท์. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดพังงา และกระบี่.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
เพื่อศึกษาการแปรของศัพท์ในจังหวัดพังงา และกระบี่และนำผลการศึกษา
มาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย พร้อมทั้งเปรียบเทียบการแปรของศัพท์กับการแปรของเสียง
และเปรียบเทียบกับคำแปรของศัพท์ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช
ผลการวิจัยแสดงว่า การแปรของศัพท์สามารถนำมาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยในบริเวณ
ที่ศึกษาได้ และพบว่าแนวแบ่งเขตภาษาถิ่นคือแนวที่พาดจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก
โดยเริ่มจากด้านตะกั่วทุ่ง ผ่านอำเภออ่าวลึกและอำเภอปลายพระยาไปจนถึงสุพรรณแดน
กระบี่

- 495.917
ศ46ค สุภา วัชรสุขุม. คำยืมภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานีในภาษาถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2534.
มุ่งที่จะนำคำที่อยู่ในข่ายสงสัยว่าเป็นคำยืมภาษามลายู ซึ่งรวบรวมจากเอกสารต่างๆ จำนวน 643 คำ มาวิเคราะห์ว่าคำใดเป็นคำที่ยืมมาจากภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานี คำใดเป็นคำที่ใช้ร่วมกันระหว่างภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานีกับภาษาไทยถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และได้ศึกษาว่าในการใช้คำยืมและคำที่ใช้ร่วมกันนั้นมีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงรูปคำและความหมายของคำเหล่านั้นหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า คำที่อยู่ในข่ายสงสัยจำนวน 643 คำ เป็นคำที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันในภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานี 400 หน่วย ธรรมดา เป็นคำที่ยืมมาจากภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานี 352 หน่วยธรรมดา คำที่ใช้ร่วมกันระหว่างภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานีกับภาษาไทยถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 48 หน่วย ธรรมดา
- 495.917
อ117ค อรุณี รัตนกุล. คำลักษณะนามในภาษาไทยถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สระบุรี และสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
ศึกษาการใช้คำลักษณะนาม เพื่อดูว่าคำลักษณะนามที่ใช้ในภาษาไทยถิ่นดังกล่าวมีอะไรบ้าง มีความหมายอย่างไร และใช้แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ห่อหุ้มประกอบหรืออรรถลักษณะ โดยกำหนดความหมายของคำลักษณะนามจากคำนามที่เกิดร่วมและแสดงความหมายของคำลักษณะนามในรูปของอรรถลักษณะ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า คำลักษณะนามในภาษาไทยถิ่น 4 ภาษาดังกล่าวแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ตามอรรถลักษณะได้ 13 ประเภท
- 495.918
ฉ115ร จันทัส ทองช่วย. ระบบหน่วยเสียงภาษาชาวเลเกาะสิเหร่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2519.
เพื่อศึกษาระบบหน่วยเสียงภาษาชาวเลเกาะสิเหร่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตในเรื่อง ตำแหน่งหรือฐานที่ทำให้เกิดเสียง ลักษณะและคุณสมบัติของเสียง การปรากฏของเสียงในแต่ละพยางค์ จำนวนหน่วยเสียง รูปแบบของพยางค์ การลงเสียงหนักเบาในคำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป และการขึ้น – ลงเสียงในประโยค โดยใช้ผู้ให้ปากคำ 4 คน ข้อมูลทางภาษาประกอบด้วยคำภาษาไทย 916 คำ ประโยค 53 ประโยค คำตอบรับและปฏิเสธ 2 คำ และนิทาน 2 เรื่อง แล้วนำผลที่ได้จากการวิจัยเปรียบเทียบกับระบบหน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับแนะนำครูผู้สอนภาษาไทยที่สองแก่นักเรียนผู้พูดภาษาชาวเล

- 495.918
ป17ก ประคุณ เทพสกุลรัตน์. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่น จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
มุ่งวิเคราะห์ความแตกต่างของศัพท์ ศึกษาการกระจายของศัพท์และนำผลการศึกษามาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย ผลการวิจัยพบว่าภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสงขลา มีการใช้ศัพท์แตกต่างกันในถิ่นต่าง ๆ ลักษณะความแตกต่างของศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกันมี 3 ลักษณะคือ แตกต่างทางลักษณะโครงสร้างของคำ แตกต่างทางลักษณะการใช้คำ และแตกต่างตามธรรมชาติของภาษา การกระจายของศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกันทั้ง 72 หน่วยอรรถ ไม่ปรากฏการรวมตัวของเส้นแบ่งเขตศัพท์หนาแน่นในบริเวณใดบริเวณหนึ่งอย่างชัดเจน
- 495.918
ป17ค ประสิทธิ์ สมสู่. คำประสมในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533.
มุ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะส่วนประกอบ หน้าที่และความหมาย โดยแบ่งจุดเก็บข้อมูลออกเป็น 6 จุด เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า คำประสมประกอบด้วยคำเดี่ยวตั้งแต่ 2-5 คำ โดยคำเหล่านี้เกี่ยวข้องกับคำในหมวดต่าง ๆ 8 หมวด คือ คำนาม คำกริยา คำลักษณนาม คำจำนวนนับ คำลำดับที่ คำบอกเวลา คำบุพบท และคำช่วยหลังกริยา ด้านหน้าที่พบว่า มีคำประสมที่ทำหน้าที่เพียงอย่างเดียวและคำประสมที่ทำหน้าที่หลายอย่าง โดยคำประสมที่ทำหน้าที่เพียงอย่างเดียวมี 4 ประเภท ผลการวิจัยเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคำประสมในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะบางประการของคำประสมในภาษาไทยถิ่นใต้
- 495.918
พ415ก พูนศรี ศรีขวัญ. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
มุ่งศึกษาลักษณะโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าระบบเสียง ในภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 เขต มี จำนวนหน่วย 7 เสียงตรงกัน เมื่อพิจารณาลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละเขตพบว่า เขตปัตตานี 1 และปัตตานี 2 มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก ส่วนเขตปัตตานี 3 และปัตตานี 4 แตกต่างออกไป

- 495.918 สมวงศ์ มะโมะยะยา. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา :
 ส16ภ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
 มุ่งศึกษาลักษณะโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯในเรื่องระบบเสียง
 ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์
 ตามระเบียบวิธีทางภาษาศาสตร์วรรณนา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์
 ในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ แล้วมี
 ลักษณะต่างกันทุกเขต เมื่อพิจารณาสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละเขต
 พบว่า ส่วนใหญ่มีสัทลักษณะคล้ายกัน การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ทุกเขตปรากฏเฉพาะ
 แบบไม่ใช่วรรณยุกต์สนธิ
- 495.918 สว่างจิต พงศ์ศรีวัฒน์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดยะลา. สงขลา :
 ส16ภ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
 มุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านระบบเสียง ระบบไวยากรณ์
 และความหมายของคำที่น่าสนใจบางคำ โดยเลือกแหล่งข้อมูลจากพื้นที่จังหวัดยะลา
 ทั้ง 6 อำเภอ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านระบบเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์เมื่อพิจารณา
 สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละเขต พบว่าเขต1,2 และ4 มีหน่วยเสียง
 วรรณยุกต์คล้ายคลึงกันมาก และหากพิจารณาแบ่งโครงสร้างของพยางค์ทั้ง 5 แบบ
 ดังกล่าว ปรากฏว่า สามารถแบ่งได้เป็น 54 ลักษณะ ซึ่งมากกว่าโครงสร้างของพยางค์
 ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ
- 495.918 สายสมร ชูนิมิ. ลักษณะของภาษาไทยถิ่นที่ชาวไทยมุสลิมใช้ในชีวิตประจำวัน
 ส32ล ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
 มุ่งศึกษาลักษณะของภาษาโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯในด้าน
 ระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ด้านระบบเสียง หน่วยเสียง
 วรรณยุกต์มี 7 หน่วยเสียง ทุกหน่วยเสียงมีสัทลักษณะและระบบการแยกเสียงแตกต่าง
 จากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ด้านระบบไวยากรณ์ ส่วนใหญ่มีลักษณะตรงกันกับภาษา
 ไทยถิ่นกรุงเทพฯ ส่วนที่แตกต่างกันคือ โครงสร้าง ของคำมีคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่น
 ที่วิจัยออกเสียงเป็นคำพยางค์ และคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่นที่วิจัยออกเสียงเป็นคำสอง
 พยางค์แต่ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯออกเสียงเป็นคำพยางค์เดียว เป็นต้น

495.918 ไสว เรื่องพิเศษ. ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นตำบลเทพกษัตรี อำเภอลาด จังหวัด
ส97ร ภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2520.

เพื่อศึกษาระบบหน่วยเสียงในเรื่องลักษณะและคุณสมบัติของเสียงฐานที่เกิดเสียง จำนวนหน่วยเสียง การปรากฏของหน่วยเสียงในแต่ละพยางค์ รูปแบบของพยางค์และความหมายของคำ ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวมี 22 หน่วยเสียง หน่วยเสียงพยัญชนะประสมมี 12 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยวมี 18 หน่วยเสียง หน่วยเสียงประสมมี 6 หน่วยเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 7 หน่วยเสียง รูปแบบของพยางค์มี 7 รูปแบบ ความหมายของคำเมื่อเปรียบเทียบกับภาษากลางแล้ว แยกคำได้เป็น 4 ประเภท

495.918 อมรรัตน์ ศิริบุบผะ. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดพังงา. สงขลา : มหาวิทยาลัย
อ46ภ ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

มุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ ใช้แหล่งข้อมูลจากจังหวัดพังงา ทั้ง 7 อำเภอ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระบบเสียง ปรากฏว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นพังงา ทั้ง 4 เขต มี 7 หน่วยเสียงเท่ากัน แต่มีลักษณะและมีระบบการแยกเสียงวรรณยุกต์ต่างกันเล็กน้อยและแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ สำหรับหน่วยเสียงสระนั้นมีจำนวนหน่วยเสียงตรงกันกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านภาษา พบงานวิจัยจำนวน 26 เล่ม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องของภาษาไทยถิ่น โดยมุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่องระบบวรรณยุกต์ สัทลักษณะของวรรณยุกต์ คำ หรือความหมายโดยศึกษาการใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นในแง่การใช้คำศัพท์ที่เหมือนกัน ต่างกัน หรือศึกษาประเด็นย่อยอื่นๆที่น่าสนใจตามขอบเขตที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ จากผลการสำรวจและวิเคราะห์ในครั้งนี้ ทำให้ทราบว่างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องภาษาไทยถิ่นมีจำนวนมากเกือบทุกจังหวัดในภาคใต้ ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น เหตุผลทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทที่เปิดสอนในสาขาวิชาภาษาไทย หรือเหตุผลทางด้านความน่าสนใจในความแตกต่างทางด้านภาษาถิ่นของแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่คล้ายคลึงกันคือ ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยรายการคำสำหรับศึกษาในเรื่องของระบบเสียง โครงสร้างของคำ ความหมายของคำ และรายการข้อมูลสำหรับตรวจสอบระบบไวยากรณ์ ส่วนการเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีภาษาศาสตร์

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งหมดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขา ศิลปะ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี คนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละคร และภาษา เป็นต้น พบงานวิจัย ที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวนทั้งหมด 37 เล่ม งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับวรรณคดี และภาษา เป็นการเปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นของ แต่ละจังหวัดกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในเรื่อง เสียง ไวยากรณ์ ความหมาย ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับดนตรี ก็จะเป็นเรื่องของเพลงกล่อมเด็กที่มุ่งศึกษา ความเชื่อ ค่านิยม และสภาพความเป็นอยู่ จากผลของการ ศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงประเภท เนื้อหา ปริมาณ งานวิจัยแต่ละสาขาของทั้ง 2 หน่วยงาน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดเก็บ รวบรวม และให้บริการงานวิจัยในสาขาศิลปะน้อยกว่า สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยเฉพาะงานวิจัย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ ไม่ปรากฏงานวิจัยในสาขาดังกล่าวนี้ ให้บริการอยู่ในสำนัก วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ยังเป็น ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ได้เพิ่มความ สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2. สาขามนุษยศาสตร์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขามนุษยศาสตร์ ถึงรายละเอียดในเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์ ตามรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะบรรณานิติทัศน์หนังสือ ตามระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมดิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ขนบธรรมเนียมประเพณี

- 303.373 สมพงษ์ สุกใส. ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา :
 ส113ค ศึกษาจากจิตรกรรมฝาผนังศาสนสถานจีน. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา, 2535.
 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าชาวไทยเชื้อสายจีน มีความเชื่อเกี่ยวกับจิตรกรรม
 ฝาผนัง ศาสนสถานจีนและสามารถแบ่งความเชื่อออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ความ

เชื่อเกี่ยวกับการมีอายุยืน โดยเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอายุยืน ความเชื่อเกี่ยวกับโชคกลาง จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีโชคกลาง ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจ ยศศักดิ์ จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีอำนาจ ความเชื่อเกี่ยวกับการมีบุตรหลานสืบตระกูล เป็นสัญลักษณ์อวยพรให้มีบุตรหลานสืบตระกูลและความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งป้องกัน อันตราย และขจัดสิ่งชั่วร้าย เช่น จิตรกรรมไผ่ยก่าย ไผ่เขียน เทวดาทั้ง 4 ทหารที่บานประคูด

394.2 พณิตา พุ่มเอี่ยม. ประเพณีไหว้พระจันทร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลเมือง
พ85ป หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา, 2538.

ศึกษาการปฏิบัติและศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไหว้พระจันทร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในบริเวณนี้ ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีดังกล่าวมีขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี จำแนกตามขั้นตอนได้เป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนเตรียมการก่อนวันไหว้พระจันทร์ และขั้นปฏิบัติในวันไหว้พระจันทร์ ในขั้นตอนเตรียมการก่อนวันไหว้พระจันทร์ จะมีการเตรียมอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ในการจัดโต๊ะประกอบพิธี การตกแต่งบ้านเรือนและการจัดสถานที่ในการประกอบพิธี การไหว้จะมี 2 ลักษณะคือ การนั่งไหว้ และการยืนไหว้ ที่นิยมคือการนั่งไหว้ เป็นต้น

394.2682943 สัตยญา วัชรพันธุ์. วัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา.
ส113ว สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา, 2535.

ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของชาวสงขลา เช่น วัฒนธรรมด้านความเชื่อและศาสนา ด้านศิลปกรรม ด้านการคมนาคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การเมือง การปกครอง ด้านการละเล่นพื้นบ้านวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ เป็นวัฒนธรรมสะท้อนถึงวิถีชีวิตตามสภาพความเป็นจริงของสังคมในท้องถิ่น จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมาก ประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา จะมีการวางแผนเตรียมอุปกรณ์กันในระยะยาว ส่วนประกอบที่สำคัญของเรือพระก็คือ พระลาก บุษบก เครื่องประโคม และดัม เป็นต้น

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี พบงานวิจัย จำนวน 3 เล่ม เป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีไหว้พระจันทร์ของชาวไทยเชื้อสายจีน ประเด็นในการศึกษามุ่งศึกษาการปฏิบัติและศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ส่วนงานวิจัยอีกเล่มมุ่งศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 11

ของชาวจังหวัดสงขลา งานวิจัยทั้งสองเล่ม เป็นงานวิจัยที่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ได้ทำการวิจัยไว้ในปี 2535 และปี 2538 งานวิจัยทั้งสองเล่มผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตจากการเตรียมการ ส่วนประกอบ และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเพณีนั้นๆ

2.2 การปกครอง

- 303.482593 สงคราม ชื่นภิบาล. **การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้.**
 ส12ก กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
 ในทางการปกครอง ปัญหาที่เรื้อรังคือ เรื่องความสุจริต ความเอาใจใส่ และความรอบรู้ของข้าราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้าราชการจำนวนไม่น้อยที่มุ่งสร้างฐานะส่วนตัวมากกว่าการสร้างชื่อเสียง ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ นอกจากนี้ยังขาดความเข้าใจเรื่องภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและมักจะถือว่าเรื่องเหล่านี้ไม่สำคัญ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้ชาวไทยมุสลิมเกิดความเจ็บช้ำน้ำใจ จนถึงขั้นที่สร้างความรู้สึกไม่เป็นมิตร
- 320.9593 เกษม รังศิโยกฤษฏ์. **อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อการจัดการปกครองของจังหวัดชายแดนภาคใต้.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
 ก580 มุ่งศึกษาให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่ามีอย่างไร ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดการปกครองของรัฐบาลในภูมิภาคนี้ได้อย่างไร เพียงใด เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นพื้นฐานในการที่จะปรับปรุงแก้ไขหรือกำหนดวิธีการปกครองให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกประการหนึ่งผู้ศึกษาได้เสนอหลักบางประการเกี่ยวกับการจัดการปกครอง ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์แก่ทางราชการด้วย
- 339.46 ฤทัยวรรณ สุภเกษร. **การศึกษาสภาวะความยากจนของชุมชนทะเลน้อย.** สงขลา :
 ฤ18ก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535.
 เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ที่ทำให้เกิดความยากจนของชุมชนทะเลน้อย เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านั้นว่ามีผลกระทบต่อความยากจนมากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสภาพความยากจนของชุมชนทะเลน้อย การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ความยากจนของชุมชนทะเลน้อย มีสาเหตุที่มาหลายประการคือ สภาพพื้นที่

เป็นที่ลุ่มต่ำ ดินและน้ำเป็นกรดจัด มีอุปสรรคจากภัยธรรมชาติ แหล่งอาหารลดความอุดมสมบูรณ์ การเจ็บป่วย และความทันสมัย นอกจากนี้ปัญหาความยากจน ยังมีผลมาจากการพนันและการเสียดังโศก การกู้ยืม การเล่นแชร์เงินสด การขาดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การจัดงานและการออกป้ามาร่วมงาน ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลที่ก่อให้เกิดความยากจนขึ้น

- 352.07 นิคม สุวรรณรุ่งเรือง. **ชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจของชุมชนชาวไทยมุสลิมใน**
 น31ข **จังหวัดชายแดนภาคใต้**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
 ปัตตานี, 2530.
 เพื่อศึกษาว่า ใครหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นชนชั้นนำที่มีอำนาจในการปกครองชุมชนแล้วชนชั้นนำยังมีคุณสมบัติพิเศษอะไรที่ส่งเสริมให้ได้รับยอมรับเป็นชนชั้นนำ กลุ่มชนชั้นนำด้วยกันมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจซึ่งกันและกันอย่างไร และการศึกษา
 ยังศึกษาเปรียบเทียบว่า ลักษณะชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจชุมชนชาวไทยมุสลิม
 ที่พัฒนาแล้วกับชุมชนชาวไทยมุสลิมที่กำลังพัฒนาแตกต่างกันอย่างไร โดยศึกษา
 เิงสำรวจ
- 559.30141 ชาลี ศิลปรัศมี. **การปกครองมณฑลนครศรีธรรมราชภายใต้พระเจ้าน้อยยาเธอ เจ้าฟ้า**
 ข27ก **ยุคลทิฆัมพร กรมขุนลพบุรีราเมศวร์(พ.ศ. 2453 – 2468)**. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
 ปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่ง ประการหนึ่งก็คือ การที่กลุ่มอำนาจเจ้าเมืองเก่าในหัว
 เมืองเหล่านี้ไม่ยอมรับข้าหลวงเทศาภิบาล สามัญชนที่ส่งไปจากกรุงเทพ ปัญหานี้เป็น
 ปัญหาละเอียดอ่อนจะแก้ไขได้ก็ด้วยวิธีการทางด้านจิตวิทยาการปกครองเท่านั้น เนื่อง
 จากพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น คือ การทำให้
 ดินแดนปักษ์ใต้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรอย่างแท้จริง และการเตรียมตัว
 เผชิญการคุกคามจากอังกฤษ
- 559.3035 พรรณงาม เง่าธรรมสาร.
 พ17ก **การปกครองหัวเมืองภาคใต้ทั้ง 7 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า**
เจ้าอยู่หัว. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2518.
 มุ่งศึกษาการจัดการปกครอง “หัวเมืองภาคใต้ ทั้ง 7” หรือหัวเมืองแบกทั้ง 7
 ในประการต้น การศึกษานี้มุ่งชี้ให้เห็นมูลเหตุที่มาของปัญหาต่างๆ อันเป็นปัจจัย
 ผลักดันให้รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปการปกครองดินแดนนี้ ทั้งที่เป็นมูลเหตุ
 อันเกิดจากสภาพการปกครองภายในที่มีมาแต่เดิม และแรงผลักดันอันเกิดจากภัย

จักรวรรดินิยมภายนอก โดยศึกษาจากพัฒนาการทางความสัมพันธ์ที่ไทยมีกับดินแดนส่วนนี้ รวมทั้งสภาพการปกครองภายในดินแดนนั้นก่อนที่การปฏิรูปการปกครองจะเริ่มขึ้น ศึกษาถึงปัญหาทางการปกครองภายในดินแดนนี้ที่ค่อย ๆ ปรากฏชัดเจนและรุนแรงขึ้น

895.912 สมเจตน์ อัมรพรต. **ปัญหาสังคมชนบทภาคใต้ที่ปรากฏในบทร้อยกรอง ซึ่งพิมพ์ใน**
ส16ป **ระหว่างปี พ.ศ. 2521 – 2533.** สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2534.

เพื่อศึกษาปัญหาสังคมชนบทภาคใต้ที่ปรากฏในบทร้อยกรอง โดยจะศึกษาถึงกลวิธีการนำเสนอปัญหา และศึกษาปัญหาของสังคมชนบทภาคใต้ที่ปรากฏในบทร้อยกรอง ผลการศึกษาปรากฏว่า กวีเสนอปัญหาสังคมชนบทภาคใต้ผ่านกลวิธี 3 ประการ คือ เนื้อหาสาระ ความคิด และการเสนอภาพพจน์ของกวี โดยพบว่า ปัญหาสังคมชนบทภาคใต้ มี 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความอดอยากยากจน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ และจากภัยธรรมชาติ ที่ทำความเสียหายให้กับทรัพย์สิน ปัญหาด้านสังคม ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพความเป็นอยู่ของชาวชนบททั่วไป

959.3036 สมโชติ อ่องสกุล. **การปฏิรูปการปกครองมณฑลปัตตานี (พ.ศ. 2449 – 2474).**

ส17ก สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521.

มุ่งศึกษาถึงมูลเหตุและขั้นตอน การดำเนินงานปฏิรูปการปกครองมณฑลปัตตานี ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นจนถึงสมัยยุบเลิกมณฑลนี้ และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น การแก้ไขที่ได้ดำเนินการตลอดจนศึกษาถึงผลของการปฏิรูปนั้น โดยใช้เอกสารชิ้นต้นเป็นหลัก ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าสภาพการปกครองแบบเดิมของไทยในดินแดนปัตตานี ที่ยังไม่รัดกุม และการคุกคามของอังกฤษเป็นมูลเหตุสำคัญของการปฏิรูปการปกครอง มณฑลปัตตานี ส่วนการดำเนินงานนั้น รัฐบาลได้พยายามกระทำเป็นขั้นตอนและผ่อนผันระเบียบแบบแผนทุกอย่างให้สอดคล้องกับลักษณะพิเศษเฉพาะท้องถิ่น

959.502 สงบ ส่งเมือง. **ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราชในสมัย**

ส40ค **ธนบุรีและรัตนโกสินทร์.** สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2518.

ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราช ได้วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาจากต่างฝ่ายต่างก็เป็นราชอาณาจักรอิสระด้วยกัน ในระยะตอนต้นสมัยสุโขทัย ต่อมาในสมัยพ่อขุนรามคำแหง ปีพ.ศ. 1838 หัวเมืองนี้ก็ได้ตกเป็นหัวเมืองขึ้น

ของกรุงสุโขทัย หลังจากนั้นทางฝ่ายราชธานีได้พยายามที่จะลดและโอนอำนาจของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีอยู่มากมาไว้ที่ทางราชธานี เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยของทางฝ่ายราชธานีเอง แต่ในขณะเดียวกันเนื่องจากหัวเมืองทางภาคใต้ของราชอาณาจักรอยู่ห่างไกลทำการติดต่อกับทางฝ่ายราชธานีได้ลำบาก

ผลการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านการปกครอง พบงานวิจัย จำนวน 9 เล่ม งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านการปกครอง ที่มีให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จะเน้นเรื่องของการปกครองในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันระหว่างไทยพุทธและไทยมุสลิม ศึกษาปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลจากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่าปัญหาที่สำคัญและเป็นปัญหาเรื้อรัง คือ เรื่องความสุจริต ความเอาใจใส่ และความรอบรู้ของข้าราชการ ที่ยังขาดความเข้าใจเรื่องภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม นอกจากนี้ก็เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเรื่องการปกครอง ในมณฑลนครศรีธรรมราช หรือการปกครองหัวเมืองภาคใต้ทั้ง 7 ในสมัยต่าง ๆ ในอดีต ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ วิวัฒนาการทางด้านการปกครอง

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งหมดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น พบงานวิจัยที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวนทั้งหมด 12 เล่ม รายละเอียดทางด้านเนื้อหาที่สำรวจพบเป็นเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม 3 เล่ม การปกครอง 9 เล่ม ประเด็นของเนื้อหาทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นการศึกษาประเพณีไหว้พระจันทร์ เจาะกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีน หรือประเด็นประเพณีก็ได้ทำการศึกษาประเพณีลากพระของชาวจังหวัดสงขลา และงานวิจัยที่สำรวจพบว่ามีให้บริการมากที่สุด ในสาขามนุษยศาสตร์ คือเรื่องการปกครอง มุ่งศึกษาการปกครอง ในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานที่ภาครัฐบาลได้ใช้กลยุทธ์ วิธีการ โครงการหลาย ๆ อย่าง เข้ามาใช้ปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชาวไทยกลุ่มไทยมุสลิมดังกล่าว งานวิจัยดังกล่าวได้พยายามศึกษาเพื่อเจาะให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาการปกครองในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้แก้ปัญหาพร้อมกับภาครัฐบาลต่อไป งานวิจัยจำนวน 4 เล่มได้สรุปผลจากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาชายแดนภาคใต้ให้เห็นว่าปัญหาที่เรื้อรังมาจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ

ความเอาใจใส่ ความรอบรู้ของข้าราชการที่ได้ไปปฏิบัติงานอยู่ในเขตชายแดนภาคใต้เป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อจำนวน 1 เล่ม

3. สาขากรรม

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขา กรรม ในเรื่อง อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์ งานวิจัยในสาขากรรม ตามรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะบรรณานิติคณหนังสือ ตามระบบการจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ครอบครัว

- 363.96 ลัดดา แสงจันทร์. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิมใน
 ล114ป จังหวัดยะลา. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการรับบริการคุมกำเนิด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่จำแนกการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นสตรีไทยมุสลิมที่สมรสแล้ว ซึ่งมีอายุ 15 –44 ปีและกำลังอยู่กับสามีในจังหวัดยะลา จำนวน 395 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอนจากประชากรทั้งหมด
- 613.42 จรูณี ขวัญแก้ว. พฤติกรรมการรักษาพยาบาลเด็ก : ศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวชาว
 จ17พ ไทยพุทธและมุสลิมในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาพยาบาลเด็ก และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการรักษาพยาบาลครอบครัวชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม เปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพระหว่างครอบครัวชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ บิดา มารดา หรือมารดาที่มีบุตรอายุ 1 –10 ขวบ

ผลการศึกษาวเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว พบงานวิจัย จำนวน 2 เล่ม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการรับบริการคุมกำเนิด และใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีไทยมุสลิมทั้งหมด และงานวิจัยอีกเล่ม เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อภาวะสุขภาพและพฤติกรรมกรรมการรักษาสุขภาพ

3.2 การดูแลเด็ก

613.438 ประณีธาน ปานทอง. ผลของการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อภาวะสุขภาพและ
 ป17ผ พฤติกรรมการรักษาสุขภาพ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุ ตำบลทุ่งหว่า
 จังหวัดสตูล. ปี๓๓๓๓ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2536.
 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อภาวะ
 สุขภาพ และพฤติกรรมกรรมการรักษาสุขภาพ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุ จำนวน 60 คน
 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่กับคู่สมรส มีการศึกษาดำ
 ้กว่า ป.4 และมีรายได้ต่ำกว่า 2,250.- บาท ปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุเรียงตาม
 ลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ระบบหายใจและความแข็งแรงของปอด ความหนาของ
 ไขมันหน้าท้อง โรคประจำตัว และการมองเห็น ส่วนปัญหาพฤติกรรมกรรมการรักษา
 สุขภาพ ได้แก่ การรับประทานอาหารไม่ถูกต้อง

ผลการศึกษาวเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในรายละเอียดงานวิจัยที่มี
 เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก พบงานวิจัยจำนวน 1 เล่ม เป็นการศึกษาองค์ประกอบของครอบครัวที่มี
 ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการรักษาพยาบาลเด็ก

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งหมดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขา
 คหกรรม ซึ่งว่าด้วยเรื่อง อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่
 การต้อนรับแขก เป็นต้น พบงานวิจัยที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 3 เล่ม เป็นเรื่องครอบครัว 2 เล่ม และเรื่องของการดูแลเด็กจำนวน 1 เล่ม

**ตารางแสดงปริมาณงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้
ที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**

สาขาของวัฒนธรรมภาคใต้	จำนวน (เล่ม)
1. สาขาศิลปะ	
1.1 วรรณคดี	8
1.2 ดนตรี	3
1.3 ภาษา	26
รวม	37
2. สาขามนุษยศาสตร์	
2.1 ขนบธรรมเนียมประเพณี	3
2.2 การปกครอง	9
รวม	12
3. สาขาการช่างฝีมือ	ไม่ปรากฏงานวิจัยในสาขาดังกล่าว
4. สาขากีฬาและนันทนาการ	ไม่ปรากฏงานวิจัยในสาขาดังกล่าว
5. สาขาคหกรรม	
5.4 ครอบครั้ว	2
5.5 การดูแลเด็ก	1
รวม	3

บทที่ 4

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณและสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 172 เล่ม ตามขอบเขตด้านเนื้อหาที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งไว้ 5 ประเภท คือ

1. ด้านศิลปะ เช่น เรื่องวรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละครและภาษา เป็นต้น
2. ด้านมนุษยศาสตร์ เช่น เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น
3. ด้านการช่างฝีมือ เช่น การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา
4. ด้านกีฬาและนันทนาการ เช่น การละเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง เป็นต้น
5. ด้านคหกรรม เช่น อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก เป็นต้น

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้า เนื้อหางานวิจัยทั้งหมดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ และให้บริการอยู่ในหน่วยงานดังกล่าว ได้เพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าเพิ่มมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะผลิตงานวิจัยเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้จะได้ทราบถึงปริมาณและเนื้อหาของงานวิจัยแต่ละประเภทว่าจนถึงปัจจุบันนักวิชาการ นักวิจัย นิสิต ได้ผลิตงานวิจัยประเภทใดมากน้อยเพียงใดและมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนทางด้านเนื้อหา และจะได้พิจารณาเพิ่มหรือลดงานวิจัยในสาขาดังกล่าวต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวเคราะห์ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการศึกษาวเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ขั้นสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยการสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาจากแหล่งเอกสารต่างๆ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐาน ซึ่งจะช่วยในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาและเขียนเค้าโครงวิจัย

2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลเอกสาร โดยวิธีการสำรวจและจัดแยกประเภทเนื้อหาของงานวิจัยทุกเล่มที่มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามประเภทของวัฒนธรรมที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดแบ่งไว้ เป็น 5 ประเภท

3. ขั้นจัดกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ มาจัดแยกประเภทตามการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดแบ่งไว้

3.4 นำงานวิจัยแต่ละเล่มที่ได้จากการสำรวจ มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยย่อและนำเสนอเนื้อหาโดยย่อดังกล่าวด้วยวิธีการที่เรียกว่า บรรณานิตยสาร

3.3 สรุป และจัดแสดง ปริมาณงานวิจัยแต่ละประเภทที่สำรวจพบ ในลักษณะตารางตามเนื้อหาของวัฒนธรรมแต่ละประเภท

4. ขั้นนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ปัจจุบันได้มีครูอาจารย์ นักวิชาการ นิสิต ของมหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันทางการศึกษาอื่น ๆ ผลิตผลงานวิจัยออกมามากมายตามแต่ความสนใจหรือความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ รวบรวมและสำรวจ งานวิจัยที่มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีและจัดแยกนำเสนอในลักษณะบรรณานิตส์หนังสือ ตามระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมดิวอี้ จากหมวด 000 ไปจนถึงหมวด 900 ตามลำดับ จากการศึกษาวิเคราะห์ประเภทและเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สรุปผลการศึกษาค้นคว้าโดยแยกตามหน่วยงานที่ให้บริการได้ดังนี้

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ

1. สาขาศิลปะ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละครและภาษา ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวน 48 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็น งานวิจัยที่ว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี จำนวน 20 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง ดนตรี 10 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง วิจิตรศิลป์ 5 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง นาฏศิลป์ 1 เล่ม และว่าด้วยเรื่องภาษา จำนวน 12 เล่ม จะเห็นได้ว่าจากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านวรรณคดีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมุ่งศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น ในอดีตในเรื่องของสภาพสังคม วัฒนธรรมและเรื่องราวของภาษาถิ่น โดยมุ่งเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาไทยถิ่นแต่ละจังหวัดกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านเสียง ไวยากรณ์ และความหมาย ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับดนตรีเป็นการศึกษาโลกทรรศน์และวัฒนธรรมที่ค้นพบจากงานดนตรีทั้งเพลงบอก เพลงเรือ หรือเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ส่วนงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนาฏศิลป์ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของบุคคลต่ออนาฏศิลป์ไทย

2. สาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 40 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็น งานวิจัยที่ว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี 34 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง โบราณคดี 1 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง การปกครอง 5 เล่ม พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าเรื่องราวเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของภาคใต้ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ควรค่าแก่การ

อนุรักษ์ และต้องการให้มีการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมเหล่านั้นต่อไป จึงได้มีการวิจัย วิเคราะห์ และบันทึกข้อมูลเหล่านั้นไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ทราบและทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป ประเด็นการศึกษาในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นการศึกษาขั้นตอน วิธีการ ในการปฏิบัติต่อ วัฒนธรรมและวิเคราะห์ให้เห็นถึงทัศนคติ ความเชื่อ ที่ปรากฏในขนบธรรมเนียมประเพณีเหล่านั้น ส่วนงานวิจัยทางการปกครอง โบราณคดี ความเชื่อ ยังพบน้อยมาก ด้วยสาเหตุหลายๆ ประการ ทั้ง เหตุผลทางด้านความถนัดของผู้ทำการวิจัย หรือเหตุผลทางการสูญหายไปของแหล่งข้อมูล เช่น แหล่งข้อมูลด้านสถานที่ได้ถูกทำลาย ด้านตัวบุคคลที่ไม่มีบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าวที่จะให้ ข้อมูลได้

3. สาขา การช่างฝีมือ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 9 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็นงานวิจัยที่ ว่าด้วยเรื่อง เครื่องปั้นดินเผา 1 เล่ม ว่าด้วยเรื่องการแกะสลัก 6 เล่ม ว่าด้วยเรื่องเครื่องเงิน 1 เล่ม ว่าด้วย เรื่องการจักสาน 1 เล่ม ผลการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาในสาขาการช่างฝีมือพบงานวิจัยที่ศึกษา ถึงกระบวนการผลิต การบริการ และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการธุรกิจด้านหัตถกรรม ทั้งหัตถกรรมย่านลือหา หัตถกรรมกระจุต และหัตถกรรมแกะหนัง ส่วนการจักสานพบงานวิจัยในเรื่อง การจักสานไม้ไผ่ ซึ่งได้ทำการศึกษาในเรื่อง ประเภท รูปแบบ วิธีการผลิต นอกจากนี้ยังพบงานวิจัย ในสาขาการช่างฝีมืออีกชนิดหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากดินเหนียวที่เราเรียกว่า เครื่องปั้นดินเผา ก็ได้มีการทำการศึกษาค้นคว้าในประเด็น องค์ประกอบ กรรมวิธีในการทำ และประเภทต่าง ๆ ของเครื่องปั้นดินเผา โดยเจาะกลุ่มพื้นที่บ้าน โมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชเพราะเป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ที่มีคุณภาพ

4. สาขากีฬานันทนาการ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การละเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 12 เล่ม งานวิจัยทั้ง 12 เล่มที่ค้นพบมีเนื้อหาในประเด็น การละเล่นทั้งหมด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดประเด็นย่อยในสาขากีฬา และนันทนาการไว้หลายประเด็นด้วยกัน แต่ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องการละเล่นเพียงประเด็นเดียว แต่แยกเป็นการละเล่นหลายประเภท ทั้งการเล่นรองเงิ้ง การเล่น โตะคริม การเล่นหนังตะลุง แต่การละเล่นที่มีชื่อเสียงและยังมีการเล่นอยู่เป็นจำนวนมากจนถึง ปัจจุบัน คือ การแสดงหนังตะลุง ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พบว่า นักวิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง การแสดงหนังตะลุงในประเด็นที่แตกต่างกัน บางท่านศึกษาถึงตัวตลกของหนังตะลุง บางท่านศึกษา

ความเชื่อในการแสดงหนังตะลุง บางท่านศึกษาถึงลักษณะและคุณค่าของเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุง ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

5. สาขากรรม ซึ่งว่าด้วยเรื่อง อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัว การกินอยู่ การต้อนรับแขก ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 11 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็นงานวิจัยที่ว่าด้วยเรื่อง อาหาร 6 เล่ม ว่าด้วยเรื่องยารักษาโรค 4 เล่ม ว่าด้วยเรื่องการดูแลเด็ก 1 เล่ม งานวิจัยที่ได้มีการศึกษาค้นคว้าในสาขากรรมที่เกี่ยวกับเรื่องอาหาร เป็นการศึกษาอาหารที่ใช้ในพิธีกรรม แยกตามวิธีการปรุง หรือวัฒนธรรมการบริโภคอาหาร การถนอมอาหาร นอกจากนั้นเป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ และเรื่องของพืชสมุนไพรพื้นบ้านในงานวิจัยเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณ เป็นการศึกษาถึงความเชื่อ วิธีการ และจำนวนแพทย์แผนโบราณจนถึงปัจจุบัน

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1. สาขาศิลปะ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ การละครและภาษา ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 37 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็นงานวิจัยที่ว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี จำนวน 8 เล่ม ว่าด้วยเรื่องดนตรี จำนวน 3 เล่ม และว่าด้วยเรื่องภาษา 26 เล่ม งานวิจัยในสาขาศิลปะ จำนวนทั้งหมด พบว่าเป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเกือบทั้งหมด โดยแยกประเด็นใหญ่ๆ ที่ได้ทำการศึกษาไว้ 2 ประเด็นด้วยกัน คือ การศึกษาเรื่องของภาษาไทยถิ่นโดยมุ่งเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านเสียง ไวยากรณ์ และความหมาย และอีกประเด็นมุ่งศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการสื่อสาร หรือศึกษาถึงลักษณะอักษร อักษรวิธี และผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี เป็นการศึกษาเพลงกล่อมเด็กในด้านการใช้สำนวนโวหาร สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก

2. สาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวนทั้งหมด 12 เล่ม ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี 3 เล่ม ว่าด้วยเรื่อง การปกครอง 9 เล่ม ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 3 เล่มซึ่งจัดว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยในเรื่องเดียวกันแต่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสังเกตเห็นได้ว่างานวิจัยจำนวน 3 เล่มดังกล่าวเป็นงานวิจัยที่ผลิตโดยนิสิตปริญญาโท เอกไทยคดีศึกษา

ของมหาวิทยาลัยทักษิณ จึงพบงานวิจัยเล่มดังกล่าวให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ ด้วยเช่นกัน ขณะเดียวกันพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการปกครองมีให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มากกว่าที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ งานวิจัยจำนวน 9 เล่ม ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการปกครอง เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางด้านการปกครองเขตชายแดนภาคใต้ที่เรื้อรังมาเป็นเวลานาน ผู้ทำการวิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างภาครัฐและประชาชนในท้องถิ่น ดังกล่าว

3. สาขา การช่างฝีมือ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การทอผ้า การจักสาน การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา จากผลการศึกษาค้นคว้าไม่พบงานวิจัยในสาขาดังกล่าว

4. สาขากีฬานันทนาการ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การละเล่น มวยไทย การฟันดาบสองมือ กระบี่ กระบอง จากผลการศึกษาค้นคว้าไม่พบงานวิจัยในสาขาดังกล่าว

5. สาขาคหกรรม ซึ่งว่าด้วยเรื่อง อาหาร การตกแต่งบ้าน ยารักษาโรค การดูแลเด็ก ครอบครัวยุคใหม่ การกินอยู่ การต้อนรับแขก ได้ปรากฏงานวิจัย จำนวน 3 เล่ม โดยแยกประเด็นตามเนื้อหาเป็นงานวิจัย ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การดูแลเด็ก จำนวน 1 เล่ม ว่าด้วยเรื่องครอบครัว 2 เล่ม ผลการศึกษาค้นคว้าไม่ปรากฏงานวิจัยที่มีเนื้อหาโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องอาหาร แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการรับบริการคุมกำเนิด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีไทยมุสลิม และอีกเล่มเป็นงานวิจัยถึงทดลอง ที่ศึกษาผลของการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการรักษาสุขภาพ ส่วนเรื่องการดูแลเด็ก เป็นการศึกษาองค์ประกอบของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาพยาบาลเด็ก

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ในสาขาต่างๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งไว้ 5 ประเภท และมีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ส่วนใหญ่ มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ ด้วยเหตุผลทางด้านหลักสูตรการเรียน การสอน ของมหาวิทยาลัย เพราะ มหาวิทยาลัยทักษิณ เปิดให้มีหลักสูตรการเรียน การสอน ในระดับปริญญาโท ในสาขาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้

หลายวิชาเอกด้วยกัน ที่เห็นได้ชัดเจนคือ เอกไทยคดีศึกษา ที่นิสิตทุกท่านต้องผลิตงานวิจัยขึ้นมาจำนวน 1 เล่ม จึงจะสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาของงานวิจัยจะต้องเกี่ยวข้องกับหลักสูตร นอกจากนี้ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ที่มีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นเรื่องวรรณคดี และภาษา งานวิจัยในเรื่องวรรณคดี ก็จะเป็นการศึกษาถึงคุณค่าลักษณะของวรรณกรรมเก่าๆ ของภาคใต้ เรื่องภาษาก็จะทำการศึกษาภาษาไทยถิ่นของบางจังหวัดเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านเสียง ไวยากรณ์ ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่สนใจเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้จะได้ทราบว่า ปัจจุบันนี้ งานวิจัยแต่ละประเภทมีจำนวนมากน้อยเพียงใด และมีเนื้อหาโดยย่ออย่างไรบ้าง ให้บริการอยู่ที่ไหน เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจำแนกได้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุน โดยจัดเป็นโครงการต่าง ๆ ให้คนในท้องถิ่นช่วยกันอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างจริงจัง

1.2 สนับสนุนให้นักวิชาการ หรือ ผู้ที่สนใจผลิตงานเขียน แนววัฒนธรรมพื้นบ้านได้ร่วมกันถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมเหล่านั้นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนประสานความร่วมมือกันคนในท้องถิ่นเป็นผู้บอกข้อมูลเพื่อให้เรื่องดังกล่าวได้ถ่ายทอดเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้ที่สนใจต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าจะได้มีการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ จากหนังสือ วารสาร นิตยสาร ที่มีให้บริการอยู่ในหน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์วัฒนธรรม สถาบันการศึกษาที่เน้นหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ภาคใต้ เพื่อจะได้ร่วมกันจัดเก็บรวบรวม อนุรักษ์ และผลิตงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ให้เป็นลายลักษณ์อักษร ให้อุษนรุ่นหลังได้รับรู้และเข้าใจถึงวัฒนธรรมภาคใต้ในอดีตเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล จิตต์รัตนพงศ์. วัฒนธรรมที่ปรากฏในปริศนาคำทายอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- กมลพร พิศภักดิ์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดกระบี่. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531
- กัญญ์สิริ จันทรเจริญ. ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- กัลยา พลายชุม. วิเคราะห์อุเทนคำฉันท์ ของพระสมุห์หนู ฉบับศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- กานดา ยานะวิมุติ. การศึกษาเจตคติของชาวไทยภาคใต้ที่มีต่อค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่น สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. “ผลิตหนังสืออ่านจากเรื่องเล่าพื้นบ้าน”. ใน เส้นทางการรู้หนังสือ กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2532.
- กิตติพงษ์ ศิริพันธุ์. วัฒนธรรมและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของกีฬาชนไก่ในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- เกษมณี เทพวัลย์. แนวแบ่งเขตภาษาไทยกลางกับภาษาไทยถิ่นโดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- เกษม ขนบแก้ว. วิเคราะห์วรรณกรรมหนึ่งตะลุงของฟุ้ง บุษรารัตน์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- เกษม รังสีโยกฤษฎ์. อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อการจัดการปกครองของจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
- โกวิทย์ ชลสุวรรณ. วัฒนธรรมของชาวบ้านที่ปรากฏในอาชีพทำนา : ศึกษาเฉพาะบริเวณคาบสมุทรสติงพระในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. วัฒนธรรมประจำชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2531.
- คณิง เสมารธรรมจักร. ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว : ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

- คำนวน นวลสนอง. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.
- จริน คิริ. นิทานชาวบ้านจากตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- จริญ ต้นสูงเนิน. ศาสตรา วรรณกรรมพยากรณ์ชีวิต จากจังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527.
- จเร รัชแก้ว. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือก้อและในจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- จรุณี ขวัญแก้ว. พฤติกรรมกรรการรักษาพยาบาลเด็ก: ศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวชาวไทยพุทธและมุสลิมในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
- จรรย์ วงศ์กระจ่าง. ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุงในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.
- จिरพันธุ์ สุขปลาละ. การเลี้ยงนกเขาชวาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง : ศึกษาจากอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- จิรากรณ์ ธรรมสะโร. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- จิรวรรณ บัวเฟียน. ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับศาลพระภูมิของชาวบ้าน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- จุพาทิพย์ บุญฤทธิ์. การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องพระนิพนพานโสทร. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- เจริญ ขุมทอง. ศึกษาการแกะหนังของช่างในกิ่งอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- เจริญ สุวรรณรัตน์. การศึกษาคำและความหมายในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลพิเทน กิ่งอำเภอยี่งอ จังหวัดปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2534.
- เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์. การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขตภาษาถิ่นในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ฉันทัส ทองช่วย. ระบบหน่วยเสียงภาษาชาวเลเกาะสิเหร่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2519.

- ชนิกรรดา เพชรชนะ. การจัดการเชิงธุรกิจหัตถกรรมแกะหนัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัด นครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2541.
- ชวาลา จินดาพ่อง. การศึกษาศิลปะในจังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- ชะลอ บุญช่วย. ความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัด สงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- ชัยวุฒิ พิชะกุล. การศึกษา “เพลงนางเลื่อมขาว” ฉบับวัดเขียนบางแก้ว อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- ชาติ ศิลปรัศมี. การปกครองมณฑลนครศรีธรรมราชภายใต้พระเจ้านั่งยาเธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรม ขุนลพบุรีราเมศวร์(พ.ศ. 2453 – 2468). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน มิตร, 2529.
- ฐาปนา สระมณี. ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณในจังหวัดสตูล. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- ณัฐวุฒิ พงศ์จันทร์เสถียร. การแปรของสระสูงในภาษาสงขลาตามตัวแปรทางสังคม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2538.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัรัชต์. การศึกษาทัศนคติด้านศิลปกรรมเชิงศรียางศิลป์และนาฏศิลป์ของนักศึกษา วิทยาลัยครุภาควิทยาลัย. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526.
- ดรุณี คำเจริญ. การศึกษาเรื่องพระมาลัยในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- ดุสิต รักรัตทอง. การอนุรักษ์และพัฒนาหนังตะลุงตามทรรสนะของนายหนัง.สงขลา: มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- ดวงใจ เอช. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528
- ทวี มาระเสนา. การศึกษาสภาพการผลิตและผลกระทบจากการผลิตหัตถกรรมย่านลิพาทิศูนย์ศิลป หัตถกรรมพื้นบ้านนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. ภาษากับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2538.
- ธนายุทธ มณีช่วง. ศึกษาการละเล่น “โຕ้ะคริม” ในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนคริน ทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

- จิตติมา ถาวรรัตน์. ค่านิยมชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2512 – 2534. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- จิราพร กราพันธ์. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ปรากฏในนิทานชาวบ้านตำบลเกาะทวด อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- จิรพล สยามพันธ์. ความเชื่อและพิธีกรรมในการทำนาของชาวบ้านตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- นกรินทร์ ชาทอง. ศิลปะการแสดงหนังตะลุงในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา , 2539.
- นงเยาว์ ปิฎกฤษต์. บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน: ศึกษาเฉพาะจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- นงเยาว์ หนูรัตน์แก้ว. การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องจันทะมาต ฉบับภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- นฤมล แก้วเอี่ยม . วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชื่อหมู่บ้านในจังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- นอง บุญศักดิ์. คำไวพจน์ในหมวดคำกริยาแสดงอาการในภาษาถิ่นสงขลา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.
- นิคม มุสิกคามะ. แนวทางการทำนุบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2542.
- นิคม ยอดมณี. การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการด้านจริยธรรมในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
- นิคม สุวรรณรุ่งเรือง. ชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจของชุมชนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2530.
- นิจธิอร สุโกใส. การศึกษาเครื่องจักสานไม้ไผ่และหวาย อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- นิตยา โกศลกาญจน์ . การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยบริเวณเมืองสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2524.
- นิตยา ปริญญาโรจน์. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.

- นิรัตน์ นวลถวิล. การศึกษาหัตถกรรมย่านลิพาทที่บ้านหม่น ตำบลท่าเรือ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
- นุจรี สงวนศักดิ์. อาหารที่ใช้ในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน อำเภอเมืองปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.
- นุชนารถ เหลาะคูหวิ. การวิเคราะห์พื้นที่บ้านไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2537.
- บรรจง วงศ์เขียว. การศึกษาลวดลายหน้าบันอุโบสถ ในจังหวัดสงขลา (ระหว่าง พ.ศ 2325 – พ.ศ. 2475). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. ตลกหนังตะลุง: วิเคราะห์จากเรื่องหนังตะลุงที่ผ่านรอบคัดเลือกในการประกวดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 10 (พ.ศ 2530). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์. การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.
- ปกรณ์ พงศ์จันทร์เสถียร. วัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติของชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- ประคุณ เทพสกุลรัตน์. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- ประณิธาน ปานทอง. ผลของการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการรักษาสุขภาพ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุ ตำบลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2536.
- ประภาพรรณ เสนิตันติกุล. การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ประสงค์ โชติช่วง. บทบาทของแม่บ้านเกี่ยวกับการสุขภาพอาหารในครอบครัว : ศึกษาเฉพาะพื้นที่อำเภอสติงพระและในเขตเทศบาลเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535
- ประสิทธิ์ กาย์กลอน. ภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2518.
- ประสิทธิ์ บัวงาม. ความเชื่อเกี่ยวกับเกษตรกรรมของชาวบ้านตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.

- ประสิทธิ์ สมคู่. คำประสมในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- ประเสริฐ ศรีราชพัฒน์. การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาษาบาลี-สันสกฤตในวรรณกรรมท้องถิ่นนครศรีธรรมราชประเภทนิทานและคำสอน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.
- ปรีชา จันทรมณี. วัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติชื่อบ้านในเขตกิ่งอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- ปรีชา นุ่นสุข. ร่องรอยชุมชนโบราณของพราหมณ์ในนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- เปรมจิต ชนะวงศ์. วิเคราะห์การใช้คำและการเรียงคำในภาษาไทยถิ่นใต้:ชุมพร และนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
- เปรมินทร์ คาระวี. รูปและความหมายของคำซ้ำพยางค์ที่เป็นคำคุณศัพท์และคำกริยาในภาษา . สงขลา : กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พงศ์พันธุ์ ทินนิมิตร. ชีวิตและผลงานวรรณกรรมหนังตะลุงของหนังกั้น ทองหล่อ. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- พงษ์ศักดิ์ พยัคฆ์เชียร. การสัมมนาเรื่องแนวทางการจัดทำคุณภาพ มาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2541.
- พนิดา พุ่มเอี่ยม. ประเพณีไหว้พระจันทร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- พรรณงาม เก้าธรรมสาร. การปกครองหัวเมืองภาคใต้ทั้ง 7 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2518.
- พริ้มรส มาริประสิทธิ์. การแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด: การศึกษาคำศัพท์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- พิทยา บุขรรัตน์. โนราโรงครูดำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- พูนศรี ศรีขวัญ. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- เพ็ญประไพ หนูนกักดี. สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

- มงคล คชรัตน์. ลักษณะและคุณค่าของเครื่องประกอบการแสดงหนังตะลุงในภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิโรฒ สงขลา, 2539.
- มงคล ทองนุ่น. โลกทรรศน์ที่ปรากฏในประเพณีของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- มณฑิรา ศิริพันธ์นันท. การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงเรือแหลมโพธิ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- มนูญ เทพทวี. การศึกษาสภาพและบทบาทของเพลงบอกอำเภอเชียรใหญ่และอำเภอหัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. คู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2542.
- มหาวิทยาลัยทักษิณ. คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตการศึกษ. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.
- มัลลิกา คณานุรักษ์. เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.
- มาลี แก้วละเอียด. การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่อง ปริศนาสอนน้อง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- มาลิน ช่างเสียง. การผลิตปลาเค็มตากแห้ง ของชาวบ้านชุมชนเก่าเสียง ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.
- รจนา ศรีใส. แม่บทโนรา : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536
- รัชดา เสพมงคลเลิศ. จินตภาพในนิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
- รัชดาวัลย์ จันทวงศ์. การศึกษาวรรณกรรมชาวไทยเชื้อสายรามัญตำบลสลุย อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- รัชนิกร เศรษฐโชติ. โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- ลัดดา แสงจันทร์. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิมในจังหวัดยะลา. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
- วนิดา พิเศษพงษา. “ไกรสิทธิ์” วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดชุมพร การศึกษาเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- วรรณ ศุกเกษร. การศึกษาสภาวะความยากจนของชุมชนทะเลน้อย. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535.

- วัจน์ศิริ มณีพรหม. การศึกษาเครื่องปั้นดินเผาของบ้านยิงและบ้านโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- วัฒนา จันทรจนา. ประเพณีตากพระของชาวจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- วาสนา ชลิกโท. ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวไทยพุทธในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- วาสินี จันท์คง. วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองของศรีภักดิ์ พลฤกษ์ศรี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- วิจิตร พุ่มพวง. วัฒนธรรมกีฬาชนวัว. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- วิจิตร ศรีสุวิธานนท์. การจำแนกภาษาโดยใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ : ภาษาไทยกลุ่มตากใบ. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2526.
- วิชาการ, กรม. หนังสือและสื่อเทคโนโลยี. “หนังสือในยุคโลกาภิวัตน์ต้องพัฒนา”. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2538.
- วินัย จันท์พริ้ม. วิเคราะห์สำนวนโวหารและสัญลักษณ์ในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- วิมล จิโรจนพันธ์ุ. หมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต(เลือก)ภาคใต้. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- วิรัตน์ แก้วแทน. การศึกษาประเพณีกินเจของชาวไทยเชื้อสายจีน ในอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- วิโรจน์ ผดุงสุนทรารักษ์. วิเคราะห์สุบินกุมารสำนวนภาคใต้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- วิลาศ ปริญญาณียม. ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- วีรพล สุขสว่าง. ประเพณีในรอบปีของชาวไทยในอำเภอเมืองปัตตานีจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- วีระยุทธ เรนุมาศ. การศึกษาการประชันเครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- วุฒิชัย เพชรสุวรรณ . วิเคราะห์วันสารและอวันสารจากการสื่อสารของตัวละคร ในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เรื่องมโนราห์บาตฉบับวัดมัชฌิมาวาส. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2534.

- ศิริพร โชคไพศาล. ความเปรียบในเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- ศิริพร รัชช. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- ศิลปากร, กรม. สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. ระบบการบริหาร – การจัดการวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2540.
- ศิลปากร, กรม. นานาสาระวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2540.
- ศุภชัย เพียรเจริญ. วัฒนธรรมของชาวประมงที่ปรากฏในอาชีพประมง : ศึกษากรณี ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- ศุภวรรณ สอนสังข์. “ขุนนางค์” วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
- สงคราม ชื่นภิบาล. การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- สงบ เมฆาอภิรักษ์. ความเชื่อในพิธีกรรมการเข้าทรงของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- สงบ ส่งเมือง. ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราชในสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2518.
- สถาพร ศรีสังข์. การประสมประสานทางสังคม – วัฒนธรรมไทยพุทธและไทยมุสลิมที่ปรากฏในการเล่นล้อแห่งของอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533.
- สมเจตน์ อามรพรต. ปัญหาสังคมชนบทภาคใต้ที่ปรากฏในบทร้อยกรอง ซึ่งพิมพ์ในระหว่างปี พ.ศ. 2521 – 2533. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2534.
- สมชาย พูลพิพัฒน์. การศึกษาทัศนคติต่ออนุศิลป์ไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
- สมโชติ อ๋องสกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลปัตตานี (พ.ศ. 2449 – 2474). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521.

- สมปอง ยอดมณี. คตินิยมการก่อสร้างที่ปรากฏในสถาปัตยกรรมจีนในเขตอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- สมพงศ์ สุกใส. ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา: ศึกษาจากจิตรกรรมฝาผนังศาสนสถานจีน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- สมพาศย์ สุวรรณรัตน์. ศึกษาวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2543.
- สมวงศ์ มะโมมะยา. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สว่าง จันทร. ศึกษาจิตรกรรมบาติคจังหวัดภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
- สว่างจิต พงศ์ศรีวัฒน์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดยะลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
- สัญญา วัชรพันธุ์. วัฒนธรรมที่ปรากฏในประเพณีลากพระเดือน 11 ของชาวสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535
- สากล สุขสวัสดิ์. ศึกษาประเพณีลากพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537
- สายสมร युณิมิตร. ลักษณะของภาษาไทยถิ่นที่ชาวไทยมุสลิมใช้ในชีวิตประจำวัน ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- สิรินุช บุญช่วย. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา หลังจากการสร้างสะพานติณสูลานนท์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
- สิริเสาวภาคย์ เชาวเหม. ศึกษาวัฒนธรรมการบริโภคอาหารของชาวตรัง ในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2543.
- สืบพงศ์ ธรรมชาติ. การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมชาดกภาคใต้จากหนังสือบุคคล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย 5 – การอ่าน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
- สุจิน แก้วกลม. การแปรของการออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นระเบิดไม่ก้องมีลมของผู้พูดภาษาถิ่นพัทลุงที่มีอายุต่างกัน. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.

- สุจิต จันทรจิตตะการ. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชผักพื้นบ้านของชาวบ้านอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- สุทิน พูลสวัสดิ์. พืชที่ใช้เป็นสมุนไพรของชาวบ้าน ตำบลโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. “การละเล่นพื้นเมืองภาคใต้”. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 1. สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา, 2542.
- สุนิตย์ วงศ์พลาย. การศึกษาวรรณกรรมเรื่องพระมาลัยที่ปรากฏในภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- สุนีย์ ทองไชร้. หัตถกรรมกระจุกบ้านทะเลน้อย ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- สุนีย์พร เลิศกุลทานนท์. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดพังงา และกระบี่. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุภา วัชรสุขุม. คำขีมีภาษามลายูท้องถิ่นปัตตานีในภาษาถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2534.
- สุนันต์ จิตพิทักษ์. ระยะทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุรัชย์ ฉายศิริพันธ์. ความเชื่อพิธีกรรมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่ย่านางของชาวประมงในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย: แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- เสาวลักษณ์ เลียงประสิทธิ์. วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงรองเง็งของจังหวัดสตูล. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- โสภา สมเขาใหญ่. ชีวิตและผลงานวรรณกรรมหนังสือของหนังสือพิมพ์ ธรรมโฆษณ์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2540.
- ไสว เรื่องพิเศษ. ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นตำบลเทพกษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.
- ทรน หัสมา. วัฒนธรรมของชาวไทยที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

- อนันต์ การะเกต. หัตถกรรมกระจูดบ้านทอน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2539.
- อนุমানราชชน, พระยา. วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ของไทย. ม.ป.ท, 2514.
- อภิเชษฐ์ ศิริโชติ. วัฒนธรรมการถนอมอาหารของชาวบ้านบริเวณคาบสมุทรสทิงพระจังหวัดสงขลา.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- อภินันท์ พุกกะศรี. โลกทรรศน์ภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ในระหว่างปีพ.ศ.
2519 – 2529. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- อมรรัตน์ ศิรินุพงศ์. ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดพังงา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ สงขลา, 2531.
- อะรุณี รัตนกุล. คำถ้อยคำนามในภาษาไทยถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สระบุรีและสุราษฎร์ธานี.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- อาคม อรุณรัตน์. ความเชื่อที่มีเจตนาอบรมสั่งสอนของชาวบ้านอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- อำนาจ ไสวมาศ. วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่อง เทพลิ้นทอง ฉบับวัดโพธิ์ ตำนานอำเภอเมือง
พัทลุง จังหวัดพัทลุง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2538.
- อิงอร จุลทรัพย์. ลักษณะนิสัยตัวละครในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ประเภทนิทานประโลมโลก.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.

ศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของ สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยทักษิณ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ
ของ
บุบผา ชูชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา
พฤษภาคม 2544

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสืบค้นข้อมูลจากคู่มือบรรณการและฐานข้อมูล OPACซึ่งเป็นฐานข้อมูลทางด้านบรรณการที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งของหนังสือ งานวิจัย วารสาร และสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ที่ให้บริการอยู่ในหน่วยงานดังกล่าว ตามรายละเอียดด้านเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งไว้ 5 สาขา คือ สาขาศิลปะ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาการช่างฝีมือ สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาคหกรรม

ผลการวิจัยปรากฏว่า เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ ส่วนใหญ่ เป็นงานวิจัยในสาขาศิลปะ ซึ่งว่าด้วยเรื่อง วรรณคดี เป็นการศึกษาศึกษาถึงวรรณคดีท้องถิ่นในอดีต ในส่วนของสภาพสังคมและวัฒนธรรม และเรื่องของภาษาไทยถิ่นต่างๆ โดยมุ่งเปรียบเทียบความแตกต่างทางด้านเสียง ไวยากรณ์ และความหมาย กับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี เกี่ยวกับเพลงบอก เพลงเรือ เพลงลูกทุ่ง เป็นการศึกษาศึกษาโลกทรรศน์และวัฒนธรรมที่ค้นพบจากงานดนตรีเหล่านั้น ในสาขามนุษยศาสตร์ พบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การปกครอง โบราณคดี และความเชื่อ โดยพบงานวิจัยที่ศึกษาถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมมากที่สุด และยังเป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าได้ทราบถึงขั้นตอน วิธีการ หรือการปฏิบัติต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเหล่านั้น สาขาการช่างฝีมือ ถึงแม้จะพบงานวิจัยเพียง 9 เล่ม และเป็นเรื่องหัตถกรรมส่วนใหญ่ แต่งานวิจัยเหล่านี้ก็ได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงกระบวนการผลิต การบริการ และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการธุรกิจด้านหัตถกรรม ซึ่งจะเป็ประโยชน์สำหรับบุคคลหรือชุมชนที่สนใจผลิตหัตถกรรมเหล่านี้ออกสู่ตลาด ได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจพัฒนาตัวเองหรือพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบที่มีอยู่ให้มีคุณภาพและมาตรฐานต่อไป ส่วนงานวิจัยในสาขากีฬาและนันทนาการ ก็จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น ในส่วนขององค์ประกอบ ขนบนิยมและสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในการละเล่น และงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ สาขาสุดท้ายที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งไว้คือ สาขาคหกรรม พบงานวิจัยจำนวน 11 เล่ม เป็นการศึกษาเรื่องแพथ์แผนโบราณ เป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้วย เพื่อให้ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าได้ทราบถึงประเภทและเนื้อหาของงานวิจัยดังกล่าว ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการ

สืบค้นข้อมูล และยังเป็นประโยชน์สำหรับครู อาจารย์ นักวิชาการ และนิสิตในระดับปริญญาโท จะได้ทราบถึงประเภทและเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ว่า ปัจจุบันนี้ได้มีการทำการศึกษา ค้นคว้าและผลิตงานวิจัยเหล่านั้นออกมามากน้อยเพียงใดและป้องกันการซ้ำซ้อนทางด้านเนื้อหาของงานวิจัย ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาโดยย่อของงานวิจัยแต่ละเล่มรวมถึงประเด็นหลักในการทำการศึกษาค้นคว้า โดยนำเสนอในลักษณะบรรณานิตสั้นหนังสือ เพื่อช่วยให้ผู้ที่ จะทำการศึกษาค้นคว้า หรือผลิตงานวิจัยได้ใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการศึกษา ค้นคว้าต่อไป ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้พบว่า งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ใน สาขาต่างๆ ทั้ง 5 สาขาตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งไว้ และให้บริการ อยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีน้อยกว่าสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ และยังพบว่าไม่ปรากฏงานวิจัยที่มีเนื้อหาในสาขาการช่างฝีมือ และสาขากีฬา และนันทนาการ ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อยู่เลย ด้วยเหตุผลหลายประการทั้งเหตุผลทางด้านหลักสูตรการเรียน การสอน ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ได้เปิดให้มีการเรียน การสอน ในระดับปริญญาโท ในเนื้อหาของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจึงไม่มีการผลิตผลงานวิจัยในสาขาดังกล่าวขึ้นมา หรือเหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจของผู้ที่จะทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย แต่ขณะเดียวกันพบงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดีและภาษาไว้ให้บริการอยู่ในสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มากที่สุด เป็นต้น

**A STUDY OF THE TYPES OF CONTENT OF RESEARCH MATERIALS
ABOUT SOUTHERN THAI CULTURE AT THE LIBRARY BUREAU,
THAKSIN UNIVERSITY, AND AT THE BUREAU OF ACADEMIC
SERVICES, PRINCE OF SONGKHLA UNIVERSITY,
PATTANI CAMPUS**

AN ABSTRACT

By

BUBPAR CHUCHAT

**Presented to Thaksin University in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Thai Studies**

May , 2001

Copyrighted by Thaksin University

This research aimed to study the types of content of research materials about southern Thai culture at the Library Bureau, Thaksin University, and at the Bureau of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani Campus. The researcher collected data by data search from card catalogs and the OPAC data base, which provided a bibliography for data search on locations of books, research reports, periodicals, and other publications made available by the said organizations, based on the classification of contents of research materials on southern Thai culture by the National Cultural Commission into five categories: art, humanities, craftsmanship, sports and recreation, and home economics.

The findings of the research follow herewith. Most of the research contents about southern Thai culture offered by the Library Bureau of Thaksin University dealt with literary art as studies of local literature of the past. Regarding socio-cultural conditions, various Thai dialects were compared with the Bangkok dialect in terms of sound, grammar, and meaning. Research materials related to music involving narrative songs, boat songs, and folk songs consisted of studies of worldview and culture found in the musical forms. In the humanities, the research contents found were about customs and traditions, culture, government, archeology, and belief, with studies about customs, traditions, and culture prevailing. These showed the procedure, methodology, and treatment for the handling of such topics to those interested in pursuing the subjects. On craftsmanship, although only nine research topics were found and mostly about handicraft, these dealt with the process of production, service, and impact on the quality of life of handicraft business entrepreneurs. The information should provide individuals or communities interested in producing handicraft for marketing with basic data for decision making regarding self or community development toward creating products out of existing raw materials with quality and standard assurance. The research contents on sports and recreation related to local folk entertainment involving its compositions, conventions, and socio-cultural conditions. The contents also dealt with southern Thai culture. Of the last

category as specified by the National Cultural Commission, home economics, 11 research topics were found, mostly about traditional medicine.

Further, the researcher made a study of research materials on southern Thai culture available at the Bureau of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani Campus, so as to apprise those interested of the types and contents of these materials and facilitate data search. Such information would also benefit teachers, academics, and graduate students by equipping them with the knowledge of the types and contents of research on southern Thai culture as well as the state of the art about such research and its production, so as to avoid duplication of research content. In the present research, the researcher made a summary of each research report including principal research points and presented it in the form of book review to provide those interested in research and its production with information to determine the aims of further research studies. It was found in this research study that the research materials on southern Thai culture of all the five categories laid down by the National Cultural Commission were available at the Bureau of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani Campus, to a lesser degree than at the Library Bureau, Thaksin University, nor were any research materials on craftsmanship and sports and recreation offered at the Bureau of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani Campus. For reasons of curriculum and instruction---Prince of Songkhla University, Pattani Campus, did not operate a culture-related master's degree program---no research work on culture was undertaken. Or another reason could be a lack of aptitude and interest in that direction on the part of those engaged in research. At the same time, research materials on literature and language were found to be dominant at the Bureau of Academic Services, Prince of Songkhla University, Pattani Campus.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาว	ชื่อสกุล ชูชาติ
เกิดวันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2513	
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	62/3 ซ.3 กาญจนวนิช ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	บรรณารักษ์ ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดควนท่าแร่ อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2532	ปริญญาตรี เอก บรรณารักษศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏ จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2544	ศศ.ม. (วิชาเอกไทยคดีศึกษา) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา